

การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
ของวัยรุ่น

ปริญญานิพนธ์

ของ

ดลฤดี บุญชู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
ของวัยรุ่น

บทคัดย่อ
ของ
ดลฤดี บุญชู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
พฤษภาคม 2549

ดลฤดี บุญชู. (2548). การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม:
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์, รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานครรวม 3 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 9 โรงเรียน เป็นจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1296 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจากประชากร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น เกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติ และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ที่มีพฤติกรรมคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมจัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรอง ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไปและสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่าย จำนวน 24 คน เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน โดยให้กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น จำนวน 12 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุม ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นผลต่างของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ก่อนและหลังการทดลอง และ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ t-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 27 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ 8.76 ถึง 28.3 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80 ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ อยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 100.00 เกณฑ์ปกติในรูปของคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21 ถึง T90

2. นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ลดลงหลังจากที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมน้อยกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A CONSTRUCTION OF SCREENING INVENTORY AND PREVENTION PROGRAM
FOR ADOLESCENTS AT-RISK BEHAVIORS TOWARD OPPOSITE SEX RELATIONS

AN ABSTRACT

BY

DOLRUEDEE BOONCHU

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Master of Education Degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2006

Dolruedee Boonchu. (2548). *A Construction of Screening Inventory and Prevention Program for Adolescents At-Risk Behavior Toward Opposite Sex Relations*. Master thesis, M.Ed. (Guidance and Counselling Psychology). Bangkok : Graduate School. Srinakharinmirot University. Advisor. Committee : Asst. Prof. Dr. Nanthana Wong- In , Assoc. Prof. Laddawan Kasemneat.

The purpose of this research were to construction of screening inventory and prevention program for adolescents at-risk behaviors toward opposite sex relations. A total of 1296 subjects were multi – stage randomly selected from third level students of 9 secondary schools under the Office of Basic Education Commission in Bangkok in the academics year 2005. Mean, standard deviation, discrimination power, coefficient of internal consistency of reliability coefficient, normalized T-score, and Percentile rank were used to analyze the data. The 24 samples, randomly selected from Mathayomsuksa II students of Junhumbumpen school whose screening inventory scores higher than the percentiles of 75. They were then randomly divided into two groups: 12 in experimental group and 12 in control group. Each The experimental group participated in prevention program for a total 12 times while the control group was not exposed to any prevention program at all. The instruments were the screening inventory and prevention program for adolescents at-risk behaviors toward opposite sex relations. The data were analyzed by t –test.

The results were as follow:

1. The screening inventory for adolescents at-risk behaviors toward opposite sex relations contained of 27 item while it's discrimination power (t) ranged from 8.76 to 28.31, The cross – check of internal consistency showed a Cronbach's alpha of 0.80. Besides, The screening inventory Norms for raw scores corresponding to designated percentiles, 2.20th to 100.00th percentiles ranks, and T-score T21to T90 for third level students were shown in this research

2. After participated in the prevention program, the at-risk behaviors toward opposite sex relations of the students in the experimental group significantly at the level of .01

3. The at-risk behaviors toward opposite sex relation of the students in the experimental group was significantly lower than the control at the level of .01

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

การสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการ
คบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ของ
ดลฤดี บุญชู

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการแนะแนว
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2549

..... ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา วงษ์อินทร์)

..... กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ไพศาล อันประเสริฐ)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่ม
(อาจารย์ อนุสรณ์ อรรถศิริ)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้เอาใจใส่ ให้ข้อเสนอแนะ และติดตามตรวจทานแก้ไขอย่างใกล้ชิดทุกขั้นตอน และ รองศาสตราจารย์ ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และได้เป็นที่ปรึกษาทางสถิติ ด้วยความ กรุณาของอาจารย์จึงทำให้งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ผู้วิจัยรู้สึก ทราบซึ่งถึงความกรุณาที่ได้รับ เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์ภาณุ โคตรพิลา ที่กรุณาเป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ และอาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง ที่ดูแลและให้คำปรึกษาตลอดจนเป็น กำลังใจ และได้กรุณาเป็นผู้ตรวจเครื่องมือ

ขอขอบคุณอาจารย์แนะแนวที่โรงเรียนจันทร์หุนบำเพ็ญที่ช่วยเหลือเป็นอย่างดี และขอบคุณ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจันทร์หุนบำเพ็ญ ปีการศึกษา 2548 ที่ให้ความร่วมมือและให้ ความสนใจในการเข้าร่วมโปรแกรมกันอย่างตั้งใจและพร้อมเพรียง

ขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัว และผู้มีพระคุณที่ให้การสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ เป็นอย่างดี ตลอดจนเพื่อนๆ ที่ให้การช่วยเหลือและให้คำแนะนำ และรุ่นน้องที่เป็นกำลังใจและให้ การช่วยเหลือด้วยดีอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้วิจัยรู้สึกทราบซึ่งเป็นอย่างยิ่ง

หากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สามารถเป็นประโยชน์กับผู้ใด ผู้วิจัยยินดีที่จะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำ ประโยชน์ให้กับผู้อื่นได้

ดลฤดี บุญชู

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ตัวแปรที่ศึกษา.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมุติฐานในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน.....	10
การคัดกรอง.....	12
ความหมายของการคัดกรองนักเรียน.....	12
การคัดกรองนักเรียน.....	13
ลำดับขั้นตอนและการสร้างแบบคัดกรอง (Screening Test).....	15
ลักษณะของแบบทดสอบที่ดี.....	20
เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินผลแบบคัดกรอง.....	21
เกณฑ์ปกติ.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน.....	24
งานวิจัยต่างประเทศ.....	24
งานวิจัยในประเทศ.....	25
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น.....	26
ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยง.....	26
สาเหตุของปัญหาพฤติกรรมนักเรียน.....	27
สาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยง.....	27
ชนิดของพฤติกรรมเสี่ยง.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง.....	29
สถานการณ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยง.....	31
ความหมายของวัยรุ่น.....	32
ลักษณะของวัยรุ่น.....	33
พัฒนาการของวัยรุ่น.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น.....	35
งานวิจัยต่างประเทศ.....	36
งานวิจัยในประเทศ.....	36
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศ.....	38
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศ.....	38
การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น.....	38
แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ.....	40
ปัจจัยที่มีผลต่อการคบเพื่อนต่างเพศ.....	42
การนัดหมายของเพื่อนต่างเพศ.....	44
การมีคูรักในวัยเรียน.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศ.....	45
งานวิจัยต่างประเทศ.....	45
งานวิจัยในประเทศ.....	45
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม.....	47
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม.....	47
ความหมายของกิจกรรมกลุ่ม.....	47
จุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่ม.....	48
คุณค่าของกิจกรรมกลุ่ม.....	50
ลำดับขั้นของกิจกรรมกลุ่ม.....	52
ขนาดของกลุ่ม.....	53
เวลาและจำนวนครั้งในการเข้ากลุ่ม.....	53
คุณประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่ม.....	54

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2(ต่อ)กิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมกลุ่ม.....	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม.....	57
งานวิจัยต่างประเทศ.....	57
งานวิจัยในประเทศ.....	58
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	63
วิธีการดำเนินการสร้างเครื่องมือ.....	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
สัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก.....	107
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	162

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง (At-Risk Indicator).....	30
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้น โรงเรียน และเขตพื้นที่.....	61
3 ตัวอย่างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น.....	65
4 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น (n=100).....	75
5 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยง ต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น (n=1296).....	75
6 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง.....	76
7 จำนวนข้อคำถามของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น.....	77
8 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น (n=1296).....	78
9 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง (n=12).....	81
10 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง.....	82
11 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ กลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง.....	83
12 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง.....	84
13 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ จำนวน 27 ข้อ (n=1296).....	119
14 ผลการประเมินแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น.....	156
15 ค่าอำนาจจำแนก (t) รายข้อ และค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรอง พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น.....	157

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	แสดงคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ กลุ่มทดลอง.....	159
17	แสดงคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ กลุ่มทดลอง.....	160
18	เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่ เหมาะสมก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง.....	161

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

9

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมทางตะวันตกมีบทบาทมากขึ้น และเริ่มเข้ามามีบทบาท ในชีวิตประจำวันของวัยรุ่น อย่างไม่รู้ตัว และวัยรุ่นก็ขาดประสบการณ์ชีวิตทำให้รับเอาค่านิยมและความเชื่อที่ผิดๆ มาปฏิบัติ จึงกลายเป็นการสร้างค่านิยมที่ผิดและพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมซึ่งเป็นการขัดต่อ วัฒนธรรมและค่านิยมอันดีงามของไทย สุพัตรา สุภาพ (2529:19) ได้กล่าวถึงเด็กวัยรุ่นว่า เด็กวัยรุ่นได้รับอิทธิพลต่างๆ เมื่อสภาพสังคมต้องรับเอาแบบแผนความประพฤติจากวัฒนธรรม ตะวันตก โดยเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศซึ่งวัยรุ่นส่วนใหญ่ขาดหลักและขอบเขตของ การประพฤติตัวต่อเพศตรงข้าม ไม่รู้จักป้องกันปัญหาอื่นๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความขัดแย้ง ระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ และอาจเกิดปัญหาตามมาทั้งตัวเด็กและปัญหาสังคม

สายสุรี อุดมना (2541:97) ได้ศึกษาค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัจจัยในการรับข่าวสารเรื่องเพศมี ความสัมพันธ์กับค่านิยมเรื่องเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่.05 ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าสื่อได้ เผยแพร่วัฒนธรรมและค่านิยมต่างๆ ของสังคมตะวันตก เกี่ยวกับเสรีภาพในการคบเพื่อนต่างเพศ การวางตัว ซึ่งพฤติกรรมทางด้านเพศเหล่านี้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ซึ่งยังไม่เหมาะสมกับวัยรุ่น ไทย ซึ่งยังมีความรู้ด้านเพศศึกษายังไม่ครอบคลุม เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครองและครูคิดว่าการสอนเพศศึกษาอาจเป็นแนวทางให้วัยรุ่นประพฤติผิดทางเพศ แต่เนื่องจากวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์และความรู้สึกทางเพศ เมื่อได้เรียนรู้ จากสื่อทำให้วัยรุ่นที่อยู่ในวัยอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง จึงประพฤติตนเลียนแบบสื่อโดยขาด ความยับยั้งชั่งใจ ซึ่งเป็นความประพฤติที่ไม่เหมาะสมกับวัยและบทบาท และสร้างปัญหาให้กับ ตนเองครอบครัวและสังคมอย่างรู้เท่าไม่ถึงการณ์

วัยรุ่นเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นประชากรที่มีสัดส่วนมากกว่า ประชากรในวัยอื่นๆ และเป็นระยะที่สำคัญที่สุด เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต มีส่วนในการ ดำเนินชีวิตในวัยต่อไป วัยรุ่นต้องประสบกับความยุ่งยากในชีวิต ต้องประสบกับความวุ่นวาย มี ปัญหาต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยของการเปลี่ยนแปลง ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ เช่น โครงสร้างทางร่างกายอวัยวะต่างๆ เกี่ยวกับเพศรวมทั้งระบบการทำงานต่างๆ ของร่างกาย ในปี พ.ศ.2539 พบว่าเยาวชนที่มีอายุในระหว่าง15-19 ปีมีจำนวน 38.3 ล้านคน ซึ่งเป็นประชากรกลุ่ม

ใหญ่ของประเทศและเป็นวัยที่อยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จะมี การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์มากที่สุด ในวัยนี้ร่างกายและจิตใจจะได้รับการ กระตุ้นฮอร์โมน ทำให้มีการเจริญเติบโตทางเพศที่สมบูรณ์เป็นเหตุให้ เริ่มมีความต้องการทางเพศ สนใจในเพศตรงข้าม มีความรักระหว่างเพศ ประกอบกับการทำงานของต่อมเพศภายในร่างกาย นั้นไม่เพียงแต่ทำให้รูปร่างของเด็กวัยรุ่นทั้งสองเพศแสดงลักษณะของเพศชายและหญิงให้เห็นได้ เด่นชัดเท่านั้น ยังเป็นผลทำให้เด็กสำนึกว่า เพศของตนต่างกับอีกเพศหนึ่งและเกิดความสนใจใน เพศตรงข้ามอีกด้วย การสนใจในเพศตรงข้ามจึงนับว่าเป็นธรรมชาติเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลง อื่นๆ (สุชา จันทรเอม. 2529: 19)

การปรับตัวทางสังคมเป็นสิ่งที่ต้องเกิดขึ้นกับวัยรุ่นทุกคน การคบเพื่อนต่างเพศก็เป็นการ ปรับตัวทางสังคมของวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับทั้งจากเพื่อนเพศเดียวกัน และ เพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นจึงมักมีความกังวลใจและลำบากใจในการที่จะทำให้ตนเองสามารถเข้ากับ เพื่อนต่างเพศของตนได้ ความสัมพันธ์ของวัยรุ่นกับเพื่อนต่างเพศนั้นมีทั้งในสภาพที่เป็นเพื่อนกัน และความสัมพันธ์ในฐานะที่จะร่วมชีวิตกันในอนาคต

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีอิสระในการเลือก และมีความอยากรู้อยากลอง จึงทำให้วัยรุ่นเป็นวัยที่ ความเป็นตัวของตัวเอง และมีความคิดเป็นของตนเองสามารถเลือกที่จะทำทุกอย่างตามค่านิยม ของตนเอง หรือสามารถทำทุกอย่างได้ตามความปรารถนาของตนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้สามารถนำ วัยรุ่นไปสู่พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และสิ่งที่เป็นปัญหาอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบัน พฤติกรรมที่ ไม่เหมาะสมที่เราสามารถพบเห็นได้โดยทั่วไปก็คือ พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540:101) กล่าวว่า วัยรุ่นชายหญิงสมัยใหม่ มีโอกาสได้คบหา สมาคมโดยเสรีมากกว่ายุคสมัยที่ผ่านมา ประกอบกับมีสิ่งยั่วยุให้วัยรุ่นอยากรอง “ความสุขจาก การร่วมเพศ” ย่อมทำให้ความสามารถในการระงับความรู้สึกทางเพศของวัยรุ่นชายหญิง น้อยลง ประกอบกับมีความเจริญและการเผยแพร่ของเทคโนโลยีและสื่อต่างๆอย่างรวดเร็ว และในปัจจุบันการเผยแพร่ข่าวสาร หรือรายการต่างๆจากต่างประเทศ ทั้งภาพยนตร์หรือข่าว จะเป็นการให้ข้อมูลต่างเกี่ยวกับความก้าวหน้าทางสังคมตะวันตก ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีผลทำให้ ธรรมเนียมเกี่ยวกับการรักษาวนลงตัวถูกลดความสำคัญลง การให้ความสำคัญกับความบริสุทธิ์ ของหญิงลดลง ทำให้วัยรุ่นบางกลุ่มรู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ และเนื่องจากวัยรุ่น เป็นวัยที่ไวต่อการยอมรับสิ่งใหม่ๆ และง่ายต่อการเปลี่ยนแปลง อาจมีแนวโน้มที่จะประพฤติดน อย่างอิสระในเรื่องเพศและมีโอกาสที่จะมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม

พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ส่วนใหญ่มาจากการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่ เหมาะสม เป็นการแสดงออกต่อเพศตรงข้ามที่ไม่เหมาะสม โดยทั่วไป ชายหญิงจะเริ่มคบหากัน ตั้งแต่อายุในวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่เริ่มให้ความสนใจกับเพศที่ตรงข้ามกับเพศของตน ในวัยนี้ทุกคน

ต้องการมิตรภาพ ความรัก และความต้องการความเป็นอิสระจากบิดามารดา วัยรุ่นจึงเริ่มมองหาเพศตรงข้ามที่ถูกใจ ปัจจุบันสภาพสังคมเศรษฐกิจ และการทำมาหากินต้องต่อสู้ดิ้นรนจนท้อถอย เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีเวลาในการดูแลลูกน้อยลง จึงทำให้เกิดความห่างเหินในครอบครัว ทำให้ลูกเกิดความรู้สึกว่าถูกทอดทิ้ง เกิดความว้าวุ่น และอาจหาทางออกโดยการคบเพื่อนเป็นการชดเชย ความรู้สึกเช่นนี้เกิดขึ้นได้แม้กระทั่งวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่ต้องการอิสระอยากเป็นตัวของตัวเอง อย่างไรก็ตามวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความอบอุ่น และข้อเสนอแนะบางประการจากพ่อแม่ ทำให้วัยรุ่นจำนวนไม่น้อยยึดเพื่อนเป็นที่พึ่งทางใจ เมื่อมีปัญหาปรึกษาตนเองเพราะรู้สึกว่าเพื่อนเข้าใจตนได้ดีกว่า แต่เนื่องจากเพื่อนมีประสบการณ์น้อย จึงอาจทำให้มีการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจผิดพลาดได้ (ปรางณี รามสูตร. 2528: 37) วัยรุ่นจึงได้รับอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมาก อีกทั้งไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่และคำแนะนำที่ถูกต้องจากผู้ใหญ่ และสังคม จึงมีผลต่อแนวความคิดเรื่องเพศของวัยรุ่น วัยรุ่นจะเลือกคบเพื่อนด้วยตัวเอง ความขัดแย้งกับ พ่อ แม่ ครูหรือบุคคลอื่นๆ จะเป็นแรงผลักดันให้เด็กวัยนี้คบหาเพื่อนที่ตนเลือกสนิทสนมยิ่งขึ้น การมีเพื่อนมากโดยเฉพาะเพื่อนต่างเพศ จะเป็นเครื่องแสดงความชัดเจนของตน

ปัจจุบันอิทธิพลของตะวันตกมีบทบาทในชีวิตของวัยรุ่นไทย การคบเพื่อนต่างเพศมีความเป็นอิสระ สามารถนัดพบกันได้ตามลำพัง รวมถึงการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวันอันสมควร ทำให้เกิดปัญหาการตั้งครรภ์นอกสมรส ปัญหาโรค และในสภาพสังคมในปัจจุบันผู้ปกครองต่างก็ทำมาหากิน จนไม่มีเวลาที่จะอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน เด็กวัยรุ่นเมื่อขาดความอบอุ่นก็ต้องแสวงหาความรักความอบอุ่นจากที่อื่น ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527:32) ได้ให้ความเห็นว่าเนื่องจากวัยรุ่นทุกคนปรารถนาที่จะเป็นที่รักและได้รับความสนใจจากเพื่อนต่างเพศ เมื่อเข้าสังคมกับเพื่อนต่างเพศแล้ว บางคนก็เกิดความว้าวุ่นใจ บางคนเกิดความประหม่า บางคนเงิบขี้นรีม เก็บตัวครุ่นคิดหาหนังสือเรื่องโรแมนติกมาอ่าน สนใจตำรา นักกีฬา นักร้องและเพื่อนต่างเพศที่ถูกใจ พฤติกรรมเหล่านี้จะสะท้อนภาพได้เป็นอย่างดีถึงการอบรมเลี้ยงดู ความผูกพันในครอบครัว ความผูกพันกับสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการชักนำเด็กให้อยู่ในกรอบวินัยที่เหมาะสมหรือกลายเป็นการกระทำผิดประเวณี นอกกรีต ซิงสุกก่อนหาม

วิลาวรรณ ทวีศรี (2543:1) ได้ศึกษาว่าการที่วัยรุ่นได้มีโอกาสรู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนต่างเพศทำให้ได้เรียนรู้ความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ การวางตัว มารยาท รวมถึงความประพฤติของเพื่อนต่างเพศซึ่งเป็นส่วนที่จะช่วยในการปรับตัวและสร้าง เจตคติ ค่านิยมที่ดีในการคบเพื่อนต่างเพศ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม รู้จักหักห้ามใจไม่ให้ประพฤติผิดในศีลธรรมจรรยาทางเพศ

ประภักดิ์ กันหาชิน (2544:2) ได้ศึกษาวัยรุ่นว่า เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น อารมณ์จะเปลี่ยนแปลงไป เพราะสภาพร่างกายมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้วัยรุ่นมีความสนใจเพื่อนต่างเพศ

มากขึ้น หลายคนเริ่มพิถีพิถันเรื่องการแต่งตัวและรู้จักรักษาร่างกาย บางคนใส่เครื่องประดับต่างๆ เพราะต้องการเป็นที่สนใจและยอมรับของเพื่อนต่างเพศ และจากการที่วัยรุ่นได้มีโอกาสคุยคุยกับเพื่อนต่างเพศ จะทำให้วัยรุ่นได้เรียนรู้ความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ การวางตัวต่อเพื่อนต่างเพศ รวมทั้งมารยาทและการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้วัยรุ่นปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศได้ง่ายขึ้น แต่การปฏิบัติต่อกันต้องอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสม วัยรุ่นบางคนไม่ทราบวิธีปฏิบัติตนที่เหมาะสม วางตัวไม่ถูก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการพูดจา กิริยาท่าทางหรือความประพฤติอื่นๆ

จอห์นสัน (Johnson. 1986:2) ได้กล่าวถึงปัญหาความสัมพันธ์ในกลุ่มของวัยรุ่นว่า มีสาเหตุมาจากการขาดทักษะในการแสดงออกระหว่างบุคคล ขาดความรู้ความสามารถในการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสม ทำให้วัยรุ่นเติบโตเป็นผู้ใหญ่อย่างไม่มีความสุข และมาลินี อยู่โพธิ์ (2525:2;อ้างอิงมาจาก Gronlund.1956) กล่าวว่า การปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนต่างเพศจะทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีผลทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นที่น่าพอใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานการเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ดังนั้นการฝึกให้นักเรียนมีการแสดงออกหรือปฏิบัติตนต่อกันอย่างเหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะช่วยให้เสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อการพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ในการพัฒนาการปฏิบัติตนและการมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนนั้น สามารถทำได้หลายวิธีคือ กิจกรรมกลุ่ม การให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้บทบาทสมมติและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

จากการที่ผู้ศึกษาได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และจากการสังเกตพฤติกรรมต่างๆที่ไม่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นไทยบางส่วน มีความไม่เหมาะสมกับวัยและปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับหน้าที่ของตนเองซึ่งสมควรที่จะอยู่ในวัยเรียน และจากการสำรวจทำให้ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ต้องการเครื่องมือในการที่จะคัดเด็กนักเรียนที่มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ในการปฏิบัติตัวต่อเพศตรงข้ามหรือการคบเพื่อนต่างเพศ เช่น การมีนัด การนัดเที่ยวกันในเวลากลางคืน การแสดงออกถึงการเป็นคู่รัก การถูกเนื้อต้องตัว การโอบกอด การแสดงท่าทางซึ่งเป็นการยั่วยวนเพศตรงข้าม การติดตามเพื่อนชายที่ตนเองให้ความสนใจ การหนีเรียนไปกับเพื่อนชาย การอยู่กับเพื่อนต่างเพศสองต่อสองในที่ลับตาคน นักเรียนกลุ่มนี้จะไม่ให้ความสำคัญกับการเรียน ทำให้ผลการเรียนไม่ดี และไม่ใส่ใจกับการเรียน

การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา การจัดกลุ่มนักเรียนมีประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งครูที่ปรึกษา ครูแนะแนวรวมทั้งผู้ปกครอง ในการที่จะหาวิธีเพื่อช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการช่วยเหลือนักเรียนจะได้เป็นไปอย่างตรงกับสภาพปัญหา

ของนักเรียนมากที่สุด และมีความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา โดยเฉพาะในบางกรณีมีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน (กรมสุขภาพจิต. 2544:25)

กรมสุขภาพจิต (2544ข: 151) ได้ให้ความหมายของกลุ่มเสี่ยงว่า กลุ่มเสี่ยงหมายถึง ลักษณะบุคคลที่มีหลักฐานพอจะเชื่อได้ว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา มากกว่าบุคคลทั่วไป โดยที่คนกลุ่มนี้ยังไม่มีอาการหรือความผิดปกติ แต่ถ้าไม่ได้รับการสร้างภูมิคุ้มกันจะทำให้เกิดปัญหาภายหลังได้ ดังนั้นการช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยงจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น

กราวน์ลุนด์ (มาลินี อยู่โพธิ์ 2525 : 2 ; อ้างอิงมาจาก Grounlund. 1965) กล่าวว่า การปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศจะทำให้เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน มีผลทำให้ความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นที่น่าพึงพอใจ ซึ่งจะเป็พื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ ดังนั้นการฝึกให้นักเรียนมีการแสดงออกหรือการปฏิบัติต่อกันอย่างเหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะช่วยเหลือเสริมสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน การพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ในการพัฒนาการปฏิบัติตนและการมีมนุษยสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนนั้น สามารถทำได้หลายวิธี คือ กิจกรรมกลุ่ม การให้คำปรึกษาแบบไม่นำทาง การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การใช้บทบาทสมมุติและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังที่ได้มีการศึกษาไว้ เช่น การจัดกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาการปรับตัวกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนนนทรีวิทยา กรุงเทพมหานคร (บุญศรี จึงธนาเจริญเลิศ. 2530 : 46) การศึกษาผลการให้คำปรึกษากลุ่มกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการคบเพื่อนต่างเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร (กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. 2537: 27) และการฝึกการแสดงออกที่ต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม จังหวัดปทุมธานี (กาญจน์กมล สุวิทย์รัตน์. 2537 : 58)

การฝึกทักษะทางสังคมโดยใช้กิจกรรมกลุ่มเป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับวัยรุ่น ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มประกอบไปด้วย การมีส่วนร่วม การวิเคราะห์ การสรุปและประยุกต์หลักการ การประเมินผล (ศุภวดี บุญญวงษ์. 2527 :133-134) นอกจากนี้ ประพนม เดชชัย (2531 : 101-102) กล่าวไว้ว่า การฝึกกิจกรรมกลุ่มสามารถช่วยแก้ปัญหาในเรื่องของความบกพร่องของตนเอง หรือรู้ว่าตนเองเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลในกลุ่ม เกิดความเข้าใจบุคคลอื่น โดยที่สมาชิกในกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกันย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้และรู้จักซึ่งกันและกันได้ดี ทราบข้อดีและข้อบกพร่องทั้งของตนเองและผู้อื่น อันจะเป็นแนวทางให้เกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน คิดช่วยเหลือกัน ตลอดจนการปรับตัวเข้าหากัน ซึ่งสอดคล้องกับ แทรกซ์เลอร์และนอร์ท (ทองเรียน อมรัชกุล. 2520 : 5-61 ;อ้างอิงจาก Traxler and North. N.d) ได้ให้ความเห็นว่า กิจกรรมกลุ่มช่วยพัฒนาด้านการปฏิบัติตน การบำบัดรักษาความเจริญงอกงามของบุคคลและกลุ่ม นอกจากนี้

ยังสามารถนำมาช่วยในการแก้ไขเรื่องส่วนตัวได้เช่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ และการพัฒนาทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงเห็นความสำคัญของการสร้างแบบคัดกรองเพื่อนำมาใช้ในการคัดเด็กที่มีความประพฤติที่ไม่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น เพื่อทราบการปฏิบัติตนต่อเพศตรงข้าม และนำวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมมาใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน เพื่อลดการเกิดพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
2. เพื่อสร้างโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นหลังการทดลอง

ความสำคัญของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นและสร้างแบบคัดกรองสำหรับคัดกรองพฤติกรรมในการคบเพื่อนที่ของวัยรุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยเหลือและป้องกัน ผลของการศึกษาค้นคว้าจะมีประโยชน์แก่ ครู อาจารย์ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และจะนำกิจกรรมกลุ่มในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น เพื่อให้วัยรุ่นมีความสามารถปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศให้เหมาะสมมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่3 ของโรงเรียนสังกัด
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 เขตการศึกษา มีจำนวน
นักเรียนทั้งหมด 166,894 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนสังกัด
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 เขตการศึกษา เขต
การศึกษาละ 3 โรงเรียน รวม 9 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 1,296 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบหลาย
ขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

ตอนที่2 การสร้างโปรแกรมในการป้องกันพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศ ของวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่มีสถิติของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบ
เพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมสูงที่สุด คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาค
เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนจันทน์หุ่นบำเพ็ญ ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศจัด
อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 75 ขึ้นไป และสมัครใจเข้า
โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม จากนั้นทำการสุ่มอย่าง
ง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 24 คนแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง
และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

การสร้างแบบคัดกรองและแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการการคบ
เพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น จำแนกตัวแปรดังนี้

1. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ การให้โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมการคบ
เพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม หมายถึง
แบบวัดที่เป็นข้อคำถามที่วัดถึงแนวโน้มที่จะแสดงออกถึงพฤติกรรมด้านการคบเพื่อนต่างเพศ
ของวัยรุ่น เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดแยกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มปกติ คือ วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
จัดอยู่ในเกณฑ์ปกติของแบบคัดกรอง

1.2 กลุ่มเสี่ยง คือ วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมต่อการคบเพื่อนต่างเพศอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่ม
เสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรอง

2. **วัยรุ่น** หมายถึง นักเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

3. **พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม** หมายถึง การกระทำที่
มีแนวโน้มต่อการแสดงออกที่ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติตนกับเพื่อนที่ไม่ใช่เพศเดียวกับตนเอง
แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

3.1 การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ได้แก่ การแสดงกิริยาก้าวร้าว
การพูดคุยกับเพื่อนต่างเพศด้วยวาจาที่หยาบคาย การไม่ให้ความช่วยเหลือในด้านการเรียน การ
แสดงความห่วงใยต่อเพื่อนต่างเพศเกินความเป็นเพื่อน การแสดงออกเพื่อให้ทราบว่าตนเองชื่นชอบ
มากเกินไป

3.2 การการทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ ได้แก่ การชักชวนกันเที่ยวหรือ
สังสรรค์กันตามสถานบันเทิง การเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังสองต่อสองในที่ที่ไม่เหมาะสม
การชักชวนกันหนีเรียน และการชักชวนไปมั่วสุมเสพสิ่งเสพติด การอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ชอบหนีเรียน
และอยู่ในกลุ่มที่ชอบมั่วสุมกัน การไม่รู้จักการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน

3.3 การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก ได้แก่ การแสดงออกให้ผู้อื่นรู้
เป็นคู่รัก การคบหาเพื่อนต่างเพศในฐานะที่เป็นคนรักหลายคนพร้อมกัน ชอบอยู่กับเพื่อนต่าง
เพศมากกว่าเพื่อนเพศเดียวกับตน การแสดงความเป็นเจ้าของกันและกัน

4. **โปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม** หมายถึง
กระบวนการที่ผู้วิจัย ทำให้อายุรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติ
ตนเกี่ยวกับพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสมขึ้น โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม โดยมีเทคนิคดังนี้
คือ การอภิปรายกลุ่ม การใช้สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่าง และเกม โดยมีขั้นตอนของกิจกรรม
4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่1 ขั้นการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยทบทวนความหมาย และวิธีการปฏิบัติตนกับเพื่อน
ต่างเพศ พร้อมทั้งอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม สมาชิกทุกคนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง
โดยให้สมาชิกแต่ละคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในการทำกิจกรรมใน
ฐานะสมาชิกกลุ่ม โดยผู้วิจัยคอยให้คำแนะนำและสร้างบรรยากาศ

ขั้นที่2 ขั้นวิเคราะห์ ให้สมาชิกร่วมกันแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นและวิเคราะห์
ความรู้สึกและพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคนจากกิจกรรมที่สมาชิกร่วมกันปฏิบัติ เพื่อให้สมาชิกมี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถวิเคราะห์และเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ดีขึ้น

ขั้นที่3 ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ ให้สมาชิกแต่ละคนช่วยกันสรุปและรวบรวมความคิดที่ได้จากแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับสมาชิกคนอื่นๆ จนเกิดความเข้าใจและนำมาสรุปเป็นหลักการของตนเอง และสามารถนำหลักการที่ได้มาเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศให้เหมาะสมขึ้น

ขั้นที่4 ขั้นประเมินผล ให้สมาชิกทุกคนร่วมกันประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง โดยการร่วมกันอภิปราย และบอกถึงประโยชน์ของการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ และติชมร่วมกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัย เรื่องการสร้างแบบคัดกรองและโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นลดลงหลังจากเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
2. นักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมลดลงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม

บทที่2

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยจัดเรียง ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน
 - 1.1.1 การคัดกรอง
 - 1.1.2 ความหมายของการคัดกรองนักเรียน
 - 1.1.3 การคัดกรองนักเรียน
 - 1.1.4 ลำดับขั้นตอนของการสร้างแบบคัดกรอง (Screening Test)
 - 1.1.5 ลักษณะของแบบทดสอบที่ดี
 - 1.1.6 เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินผลแบบคัดกรอง
 - 1.1.7 เกณฑ์ปกติ
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน
 - 2.1.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 2.1.2 งานวิจัยในประเทศ
2. เอกสารเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง
 - 2.1.1 ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยง
 - 2.1.2 สาเหตุของปัญหาพฤติกรรมนักเรียน
 - 2.1.3 สาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยง
 - 2.1.4 ชนิดของพฤติกรรมเสี่ยง
 - 2.1.5 ความหมายของวัยรุ่น
 - 2.1.6 ลักษณะของวัยรุ่น
 - 2.1.7 พัฒนาการของวัยรุ่น
 - 2.1.7.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย
 - 2.1.7.2 พัฒนาการทางด้านอารมณ์
 - 2.1.7.3 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา
 - 2.1.7.4 พัฒนาการทางด้านสังคม
 - 2.1.8 ความต้องการของวัยรุ่น

- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง
 - 2.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 2.2.2 งานวิจัยภายในประเทศ
- 3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.1.1 การคบเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.1.2 แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการคบเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.1.3.1 ครอบครัว
 - 3.1.3.2 กลุ่มเพื่อน
 - 3.1.3.3 โรงเรียน
 - 3.1.3.4 สื่อมวลชน
 - 3.1.3.5 วัฒนธรรม
 - 3.1.3.6 สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ
 - 3.1.4 การนัดหมายกับเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.1.5 การมีคูรักในวัยเรียน
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างประเทศ
 - 3.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 3.2.2 งานวิจัยภายในประเทศ
- 4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1.1 ความหมายของกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1.2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1.3 คุณค่าของกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1.4 ลำดับขั้นของกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1.5 ขนาดของกลุ่ม
 - 4.1.6 เวลาและจำนวนครั้งในการเข้ากลุ่ม
 - 4.1.7 คุณประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่ม
 - 4.1.8 กิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมกลุ่ม

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม

4.2.1 งานวิจัยต่างประเทศ

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน

1.1.1 การคัดกรอง (Sreening)

กรมสุขภาพจิต (2545ก : 8-10) ได้กล่าวถึงการคัดกรองว่าเป็นการพยายามหาโรคที่ยังหาไม่พบ หรือหาปัจจัยเสี่ยงของโรคของประชากรทั่วไป หรือผู้ที่ดูเหมือนเป็นปกติออกจากคนปกติ อาจทำได้โดยการซักจากประวัติการตรวจร่างกาย การตรวจจากห้องปฏิบัติการ การทำหัตถการ และการใช้เครื่องมือ เช่น แบบทดสอบต่างๆ เป็นต้น

1.1.2 ความหมายของการคัดกรองนักเรียน

การคัดกรองนักเรียน(กรมสุขภาพจิต. 2544: 17) เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เพื่อการจัดกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียนแล้ว อยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มปกติ

2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่จัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนจะต้องให้การช่วยเหลือ ป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว

การจัดกลุ่มนักเรียนนี้ มีประโยชน์ต่อครูที่ปรึกษาในการหาวิธีการเพื่อช่วยเหลือให้นักเรียนได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหให้ตรงกับปัญหาของนักเรียนยิ่งขึ้น และมีความรวดเร็วในการแก้ปัญหา เพราะมีข้อมูลนักเรียนในด้านต่างๆ ซึ่งหากครูที่ปรึกษาไม่ได้คัดกรองนักเรียนเพื่อการจัดกลุ่มแล้ว ความชัดเจนในเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนจะมีน้อยลง มีผลต่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ ซึ่งบางกรณีจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน

ผลการคัดกรอง ครูที่ปรึกษาจำเป็นต้องระมัดระวังอย่างยิ่งที่จะไม่ทำให้นักเรียนรับรู้ได้ว่าตนถูกจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยง/มีปัญหา ซึ่งมีความแตกต่างจากกลุ่มปกติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่นมีความไวต่อการรับรู้ (sensitive) แม้ว่านักเรียนจะรู้ตัวดีว่า ขณะนี้ตนมีพฤติกรรมอย่างไรหรือประสบปัญหาใดก็ตาม และเพื่อเป็นการป้องกันการล้อเลียนในหมู่เพื่อนอีกด้วย ดังนั้นครูที่ปรึกษาต้องเก็บผลการคัดกรองของนักเรียนเป็นความลับ นอกจากนี้หากครูที่ปรึกษามีการประสานงานกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ก็ควรระมัดระวังการสื่อสารที่ทำให้ผู้ปกครอง

เกิดความรู้สึกว่าบุตรหลานของตนจัดอยู่ในกลุ่มที่ผิดปกติ แตกต่างจากนักเรียนชั้นอื่นๆ ซึ่งอาจมีผลเสียต่อนักเรียนในภายหลังได้

(กรมสุขภาพจิต. 2544:8-26)

1.1.3 การคัดกรองนักเรียน

กรมสุขภาพจิต (2544 : 8-26) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ คือ

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
2. การคัดกรองนักเรียน
3. การส่งเสริมนักเรียน
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา
5. การส่งต่อ

การคัดกรองนักเรียน เป็นการพิจารณาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน กลุ่มเสี่ยงมีปัญหา คือตัวนักเรียนที่จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยง มีปัญหาตามเกณฑ์การคัดกรองของโรงเรียน ซึ่งโรงเรียนต้องให้การช่วยเหลือป้องกันหรือแก้ไขตามแต่กรณี (กรมสามัญศึกษา. 2544:16-18) ได้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อการคัดกรองดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการคัดกรองนักเรียนนั้น ให้อยู่ในดุลพินิจของอาจารย์ที่ปรึกษาและยึดถือเกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักด้วย ดังนั้นโรงเรียนควรมีการประชุมครูเพื่อพิจารณาเกณฑ์การจัดกลุ่มร่วมกัน เป็นที่ยอมรับของครูในโรงเรียน รวมทั้งให้มีการกำหนดเกณฑ์ ความรุนแรงหรือความถี่ของพฤติกรรมเท่าใดจึงจัดอยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มมีปัญหา สำหรับข้อมูลที่ควรนำมาใช้ในเกณฑ์การพิจารณาเพื่อจัดกลุ่มนักเรียนมีดังนี้

ด้านความสามารถ

1.1 ด้านการเรียนรู้ ประเด็นการพิจารณา คือ

- 1.1.1 ผลการเรียนรู้ที่ได้และการเปลี่ยนแปลงของผลการเรียน
- 1.1.2 ความเข้าใจใส่ ความพร้อมในการเรียน
- 1.1.3 ความสามารถในการเรียน
- 1.1.4 ความสม่ำเสมอในการมาโรงเรียน เวลาที่มาโรงเรียน และเข้าชั้น

เรียน

1.2 ด้านความสามารถพิเศษ

- 1.2.1 แสดงออกถึงความสามารถที่มี
- 1.2.2 ความถนัด ความสนใจ และผลงานในอดีตที่ผ่านมา

2. ด้านสุขภาพ

2.1 ด้านร่างกาย

2.1.1 ความปกติ ความพิการหรือความบกพร่องทางร่างกาย เช่น การมองเห็น การได้ยิน เป็นต้น

2.1.2 โรคประจำตัว

2.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนัก กับส่วนสูง

2.1.4 ความสะอาดของร่างกาย

2.2 ด้านจิตใจและพฤติกรรม

2.2.1 สภาพอารมณ์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวล หรือซึมเศร้า

2.2.2 ความประพฤติ การแสดงออกทางพฤติกรรมไม่พึงประสงค์

2.2.3 มีผลกระทบต่อการศึกษา

2.2.4 ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครู ผู้ปกครอง การใช้สารเสพติด การลักขโมย การทำร้ายตนเอง พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

3. ด้านครอบครัว

3.1 ด้านเศรษฐกิจ

3.1.1 ลักษณะของผู้หารายได้ให้ครอบครัว

3.1.2 ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว

3.1.3 ความเพียงพอของรายรับกับรายจ่าย

3.1.4 จำนวนเงินที่นักเรียนได้มาใช้จ่ายในโรงเรียน

3.2 ด้านการคุ้มครองนักเรียน

3.2.1 ความสามารถในการดูแลคุ้มครองนักเรียนได้อย่างปลอดภัยและเหมาะสมของผู้ปกครอง

3.2.2 ความเหมาะสมของสภาพที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม

3.2.3 ความสัมพันธ์ของคนในครอบครัว เช่น อบอุน หรือใช้ความรุนแรงในการตัดสินใจแก้ปัญหา ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ซึม เหม่อลอย แสดงออกถึงอาการมาอยากกลับบ้าน

3.2.4 การใช้สารเสพติด สุรา หรือเล่นการพนันรวมถึงความเจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรงของสมาชิกในครอบครัว

4. ด้านพฤติกรรมอื่นๆที่ครูพบเพิ่มเติม พฤติกรรมอื่นๆที่เปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมซึ่งอาจเป็นไปในทางที่ดี หรือไม่เหมาะสม ที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถของนักเรียนและการดำเนินชีวิตประจำวัน

สรุปนักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านต่างๆ มีดังต่อไปนี้

1. ด้านความสามารถ
2. ด้านสุขภาพ
3. ด้านสภาพครอบครัว
4. ด้านอื่นๆ

1.1.4 ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบคัดกรอง

ไพศาล หวังพานิช (2547: 36) กล่าวว่า การวัดเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการหาจำนวน ปริมาณ หรือคุณภาพของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง กิจกรรมนี้มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ คือ สิ่งที่ต้องการจะวัด เครื่องมือวัด และผลการวัด

อุทุมพร จามรมาน (2532 : 53) กล่าวว่า การได้มาซึ่งเครื่องมือวัด แยกตามขั้นตอนการดำเนินงานได้เป็น 2 ตอน คือ ขั้นตอนในการสร้างกับขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือ การสร้างเริ่มตั้งแต่การกำหนดแนวคิด ขอบเขต การตีความหมายลักษณะที่จะวัด การกำหนดจำนวนข้อความและรูปแบบ การเขียนคำชี้แจง การเขียนข้อความ การทดลองใช้ และการปรับปรุงเครื่องมือวัด ส่วนขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือนั้นจะเริ่มจากการนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ใหญ่ขึ้น วิเคราะห์ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ จัดทำคู่มือที่เกี่ยวกับวิธีการแปลผลและการใช้เครื่องมือ

อโนทัย แทนสวัสดิ์. (2546: 17) กล่าวถึง ลำดับขั้นตอนการสร้างแบบคัดกรองไว้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างโดยทั่วไปผู้สร้างจะมีจุดมุ่งหมายในการเลือกสร้างแบบทดสอบบุคลิกภาพ เพื่อวัดอะไรบางอย่าง เช่น ความเครียด ความก้าวร้าว เป็นต้น แต่บางท่านเลือกคุณสมบัติหลายอย่างเพื่อจุดประสงค์ในการพยากรณ์พฤติกรรม เช่น จะเป็นแพทย์ควรมีบุคลิกภาพด้านใด จะเป็นตำรวจควรมีบุคลิกภาพด้านใด การสร้างเครื่องมือเพื่อวัดบุคลิกภาพจึงต้องระมัดระวัง

2. ศึกษา नियามและทฤษฎี เอกสารและแบบทดสอบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะที่ต้องการวัด ควรศึกษาอย่างละเอียดเพื่อให้เกิดความชัดเจนใน नियาม และลักษณะของพฤติกรรมนั้นๆ

3. เขียน नियามสิ่งที่ต้องการศึกษาใหม่ให้ชัดเจนเพื่อประโยชน์ในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องตามนั้น नियามอาจไม่เหมือนเก่าก็ได้ แต่ต้องมีเหตุผลสนับสนุนแนวคิดนั้น

4. เลือกรูปแบบการเขียนข้อสอบที่จะวัดสิ่งที่ต้องการ รูปแบบมีหลายชนิด เช่น ประเภทข้อความเดี่ยว ประเภทข้อความคู่ ประเภทสถานการณ์ ประเภทภาพ ฯลฯ นอกจากนี้การให้ตอบมีหลายรูปแบบอาจเป็นถูก-ผิด, เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย เป็นต้น

5. เขียนข้อสอบตามนิยามพฤติกรรมแต่ละด้านเพื่อจะวัดลักษณะนิสัยที่จะเกิดจากพฤติกรรมนั้นๆ

6. ตรวจสอบคุณภาพขั้นต้นเป็นการตรวจสอบเพื่อพิจารณาความถูกต้องในขั้นแรกทางด้านนิยาม ด้านภาษา ด้านรูปแบบ ขั้นตอนนี้ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน

7. ทดลองครั้งที่ 1 เพื่อหาคุณภาพเบื้องต้น เช่น ค่าอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่นและลักษณะอื่นๆเพื่อมาแก้ไขอีกครั้ง

8. คัดเลือกและปรับปรุง จากผลการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 เลือกเฉพาะข้อที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการแล้วทำเป็นชุดใหม่หรืออาจเขียนเพิ่มเติม

9. ทดลองครั้งที่ 2 คราวนี้เป็นการคัดเลือกข้อที่มีคุณภาพแล้วมาทดลองกลุ่มตัวอย่างควรมากขึ้นเป็นตัวแทนของประชากรจริงๆ วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกอีกครั้งเพื่อตรวจสอบ คุณภาพของข้อคำถาม วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ความเที่ยงตรง หรือค่าอื่นๆ ถ้าข้อคำถามมี คุณภาพสูงก็สามารถนำไปใช้ได้ ถ้าคุณภาพต่ำกว่าเกณฑ์จำเป็นต้องแก้ไขอีกครั้ง ดังนั้นการทดสอบคุณภาพให้ได้คุณภาพที่สมบูรณ์อาจต้องทดลองมากกว่า 2 ครั้งก็ได้

10. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) เกณฑ์ปกติหมายถึง ข้อเท็จจริงที่บรรยายการแจ่มแจ้งของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างชัดเจนและเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับของพฤติกรรมของแต่ละคนว่า จะเป็นคนลักษณะใดเมื่อเทียบกับกลุ่มประชากร

จากข้อเสนอแนะของ กุญชรี คำชาย (2542: 121-122) ได้กล่าวไว้ว่าเพื่อให้ได้ข้อคำถามที่รัดกุมและชัดเจน จึงได้ให้ข้อเสนอแนะการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1.การกำหนดเนื้อเรื่อง

1.1 ถามในสิ่งที่จำเป็นและต้องการนำมาใช้ประโยชน์

1.2 ผู้ตอบต้องมีความรู้หรือข้อมูลในเรื่องที่จะถาม

1.3 สิ่งที่จะถามทั้งหมดต้องครอบคลุมจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2. ถ้อยคำที่ใช้ในการตั้งคำถาม

2.1 ตั้งคำถามชัดเจน ต้องแน่ใจว่าผู้อ่านสามารถเข้าใจตรงกับความ ต้องการที่จะถาม

2.2 เขียนคำถามให้ง่ายที่สุด ตัดคำฟุ่มเฟือยออก ไม่ควรใช้สำนวนที่ไม่จำเป็น ไม่ใช้ศัพท์เทคนิคที่คนบางกลุ่มเข้าใจ ไม่ใช้คำที่มีความหมายคลุมเครือและไม่เขียนคำถามเป็นประโยคยาวๆมีผู้แนะนำว่าในหนึ่งประโยคไม่ควรเกิน 20 คำ

2.3 หากคำถามนั้นมีเงื่อนไข ให้เขียนคำถามโดยใส่ส่วนที่เป็นเงื่อนไขก่อนส่วนที่เป็นคำถาม เช่น หากคุณสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ คุณจะเลือกเรียนที่สถาบัน

ราชภัฏหรือไม่ จะเหมาะกว่าถ้าใช้ คุณจะเลือกเรียนที่สถาบันราชภัฏหรือไม่หากคุณสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ทั้งนี้เพราะการอ่านคำถามก่อนจะทำให้ผู้อ่านตัดสินใจตอบโดยลืมนึกเงื่อนไขสำคัญ

2.4 ไม่ใช่คำถามซ้อนคำถามในประโยคเดียวกัน ในที่นี้หมายถึงการตั้งคำถามสองคำถามในประโยคเดียวกัน เช่น คนนอนดึกและตื่นสายเป็นประจำหรือไม่ คนเราอาจนอนดึกและตื่นเช้าได้ หรือนอนหัวค่ำและตื่นสายได้ ดังนั้นการตอบว่า ใช่ จึงอาจเป็นการตอบเฉพาะ การนอนหรือตื่นอย่างใดอย่างหนึ่งมิใช่ทั้ง 2 อย่าง

2.5 ให้พิจารณาว่าหากต้องการจะได้คำตอบที่ต้องการควรใช้คำถามตรงหรือคำถามอ้อม

3. รูปแบบคำตอบ

ดังได้กล่าวไปแล้วในข้างต้น คำถามสามารถเป็นปลายเปิด-ปิด ดังนั้นการเลือกแบบคำตอบต้องให้สอดคล้องกับคำถาม ดังนี้

3.1 เมื่อคำถามต้องการให้ตอบอย่างเสรี หรือเป็นคำถามปลายเปิด รูปแบบที่ต้องการ คือ การมีช่องว่างหรือเนื้อที่สำหรับเติมความเห็นลงไปเป็นประโยคหรือในกรณีที่ซับซ้อนอาจเขียนในรูปแบบเรียงความได้

3.2 ในกรณีที่คำถามเป็นการสำรวจข้อเท็จจริง แบบคำตอบที่ต้องการจะเป็นแบบกำหนดตัวเลือก 2 ตัวเลือก เช่น ใช่-ไม่ใช่, จริง-ไม่จริง

4. การเรียงลำดับคำถาม

4.1 คำถามในส่วนแรกจะเป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังและประสบการณ์ทางสังคมของผู้ตอบคำถาม ในส่วนที่ 2 จึงจะเป็นข้อเท็จจริงหรือความคิดเห็นที่ต้องการทราบ

4.2 ให้เรียงคำถามตามลำดับความคิดอย่างสมเหตุสมผล

4.3 ให้เรียงคำถามโดยคำนึงถึงความสนใจและความกระตือรือร้นของผู้ตอบ

อุทุมพร จามรมาน (2532 : 53 - 69) ได้กล่าวถึง ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัด ซึ่งมีทั้งหมด 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดขอบเขต

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

ขั้นที่ 3 การระบุเนื้อหาที่จะวัด

ขั้นที่ 4 การทำตารางโครงสร้าง

ขั้นที่ 5 การให้น้ำหนักในตารางโครงสร้าง

ขั้นที่ 6 การกำหนดประเภทของข้อ ประเภทเครื่องมือ คะแนนรายข้อ และจำนวนข้อ

ขั้นที่ 7 การเขียนข้อความ

ขั้นที่ 8 การจัดทำเครื่องมือ

ขั้นที่ 9 การทดลองใช้

เมื่อสร้างเครื่องมือและทดลองใช้ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงแล้ว จึงนำมาใช้กับกลุ่มจริง และวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือต่อไป ซึ่งขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือวัดมีทั้งหมด 9 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การทดลองใช้กับกลุ่มจริง

ผู้สร้างพิจารณาจำนวนคนตอบ จัดพิมพ์เครื่องมือตามจำนวนที่ต้องการแล้ว เตรียมการทดสอบ โดยการกำหนดสถานที่สอบ ผู้ควบคุมที่เข้าใจกระบวนการให้การทดสอบ ผู้สร้างต้องซักซ้อมกับผู้ควบคุมการทดสอบตั้งแต่เริ่มต้นทดสอบและจนถึงการสิ้นสุดการทดสอบ ถ้ามีปัญหาจะแก้ไขอย่างไร ผู้สร้างควรเป็นผู้นั่งในกระบวนการทดสอบและบันทึกขั้นตอนการทดสอบ ตลอดจนปัญหาและการแก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้อง หลังจากนั้น นำผลการตอบมาวิเคราะห์และให้คะแนนเป็นรายคน รายข้อ พร้อมทั้งสรุปปัญหาข้ออย่างละเอียด

ความตรงตามเนื้อหาข้อ (Item Content Validity) ได้จากการวิเคราะห์ว่า ข้อความแต่ละข้อมีความสอดคล้องกับเนื้อหาอย่างถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ การจำแนกเนื้อหาออกเป็นข้อความ มีความถูกต้องสมบูรณ์ ครบถ้วนหรือไม่

ความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือ (Test Content Validity) ได้จากการวิเคราะห์ว่า เครื่องมือนี้มีความเป็นตัวแทนของประชากรเนื้อหาอย่างครบถ้วน ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ จำแนกเนื้อหาออกเป็นหมวด หน่วย เรื่อง ถูกต้องหรือไม่ และข้อความที่ปรากฏในเครื่องมือ เป็นสัดส่วนตามน้ำหนักของเนื้อหาที่จำแนกหรือไม่

2. ความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

ความตรงชนิดนี้นิยมใช้กับการวัดเนื้อหาทางจิตวิทยา ซึ่งเป็นนามธรรม ผู้สร้างต้องให้คำนิยามที่เป็นรูปธรรมหรือเป็นพฤติกรรมก่อน การตรวจสอบความตรงแบบนี้มี 2 วิธี คือ การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างข้อความกับพฤติกรรมที่นิยาม กับ การวิเคราะห์ความตรงแบบแรก เป็นการพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างพฤติกรรมที่นิยามไว้กับข้อความที่เขียนขึ้นว่า มีความสอดคล้องกันเพียงใด ส่วนแบบหลังเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลตัวเลขที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลนั้น

3. ความตรงตามเกณฑ์ (Criterion Related Validity)

การหาค่าความตรงแบบนี้ ผู้พัฒนาเครื่องมือต้องระบุชัดเจน เช่น เกณฑ์คือลักษณะที่ปรากฏ การหาค่าความตรงตามเกณฑ์ ก็คือ การให้กลุ่มที่แสดงลักษณะปรากฏอยู่นั้น ทดสอบกับแบบวัดที่สร้างขึ้น ถ้าพบว่า คะแนนที่ได้สอดคล้องกัน ก็เรียกว่า แบบวัดนี้มีความตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ขั้นที่ 6 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Reliability Coefficient)

การหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ ส่วนใหญ่ใช้การหาค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) หรือ ความคงเส้นคงวา (Stability)

ขั้นที่ 7 การปรับปรุงเครื่องมือ

หลังจากที่วิเคราะห์ข้อความและความเชื่อถือได้ของเครื่องมือแล้ว ผู้สร้างควรนำผลวิเคราะห์มาพิจารณาว่า จะตัดทิ้ง ปรับปรุงอย่างไร แล้วจึงดำเนินการแก้ไข แต่ให้อยู่ในตารางโครงสร้าง แล้วจึงไปทดลองกับกลุ่มใหม่ ทำเช่นนี้หลายๆ ครั้ง จนไม่มีข้อความใดที่จำเป็นต้องปรับปรุง จึงคำนวณค่าความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ แล้วสรุปผล

ขั้นที่ 8 ปกติวิสัย (Norms)

ถ้าการพัฒนาเครื่องมือไปถึงขั้นที่มีความเชื่อถือได้สูงแล้ว การหาค่าปกติวิสัยจะช่วยให้การใช้เครื่องมือ การแปลความหมายเป็นไปได้ง่ายและสะดวก ค่าปกติวิสัยนี้ส่วนใหญ่ได้จากกลุ่มจริงที่มีขนาดใหญ่และมีความเป็นตัวแทนของประชากร การคำนวณค่าปกติวิสัย ได้แก่ การคำนวณคะแนนมาตรฐานและการคำนวณค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของข้อมูลกลุ่มใหญ่นั้นเอง

ขั้นที่ 9 การสรุปผล

เครื่องมือที่พัฒนาจนถึงขั้นสุดท้ายแล้ว ผู้สร้างจะต้องเขียนคู่มือการใช้ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับเครื่องมือ
2. กรอบการสร้าง ตารางโครงสร้าง
3. ข้อความทั้งหมด (เครื่องมือวัด หรือแบบทดสอบ)
4. การสรุปผลด้านคุณภาพ
5. วิธีใช้และการแปลผล

1.1.5 ลักษณะของแบบทดสอบที่ดี

แบบทดสอบมีอยู่มากมายด้วยกัน ผู้ใช้จึงควรใช้วิจารณญาณในการคัดเลือกว่าแบบทดสอบใดที่เหมาะสมมีคุณค่าควรแก่การนำไปใช้ ในที่นี้กล่าวถึงเกณฑ์กว้างๆ ในการพิจารณา 2 ประการ คือ เกณฑ์การออกแบบ (Design Properties) และเกณฑ์ของมาตรวัด (Psychometric Properties) (สุชีรา ภัทราวุฒวรรตน์. 2545: 30-31)

เกณฑ์การออกแบบ (Design Properties)

1. แบบทดสอบนั้น ควรมีการกล่าวถึงจุดประสงค์การวัดที่แน่ชัด
2. มีเนื้อหาการวัดที่เฉพาะเจาะจงและเป็นมาตรฐาน
3. มีขั้นตอนการสอบที่เป็นมาตรฐาน
4. มีกฎเกณฑ์การให้คะแนนที่แน่นอนและเป็นมาตรฐาน

เกณฑ์ของมาตรวัด (Psychometric Properties)

แบบวัดที่ควรจะออกแบบให้มีความถูกต้องแน่นอน ซึ่งก็คือ สิ่งที่เป็นแบบทดสอบควรมีลักษณะของแบบทดสอบที่ครบเกณฑ์การวัด ควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. มีความเที่ยง (Reliability) คือ ความคงที่ในการวัด
2. มีความตรง (Validity) คือ มีคุณสมบัติวัดได้ตรงตามความต้องการที่จะวัด

วัด

3. มีการวิเคราะห์ข้อคำถาม (Item analysis) ของแบบทดสอบที่นำมาปรับปรุง และคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสมไปใช้ต่อไป

1.1.6 เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินผลแบบคัดกรอง

กรมสุขภาพจิต (2545ก: 9-10) ได้ให้เกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินผลแบบคัดกรอง (Screening Test) ดังนี้

1. ความตรง (Validity) หมายถึง การที่แบบคัดกรองสามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้ถูกต้องมากน้อยเพียงใดโดยทั่วไปแบบคัดกรองควรจะบอกได้ว่าบุคคลที่ได้ทำการทดสอบนั้นมีพฤติกรรมอย่างไร

2. ความไวของการทดสอบ (Sensitivity) หมายถึง ความสามารถของแบบคัดกรองในการที่จะตรวจแยกแยะพฤติกรรมได้ถูกต้อง

3. ความจำเพาะของการทดสอบ (Specificity) หมายถึง ความสามารถของแบบคัดกรองในการที่จะตรวจแยกแยะพฤติกรรมที่ไม่ใช่ได้ถูกต้อง

4. ความเที่ยง (Reliability) หมายถึง ความสามารถของแบบคัดกรองในการที่จะวัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งซ้ำแล้วได้ผลคล้ายคลึงกัน ถ้าผลยิ่งใกล้เคียงกันมาก ก็แสดงว่าแบบทดสอบนั้นยิ่งมีความเที่ยงสูง ความเที่ยงขึ้นอยู่กับความผันแปรกับผู้รับการทดสอบ ความผันแปรของผู้ทดสอบและความผันแปรอื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

5. ค่าพยากรณ์ (Predictive value) แบบคัดกรองที่นำมาใช้ครั้งแรก หรือนำมาประยุกต์ใช้ครั้งแรกในสถานการณ์ใหม่จะต้องนำมาประเมินดูค่าพยากรณ์ว่าสูงหรือต่ำ

ค่าพยากรณ์บวก (Predictive value positive) แสดงถึงโอกาสของบุคคลที่มีผลการทดสอบเป็นบวก ค่าพยากรณ์ลบ (Predictive value negative) แสดงถึงโอกาสของบุคคลที่มีผลการทดสอบเป็นลบจะไม่มีพฤติกรรมเท่าใด

6. ตัววัดมาตรฐาน (The Gold Standard) การประเมินความถูกต้องของแบบทดสอบนั้นให้พิจารณาจากความสัมพันธ์ของการทดสอบกับพฤติกรรมที่เป็นจริงหรือไม่ ถ้าการทดสอบใดที่ให้ผลถูกต้องใกล้เคียงความจริงมากที่สุด จะถือว่าการทดสอบนั้นเป็นตัววัดมาตรฐาน (Gold Standard)

1.1.7 เกณฑ์ปกติ (Norm)

ลัวน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 313-317) กล่าวว่า เกณฑ์ปกติหมายถึง ข้อเท็จจริงทางสถิติที่บรรยายการแจกแจงของคะแนนจากประชากรที่นิยามไว้อย่างดีแล้ว และเป็นคะแนนตัวที่จะบอกระดับความสามารถของผู้สอบว่าอยู่ระดับใดของกลุ่มประชากร แต่ในทางปฏิบัติประชากรที่นิยามไว้อย่างดี (Well defined population) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ดีของประชากรนั่นเอง แต่ต้องมีจำนวนมากพอที่จะเป็นตัวแทนของประชากรได้ ไมเช่นนั้นจะทำให้เกณฑ์ปกติเชื่อมั่นไม่ได้ การสร้างเกณฑ์ปกติจึงขึ้นอยู่กับเกณฑ์ 3 ประการ

1. ความเป็นตัวแทนที่ดี การสุ่มกลุ่มตัวอย่างของประชากรที่นิยามทำได้หลายวิธี เช่น สุ่มแบบธรรมดา สุ่มแบบแบ่งชั้น สุ่มแบบเป็นระบบ หรือสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เป็นต้น เลือกสุ่มตามความเหมาะสม โดยพิจารณาประชากรเป็นตัวสำคัญ ถ้าประชากรมีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันไม่มีคุณสมบัติแตกต่างกันมากนัก ใช้วิธีสุ่มแบบธรรมดาดีที่สุด ถ้าเป็นลักษณะมีสิ่งที่แตกต่างกันมากเช่น ขนาดโรงเรียนต่างกัน ระดับความสามารถแตกต่างกัน ทำเลที่ตั้งแตกต่างกันและมีผลต่อการเรียน กรณีนี้ควรใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ถ้าแต่หน่วยการสุ่ม เช่น โรงเรียน ห้องเรียน มีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน แต่แบ่งหน่วยการสุ่มไว้แล้ว การสุ่มแบบนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มจะดีที่สุด 3 วิธีนี้ ใช้ในการสุ่มเพื่อสร้างเกณฑ์ปกติมากที่สุด ดังนั้น ก่อนสร้างเกณฑ์ปกติต้องวางแผนการสุ่มให้ดีก่อน เพื่อให้เกณฑ์ปกติเชื่อมั่นได้

2. มีความเที่ยงตรง ในที่นี้หมายถึงการนำคะแนนดิบไปเทียบกับเกณฑ์ปกติที่ทำไว้แล้ว สามารถแปลความหมายได้ตรงกับความเป็นจริง เช่น คนหนึ่งสอบเลขได้ 20 คะแนนตรงกับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 และตรงกับคะแนนที่ (T) 50 แปลว่าเป็นความสามารถปานกลางของกลุ่มความเป็นจริงจะเป็นอย่างตัวเลขในเกณฑ์ปกติดังกล่าวได้หรือไม่ ดังนั้นความสอดคล้องของคะแนนการสอบกับเกณฑ์ปกติตามความเป็นจริง จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญมากในการแปลความหมายของคะแนนการสอบแต่ละครั้ง

3. มีความทันสมัย เกณฑ์ปกตินั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของประชากรกลุ่มนั้น การพัฒนาคนมีอยู่ตลอดเวลา เทคโนโลยี สภาพแวดล้อม อาหารการกินเหล่านี้ คนจะเก่ง

ขึ้นหรืออ่อนลงได้ ดังนั้นเกณฑ์ปกติที่เคยศึกษาไว้นานแล้วหลายปี อาจมีความผิดพลาดจากความเป็นจริง จำเป็นต้องศึกษาใหม่หรือเปลี่ยนแปลงให้ทันสมัยอยู่เรื่อย ๆ โดยทั่วไปแล้วเกณฑ์ปกติควรจะเปลี่ยน ทุก ๆ 5 ปี

ชนิดของเกณฑ์ปกติ

ลัวน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543: 313-317) ได้กล่าวว่า เกณฑ์ปกติแบ่งชนิดได้ตามลักษณะของประชากร และตามลักษณะของการใช้สถิติการเปรียบเทียบ การแบ่งตามลักษณะของประชากร แบ่งได้ดังนี้

1. เกณฑ์ปกติระดับชาติ (National norms) การสร้างเกณฑ์ปกติระดับชาตินั้นใช้ประชากรที่นิยามไว้มากมายทั่วประเทศ เช่น หาเกณฑ์ปกติของวิชาเลขคณิตระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับชาติ ก็ต้องสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั่วประเทศ หรือสุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมทั่วประเทศจำนวนนักเรียนที่จะต้องสอบจึงมีมาก เพื่อให้รู้ว่าสร้างเมื่อปี พ.ศ.ใด ก็ต้องกำหนดวัน เดือนปี การสร้างไว้ด้วย เพื่อคนใช้เกณฑ์ปกติจะได้รู้ว่าทันสมัยหรือไม่

2. เกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่น (Local norms) เป็นการสร้างเกณฑ์ปกติระดับเล็กลงมา เช่น ระดับจังหวัด หรือระดับอำเภอ การสร้างเกณฑ์ปกติระดับนี้ค่าใช้จ่ายจะน้อยลง และเป็นประโยชน์ในการเปรียบเทียบคะแนนของผู้สอบกับคนทั้งจังหวัดหรืออำเภอ ในการจัดการศึกษาบางครั้งจังหวัดแต่ละจังหวัด อาจเน้นเนื้อหาวิชาบางวิชาไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะทางด้านวิชาชีพ บางจังหวัดเน้นเกษตร บางจังหวัดเน้นอุตสาหกรรม บางจังหวัดเน้นการทำประมง เป็นต้น วิชาที่มีการเน้นแตกต่างกัน การสร้างเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นจะมีประโยชน์มาก แต่วิชาพื้นฐานอื่น ๆ ก็สามารถหาเกณฑ์ปกติระดับท้องถิ่นได้เหมือนกัน เพื่อประโยชน์ในการเปรียบเทียบความสามารถในวิชาการของนักเรียนคนหนึ่งกับคนทั้งจังหวัดหรืออำเภอ ว่าเด็กคนหนึ่งสอบแล้วจะอยู่ในระดับใด เก่งหรืออ่อนกว่าคนอื่นเพียงใด เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขได้

3. เกณฑ์ปกติของโรงเรียน (School norms) โรงเรียนบางแห่งมีขนาดใหญ่ นักเรียนแต่ละชั้นมีจำนวนมาก เวลาสร้างข้อสอบแต่ละวิชาแต่ละระดับชั้นได้มีดีมาตรฐานแล้ว จะสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนตนเองก็ได้ กรณีสร้างเกณฑ์ปกติของโรงเรียนเดียวหรือกลุ่มโรงเรียนในเครือ เรียกว่าเกณฑ์ปกติของโรงเรียน ใช้ประเมินเปรียบเทียบนักเรียนแต่ละคนกับนักเรียนส่วนรวมของโรงเรียน และใช้ประเมินการพัฒนาของโรงเรียนได้ด้วย โดยดูจากการศึกษาว่าแต่ละปี เดี๋ยวหรือด้อยกว่าปีที่สร้างเกณฑ์ปกติเอาไว้

การสร้างเกณฑ์ปกติมีการสร้างโดยยึดหลักการทางสถิติหลายอย่าง เช่น

1. เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile norms) เกณฑ์ปกติแบบนี้สร้างจากคะแนนดิบที่มาจากประชากร หรือกลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนที่ดี แล้วดำเนินการตามวิธีการสร้างเกณฑ์ปกติ แต่พอถึงค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ก็หยุดแค่นั้น เกณฑ์ปกติแบบนี้เป็นคะแนนจัด

อันดับเท่านั้นจะนำไปวกลบกันไม่ได้ แต่สามารถเปรียบเทียบและแปลความหมายได้ เช่น เด็กคนหนึ่งสอบได้ 25 คะแนน ไปเทียบกับเกณฑ์ปกติตรงตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 80 แสดงว่าเขามีความสามารถเหนือคนอื่น 80% เกณฑ์ปกติเปอร์เซ็นต์ไทล์ใช้ควบคู่กับเกณฑ์ปกติคะแนนมาตรฐานอื่น ๆ อยู่เสมอ เพราะแปลผลได้ง่าย ไม่ซับซ้อน

2. เกณฑ์ปกติคะแนนที่ (T-score norms) นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมาวกลบและเฉลี่ยได้ มีค่าเหมาะสมในการแปลความหมาย คือ มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 100 มีคะแนนเฉลี่ย 50 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10

3. เกณฑ์ปกติสเตโนน (Stalinines norms) คะแนนแบบนี้เป็นคะแนนมาตรฐานชนิดหนึ่ง แต่มีค่าเพียง 9 ตัว (Standard nine points) ค่าตั้งแต่ 1 ถึง 9 คะแนน เฉลี่ยอยู่ที่ 5 คะแนน มีความเบี่ยงเบนมาตรฐานประมาณ 2 คะแนน วิธีการหามักจะเทียบจากเปอร์เซ็นต์ของความถี่ที่คะแนนเรียงตามค่าจะสะดวกกว่า

4. เกณฑ์ปกติตามอายุ (Age norms) แบบทดสอบมาตรฐานบางอย่างหาเกณฑ์ปกติตามอายุ เพื่อดูพัฒนาการในเรื่องเดียวกันว่า อายุต่างกันจะมีพัฒนาการอย่างไร โดยมากแบบทดสอบวัดเชาวน์ปัญญาและความถนัดจะหาเกณฑ์ปกติโดยวิธีนี้ ส่วนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จะหาเฉพาะแบบทดสอบวิชาที่เป็นพื้นฐาน เช่น ภาษาและคณิตศาสตร์ เป็นต้น และคำนึงว่า เนื้อหา จะต้องไม่มีผลกับระดับอายุ เช่น เรื่องคำศัพท์สามารถหาได้ตั้งแต่อายุ 5 ปีถึง 20 ปี ทั้งนี้เพื่อจะดูว่าศัพท์ที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่งนั้น ถ้านักเรียนคนหนึ่งอายุ 10 ปี สอบได้จำนวนหนึ่ง เมื่อเทียบเกณฑ์ปกติ น่าจะเป็นความสามารถคำศัพท์เท่ากับอายุเท่าใด อาจจะทำกับเด็กอายุ 8 ปี 10 ปี หรือ 15 ปี

5. เกณฑ์ปกติตามระดับชั้น (Grade norms) เป็นการหาเกณฑ์ปกติตามระดับชั้นว่าคะแนนเท่าไรควรจะอยู่ระดับชั้นไหนจึงจะเหมาะสม แบบทดสอบที่จะทำเกณฑ์ปกติชนิดนี้ได้ต้องเป็นเนื้อหาเดียวกัน ดังนั้นการวัดที่มีเนื้อหาแตกต่างกันตามระดับชั้นจะทำไม่ได้ ทำให้ไม่รู้จะเปรียบเทียบแปลผลว่าอย่างไร วิชาที่นิยมมักจะเป็นวิชาพื้นฐาน เช่น คำศัพท์ คณิตศาสตร์เบื้องต้น แบบทดสอบก็ต้องออกความรู้ความสามารถที่กว้าง เช่น คำศัพท์ก็ให้ครอบคลุมตั้งแต่ชั้นประถมปีที่ 1 ถึงมัธยมปีที่ 6 แล้วศึกษาดูว่าระดับชั้นประถมปีที่ 1 จะได้กี่คะแนน ปีที่ 2 จะได้กี่คะแนนไปเรื่อย ๆ จนถึงมัธยมปีที่ 6 จะได้กี่คะแนนโดยมากแต่ละระดับชั้นก็จะเป็นช่วงคือ การแจกแจงของคะแนนจะซ้อนทับกันเป็นระยะไป เมื่อสร้างเสร็จแล้ว ถ้าเด็กคนหนึ่งมาสอบแบบทดสอบฉบับนี้ได้คะแนน 20 คะแนน และกำลังเรียนชั้นมัธยมปีที่ 2 แต่เมื่อเทียบกับแล้วเท่ากับนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 จะได้นำไปพัฒนาต่อ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรองและการคัดกรองนักเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

กรมสุขภาพจิต. (2547 : ออนไลน์) แบบคัดกรองพฤติกรรมเด็ก The Strengths and Difficulties Questionnaire : SDQ หรือแบบสอบถามสำหรับประเมินพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น เป็นเครื่องมือสำคัญในการคัดกรองปัญหาทางพฤติกรรม และปัญหาทางอารมณ์ที่เบี่ยงเบน ซึ่งมีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตในอนาคต ทำให้ทราบปัญหาสุขภาพจิตในอนาคต ทำให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะแรก ก่อนจะถูกถามจนยากต่อการแก้ไข ก่อนให้เกิดปัญหาต่างๆ พัฒนาโดย Robert Goodman จิตแพทย์เด็กชาวอังกฤษ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ มีทั้งคำถามเชิงบวก และคำถามข้อที่เป็นปัญหา แบ่งเป็น 5 หมวด คือ พฤติกรรมเกร (conduct problem) พฤติกรรมไม่อยู่นิ่ง (hyperactivity) ปัญหาทางอารมณ์ (emotional problem) ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน (peer problem) และสัมพันธ์ทางสังคม (แต่ละหมวดมี 5 ข้อ) Goodman เสนอ cut off point สำหรับ Clinical Range ที่มีค่าคะแนนสูงกว่า 90 เปอร์เซนต์ไทล์ของคะแนนรวมที่เป็นปัญหา จากผลการศึกษาวิจัยประชากรในชุมชนประเทศอังกฤษ สํารวจเด็กอายุ 5-15 ปี จำนวน 7,984 คน โดย Robert Goodman และคณะ (ค.ศ. 2000) พบว่า sensitivity 63.3% (95% CI 59.07-66.9%) specificity 94.65 (94.1-95.1%) positive predictive value 52.7% negative predictive value 96.4% (96.0-96.8%) และค่าที่ได้จากการศึกษาในเด็กไทยก็ไม่แตกต่างกันมากนัก

อุมาพร ตรังคสมบัติ (2540 : 42) ได้ศึกษาว่า แบบคัดกรองภาวะซึมเศร้าในปัจจุบัน ภาวะซึมเศร้า (depression) จัดเป็นปัญหาที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะความชุกและอัตราการตายที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับปัญหาจิตเวชอื่นๆ ในต่างประเทศมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่นจำนวนมาก ในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ผลการศึกษาชี้ว่าวัยรุ่นป่วยเป็นโรคซึมเศร้าค่อนข้างสูง ความชุกมีตั้งแต่ 8-30 ขึ้นอยู่กับวิธีการและประชากรที่ศึกษา CES-D (Center for Epidemiologic Studies Scale) เป็นเครื่องมือวัดการซึมเศร้าประเภท self-report เช่นเดียวกับ CDI เครื่องมือนี้พัฒนาโดยนักวิจัยแห่ง Center for Epidemiologic Studies ที่ National institute of mental Health ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อวัดอาการซึมเศร้าในผู้ใหญ่โดยเฉพาะการสำรวจในชุมชน

1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อำไพ ทองเงินและคนอื่นๆ (2544) ได้ศึกษา แบบคัดกรองโรคในกลุ่มพัฒนาความผิดปกติอย่างรอบด้าน สำหรับเด็กอายุ 1-18 ปี แบ่งการวินิจฉัยเด็กที่ความผิดปกติของ PDD ออกเป็นโรคต่างๆ 5 โรค เช่น โรคออทิสติก (Autistic disorder) โรคเรทท์ (Rett's syndrome) ความผิดปกติในพัฒนาการในวัยเด็ก (Childhoods Disintegrative Disorder) โรคเอสเปอร์เกอร์ (Asperger's syndrome) และความผิดปกติของพัฒนาการที่ไม่ทราบสาเหตุ (PDD,NOS) เริ่ม

เกิดขึ้นในไทยในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาและยังไม่มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย คณะผู้วิจัยโรงพยาบาลประสาทโศภิตาได้สร้างและพัฒนาแบบคัดกรอง PDDSQ ขึ้นในปี 2544 แบบคัดกรองสร้างขึ้นเพื่อค้นหาเด็กที่มีความผิดปกติทางพัฒนาการในกลุ่มโรค PDDs อายุ 1-18 ปี โดยผู้ปกครองหรือผู้ใกล้ชิดเด็กเป็นผู้ประเมิน แบบคัดกรองแบ่งเป็น 2 ช่วงอายุดังนี้ PDDSQ 1-4 ปี ใช้คัดกรองเด็กอายุ 12-47 เดือน และ PDDSQ 4-18 ปี และแต่ละฉบับประกอบด้วยข้อคัดกรอง 40 ข้อ ซึ่งข้อคำถามเหล่านี้ชี้วัดความผิดปกติ 3 ด้าน คือ พัฒนาการด้านสังคมผิดปกติ พัฒนาการด้านสื่อความหมายผิดปกติ และพฤติกรรมซ้ำซากและปรับตัวยาก เป็นสิ่งสำคัญในการวินิจฉัย คุณสมบัตินៃเครื่องมือ อายุ จุดตัดคะแนน ความไว% ความจำเพาะ การทำนาย ความเชื่อถือได้ ความคงที่คงที่ภายในเวลา 1-4 ปี (12 เดือน - 47 เดือน) 13 82 94 96 77 .91 .95 (4-18 ปี) 18 82 88 93 73 .88 .91

กัลยา สุตะบุตร และคนอื่นๆ (2540) แบบคัดกรองและพัฒนาเด็กหรือชื่อเดิมว่าแบบคัดกรองภาวะปัญญาอ่อนสำหรับชุมชน สร้างขึ้นในปี 2540 โดยคณะผู้วิจัยโรงพยาบาลราชานุกุล เพื่อให้เป็นเครื่องมือคัดกรองเด็กที่มีปัญหาภาวะปัญญาอ่อนในชุมชน โดยอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน การสร้างเครื่องมือนี้ศึกษาข้อทดสอบพัฒนาการจากแบบคัดกรองพัฒนาการของต่างประเทศ และประเทศไทย ได้แก่ Denver II (Frankenburg, W.K; & et al. 1990) แบบทดสอบพัฒนาการเด็ก (Laksannavicham, U. 1995) และคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กอายุ 0-5 ปี แบ่งเป็นอายุรวม 5 ช่วง ดังนี้ 6 เดือน, 9 เดือน, 12 เดือน, 18 เดือน, 2 ปี, 3 ปี, 4 ปี, 5 ปี, และ 6 ปี แต่ละช่วงอายุประกอบด้วยข้อทดสอบพัฒนาการ 5 ข้อ ในด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ การใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ความเข้าใจภาษา การใช้ภาษา การช่วยเหลือตัวเอง/สังคม และแบบคัดกรองนี้ ยังได้มีการนำไปใช้ศึกษาระบาดวิทยาของภาวะปัญญาอ่อนในชุมชน

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง

2.1.1 ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยง

กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต (2544: 17) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงไว้ว่า หมายถึง เด็กที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต ปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองดื่ม/เสพ/สูบ เริ่มมีปัญหาด้านการเรียน ฯลฯ

กรมสุขภาพจิต (2544: 151) ได้ให้ความหมายของกลุ่มเสี่ยงว่า กลุ่มเสี่ยงหมายถึง ลักษณะกลุ่มคนที่มีหลักฐานพอจะเชื่อได้ว่ามีความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหา มากกว่าบุคคลทั่วไป โดยที่คนกลุ่มนี้ยังไม่มีอาการหรือความผิดปกติ แต่ถ้ามาได้รับภูมิคุ้มกันจะทำให้เกิดปัญหาภายหลังได้

พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น หมายถึง การปฏิบัติที่ทำให้เสี่ยงต่อชีวิต พิกการ พุผล ภาพ เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางตรงและทางอ้อม (McCary et al. 1993 : 191, อ้างถึงใน อรุษา จันทรวิรุจ 2544 : 23) เนื่องจากนักเรียนยังขาดประสบการณ์ชีวิต รวมทั้งการพัฒนาความคิดและสติปัญญาไม่ดีพอ ที่จะเข้าใจผลเสียที่จะตามมาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวจากพฤติกรรมนั้นๆ โดยพฤติกรรมเสี่ยงที่สำคัญของนักเรียนได้แก่ ปัญหายาเสพติด ปัญหาการเสียชีวิต จากอุบัติเหตุ ปัญหาการฆ่าตัวตาย และปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เป็นต้น

นิรมล เมืองโสม (2543 : 42) ได้ให้ความหมายว่า พฤติกรรมเสี่ยงเป็นการจัดกลุ่มของพฤติกรรมทางสังคมตามแนวคิดทางด้านวิทยาศาสตร์ ที่ได้มาจากการประเมินความเสี่ยง หรือการวิเคราะห์ทางระบาดวิทยา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการรับรู้ความเสี่ยงของบุคคลว่า อะไรเป็นอันตรายหรือภัยคุกคามต่อชีวิต ในการวัดทางระบาดวิทยาจะวัดออกมาเพื่อที่จะบอกว่าบุคคลได้รับปัจจัยเสี่ยงที่เป็นสาเหตุของโรคจะมีโอกาสเกิดโรคได้เป็นกี่เท่าของผู้ที่ไม่ได้รับปัจจัยเสี่ยง

จันทิพิตา พฤษชานานนท์ (2537 : 19) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงไว้ว่า พฤติกรรมที่ทำแล้วเสี่ยงต่อการเสียชีวิต พิกการ พุผล ภาพ เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัย

ชอร์ (Shore 1993 : 43) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น หมายถึง พฤติกรรมที่มาแล้วเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและเสียชีวิต

2.1.2 สาเหตุของปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

สาเหตุของปัญหานักเรียน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2544: 17) ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหาพฤติกรรมที่พบหลากหลายเป็นเพียงการแสดงออกให้เข้าใจได้ว่า เด็กมีปัญหาที่ต้องการความช่วยเหลือ สาเหตุของปัญหา ได้แก่

1. ตัวเด็กเอง ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวันได้
2. ครอบครัว นอกจากเป็นปัจจัยพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของเด็ก ยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อจิตใจ และพฤติกรรมของเด็ก

3. โรงเรียน-ปัญหาการเรียน การสอน เด็กเรียนไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ

3.1 ปัญหาการกระเบียดที่เข้มงวด หรือปล่อยปละละเลยมากเกินไป

3.2 ปัญหาจากครู

3.3 ปัญหาความร่วมมือประสานกันระหว่างครูด้วยกัน กับผู้ปกครอง

2.1.3 สาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยง

วิลาลินี แดงมะแจ้ง(วิลินี ชิดเชิดวงศ์. 2547: 17 ;อ้างอิงจาก วิลาลินี แดงมะแจ้ง. 2545:91-92) ได้กล่าวไว้ว่า สาเหตุของปัญหาที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่นอย่างรุนแรงและลุกลามเป็นปัญหาใหญ่ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น คือ

1. พฤติกรรมของวัยรุ่น ปัจจุบันเร็วกว่าสมัยก่อน ไม่ว่าด้านจิตใจ ร่างกาย และสังคม เนื่องจากการศึกษาและการสื่อสาร สื่อต่างๆ และภาวะโภชนาการที่ดีขึ้น
2. วัยรุ่นใช้ชีวิตที่เป็นอิสระมากขึ้น เขาจะไม่อยากให้พ่อแม่ ครูผู้ปกครองเข้าไปยุ่งวุ่นวายกับชีวิตเขาเหมือนตอนเด็กๆ
3. ช่องว่างระหว่างผู้ใหญ่และวัยรุ่นมีมากขึ้น การสื่อสารและเวลาที่จะสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจมีน้อยลง ภาษาที่พูดแทบจะเป็นคนละภาษา
4. เพื่อนมีอิทธิพลต่อความคิดตัดสินใจมากกว่าผู้ใหญ่ เพราะเขาต้องการแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองจากสังคมนอกบ้านมากขึ้น อยากได้รับการยอมรับจากสังคมเพื่อนมากกว่าผู้ใหญ่ เขาเลือกที่จะฟังเพื่อนมากกว่าครูและผู้ปกครอง
5. ความยึดมั่นในวัฒนธรรมและศาสนาลดลง กลายเป็นสิ่งที่ล้าสมัย ค่านิยมทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่วไม่เป็นที่เชื่อถือ
6. หญิงหรือชายมีความเท่าเทียมกันมากขึ้น วัยรุ่นเพศหญิงกล้าแสดงออก และล้มความเสียเปรียบด้านสตรี โดยไม่เลือกพฤติกรรมว่าจะเป็นเช่นไร จนตกเป็นเหยื่อของสังคมที่จ้องฉวยโอกาสและทำลาย
7. การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น ค่านิยมการบูชาความบริสุทธิ์เกือบหมดสิ้นไปภายในสังคม
8. ค่านิยมของครอบครัว สังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวมักเป็นครอบครัวเดี่ยว ทุกคนมีภาระหน้าที่การงาน เวลาและความอบอุ่นความผูกพันจึงน้อยลงไปด้วย
9. ระบบสื่อสารสะดวกรวดเร็ว มีสื่อ อินเทอร์เน็ต สื่อลามกอนาจารที่บริการถึงบ้าน ซึ่งยากแก่ครูและผู้ปกครองจะควบคุมดูแลได้ทั้งถึง

2.1.4 ชนิดของพฤติกรรมเสี่ยง

วิลาลินี แดงมะแจ้ง (วิณี ชิดเชิดวงศ์. 2547 : 17, อ้างอิงจาก วิลาลินี แดงมะแจ้ง. 2545 : 92) กล่าวว่า พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นสามารถ จัดเป็นกลุ่มได้ดังนี้

1. พฤติกรรมที่ไม่ยังคิด เช่น การเล่นการพนันหรือกีฬาที่โลดโผน อันตราย หรือมอเตอร์ไซด์ผาดโผน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมา
2. การไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ พฤติกรรมเหล่านี้จะเริ่มจากความรุนแรงเล็กน้อยๆ เช่น ดื้อ พุดหยาบ เสียงดัง โดยเขาไม่รู้ว่ามันเป็นพฤติกรรมที่ไม่ดี และถือว่าไม่เสียหาย ก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางลบจากบุคคลอื่น บางคนถูกตีตราจากสังคมทำให้โอกาสกลับมาปฏิบัติให้ดีได้ยากและกลายเป็นบุคลิกภาพที่ฝังปึกติดได้

3. การละเมิดกฎเกณฑ์และสิทธิของผู้อื่น พฤติกรรมนี้เริ่มรุนแรงขึ้นจนทำให้ผู้อื่นและสังคมเดือดร้อน เช่น ความก้าวร้าว การทำร้ายร่างกายผู้อื่น การทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ซึ่งวัยรุ่นมักทำไปด้วยความคึกคะนอง ขาดการควบคุมตนเอง

4. พฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย คือการสนใจเรื่องเพศมากกว่าปกติ การแสดงออกทางเพศไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ ปัญหาเหล่านี้นำมาซึ่งปัญหาต่อตนเองและผู้อื่น และส่งผลเสียต่อสังคมโดยไม่รู้ตัว

5. พฤติกรรมการใช้ยาหรือสารเสพติด เป็นพฤติกรรมที่วัยรุ่นใช้หาความสุข หรือแก้ไขความทุกข์ในระยะอันสั้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่รุนแรงมากจนกลายเป็นอาชญากรรมและทำลายอนาคตโดยสิ้นเชิง

1.1.4 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง

ตาราง 1 ตัวชี้วัดพฤติกรรมเสี่ยง (At-risk Indicators)

พฤติกรรม	ตัวชี้วัด	นิยาม/คำอธิบาย
เหล้า/เครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์	1.ความถี่ในการใช้แอลกอฮอล์	1.มีการดื่มเหล้า/แอลกอฮอล์ 5 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 30 วันที่ผ่านมา
	2.การดื่มแบบผูกพัน	2.มีการดื่มเหล้า/แอลกอฮอล์ 5 แก้ว/ครั้งหรือมากกว่า หรือมากกว่า 1 ครั้งในระยะ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา
บุหรี่	3.การใช้นุหรี่ในแต่ละวัน	3.มีการสูบบุหรี่ปริมาณ 1 มวนหรือมากกว่า ต่อวัน
สารเสพติดชนิดผิดกฎหมายอื่น	4. ความถี่ในการใช้สารเสพติด ชนิดผิดกฎหมายอื่น ๆ	4. มีการใช้กัญชา ,เฮโรอีน, หรือยาบ้า 6 ครั้งหรือมากกว่าในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
เพศสัมพันธ์	5.การกระทำความผิดหรือรุนแรงเพศสัมพันธ์	5.เคยมีการร่วมเพศมาแล้ว 2 ครั้ง หรือมากกว่า
	6.การไม่คุมกำเนิด	6.มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย หรือคุมกำเนิดไม่คุมกำเนิดอย่างสม่ำเสมอ
	7.การขับขีและการดื่ม	7.มีการขับขีวดยานพาหนะหลังจากดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1 ปีที่ผ่านมา
การใชยานพาหนะ	8.การขับขีรถจักรยานยนต์และการดื่ม	8.มีการขับขีจักรยานยนต์หรือซ้อนท้ายไปกับคนที่ดื่มแอลกอฮอล์ 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 1 ปีที่ผ่านมา
	9.ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย/หมวกกันน็อก	9.ไม่ใช้เข็มขัดนิรภัย/หมวกกันน็อกทุกครั้ง หรือ บ่อยครั้งที่สุด
	10. ซึ่มเสิร์ฟ	10. เสิร์ฟหรือซึ่มเสิร์ฟบ่อย ครั้งหรือตลอดเวลา
	11.การพยายามฆ่าตัวตาย	11.เคยฆ่าตัวตาย 1 ครั้ง หรือมากกว่า
ภาวะซึมเศร้า/ฆ่าตัวตาย	12. ความรุนแรง	12.มีการทำลายทรัพย์สินเพื่อความสนุก 2 ครั้ง หรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
พฤติกรรมต่อต้านสังคม		

ตาราง 1 (ต่อ)

พฤติกรรม	ตัวชี้วัด	นิยาม/คำอธิบาย
	13.การต่อสู้เป็นกลุ่ม	13.เป็นส่วนหนึ่งในการต่อสู้ระหว่าง 2กลุ่ม/แก๊ง 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	14.มีปัญหากับตำรวจ	14.มีปัญหากับตำรวจ 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	15.ขโมย	15.ขโมยของในร้านค้า 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	16.ใช้อาวุธ	16.มีการใช้อาวุธทำร้ายคนอื่น 2 ครั้งหรือมากกว่าใน 12 เดือนที่ผ่านมา
	17. การขาดเรียน	17.โดดเรียนอย่างน้อย 2 วัน หรือมากกว่าใน 1 ปีที่ผ่านมา
พฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการยุติการเรียน	18.มีความต้องการยุติการเรียน	18. มีความต้องการยุติการเรียนก่อนจบมัธยมปลาย

ที่มา: Benson , Peter L.(1993). *The troubled journey : A port rait of 6th -12th grade youth in minneapoli*. P.28.

1.1.5 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง

ตาราง 2 สถานการณ์นำสู่พฤติกรรมเสี่ยง

ชื่อความบกพร่อง	ความหมาย
1. เดียวดายที่บ้าน	1. เด็กอยู่บ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่อยู่ด้วยเป็นเวลา 2 ชั่วโมงหรือมากกว่าต่อวัน
2. ค่านิยมการตอบสนองตนเอง (Hedonistic Value)	2. เด็กให้ความสำคัญสูงกับค่านิยมการสนองตอบตนเอง
3. การดู TV มากเกินไป	3. เด็กดู TV ถึง 3 ชั่วโมงหรือมากกว่าต่อ 1 วัน
4. การดื่มในงานเลี้ยง	4. เด็กร่วมงานเลี้ยงที่มีการดื่มกับเพื่อน ๆ บ่อย
5. ความเครียด	5. เด็กมีความรู้สึกอยู่ใต้ความเครียดหรือกดดันมากที่สุดหรือตลอดเวลา
6. การถูกประทุษร้ายร่างกาย ชื่อความบกพร่อง	6. เด็กรายงานว่ามีเหตุการณ์อย่างน้อย 1 ครั้ง ที่ถูกประทุษร้ายทางกายโดยผู้ใหญ่
7. การถูกประทุษร้ายทางเพศ	7. เด็กรายงานว่ามีเหตุการณ์อย่างน้อย 1 ครั้ง ที่ถูกประทุษร้ายทางเพศ
8. การพึ่งพิงพ่อแม่ผู้ปกครอง	8. เด็กรายงานว่าพ่อหรือแม่มีปัญหาเคร่งเครียดกับแอลกอฮอล์หรือสารเสพติด
9. การแยกตัวจากสังคม	9. เด็กรู้สึกขาดแรงยึดเหนี่ยวของการเอาใจใส่ การสนับสนุนและความเข้าใจ
10. การกดดันด้านลบจากเพื่อน	10. เพื่อนส่วนมากถูกดึงเข้าพัวพันกับการใช้สารเสพติดและ/หรือการมีปัญหากับทางโรงเรียนบ่อย ๆ

ที่มา: Benson , Peter L.(1993). *The troubled journey : A port rait of 6th -12th grade youth in minneapolis*. P.29.

2.1.5 ความหมายของวัยรุ่น

“วัยรุ่น” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Adolescence” มีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า “Adolescere” หมายถึงความเจริญเติบโตหรือเจริญเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาการเจริญเติบโตจากที่ไม่มีวุฒิภาวะของเด็กไปสู่ความมีวุฒิภาวะของผู้ใหญ่ เป็นช่วงเวลาเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม (Steinberg.1993:4)

ฮอล (Dworetzky.1999 :14; citing Hall. 1994) กล่าวถึงวัยรุ่นว่าเป็นวัยของพายุบุแคมและความกดดัน มีการเปลี่ยนแปลงมากมายในตัวเอง สภาวะของอารมณ์ไม่แน่นอน มีความสับสนและยุ่งยากเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งวัยรุ่นต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และประสบการณ์ที่ได้มาเพื่อหาอัตมโนทัศน์และเจตคติต่อตนเอง

ไรส์ (Rice. 1996:3) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงระยะเวลาการเจริญเติบโตระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่

เฮอร์ลิก (จิราพร เชาว์ประยูร. 2530: 16 ;อ้างอิงจาก Hurlock. 1967:1) ได้ให้ความหมายของคำว่าวัยรุ่นว่า หมายถึงการเจริญเติบโตหรือการเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ ซึ่งเด็กจะระบุขั้นวุฒิภาวะนั้นไม่ใช่จะเจริญเติบโตแต่เฉพาะด้านร่างกายเท่านั้น ทางจิตใจก็เจริญเติบโตเป็นเงาตามตัวไปด้วย นั่นคือต้องมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านไปพร้อมๆกัน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านจิตใจ พัฒนาการทางด้านอารมณ์ และพัฒนาการทางด้านสังคม

สโตนและเชิร์ท (จิราพร เชาว์ประยูร. 2530 :16 ; อ้างอิงจาก Stone and Church. 1968: 5) กล่าวว่าวัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ในระยะนี้เด็กเริ่มให้ความสนใจตัวเอง แสวงหาค่านิยมและปรัชญาชีวิต และขณะเดียวกันก็มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับตัวเอง ส่วนทางด้านจิตใจนั้น วัยรุ่นจะพัฒนาในด้านความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์แตกต่างไปจากวัยเด็ก ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ จึงมีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ไม่ว่าจะรัก โกรธ ตีใจ เสียใจ ค่อนข้างจะรุนแรง

สุวชัย อินทรประเสริฐ (2534:313) ได้ให้ความหมายวัยรุ่นไว้ว่า เป็นวัยของช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจเป็นอย่างมาก จากวัยเด็กเติบโตไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ จากสภาพที่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ทางเศรษฐกิจ ไปสู่สภาวะที่ต้องรับผิดชอบและต้องพึ่งพาตนเอง ทางร่างกายก็มีการเจริญเติบโตของอวัยวะสืบพันธุ์ ในลักษณะที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์และตั้งครรรภ์ได้

สุพัทธา สุภาพ (2536:40) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่า เป็นวัยที่เปลี่ยนจากวัยเด็กเป็นวัยผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กและความเป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นวัยย่างเข้าเป็นหนุ่มสาว

สรุปได้ว่า วัยรุ่นหมายถึง วัยรุ่นเป็นช่วงเวลาที่เปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ มีการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านทั้ง การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมและเริ่มมีวุฒิภาวะทางเพศ

2.1.6 ลักษณะของวัยรุ่น

สุชา จันทร์โธม (2527:5-6) ลักษณะของวัยรุ่นแบ่งออกเป็น 2ลักษณะคือ

1. สภาพทางร่างกาย เป็นระยะที่มีพัฒนาการทางกายเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีน้ำหนักส่วนสูงเพิ่มขึ้น สักส่วนต่างๆของร่างกายจะเปลี่ยนแปลงไปสู่วัยผู้ใหญ่ อวัยวะเพศเติบโต มีระบบการทำงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งมีผลต่อลักษณะประจำเพศ (Primary และ Secondary Sex Characteristics) ทำให้สังเกตได้ว่าบุคคลใดเป็นเพศชายหรือหญิง

2. สภาพทางจิตใจ อารมณ์ของเด็กวัยรุ่นจะรุนแรงกว่าวัยเด็ก เมื่อเขาทำอะไร มักต้องได้ดั่งใจ เด็กวัยรุ่นใจเร็วด่วนได้ การตัดสินใจไม่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ความรู้สึกนึกคิดในทางสร้างสรรค์ประดิษฐ์คิดค้นเริ่มจะมีขึ้น ความสงสัยในกฎเกณฑ์และระเบียบแบบแผนของสังคมก็จะเกิดมีขึ้นด้วย

ลักษณะพิเศษยิ่งของวัยรุ่นนี้ ก็คือการปรารถนามีเพื่อนต่างเพศ ด้วยเหตุที่ว่า อวัยวะทางเพศเจริญเติบโต พร้อมทั้งจะทำงานตามหน้าที่ของมันได้ ฝ่ายเด็กผู้ชายก็มีสเปิร์ม (Sperm) แล้ว ฝ่ายหญิงก็เริ่มมีไข่ที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งจะผสมกันเป็นเด็กอ่อนได้

การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจในลักษณะต่างๆของวัยรุ่น พอสรุปได้ดังนี้

1. มีความต้องการและความปรารถนาใหม่ๆเกิดขึ้น และเป็นไปอย่างรุนแรง
2. มีความรู้สึกทางเพศเกิดขึ้น
3. เกิดความกระวนกระวายใจในเรื่องความเจริญเติบโต
4. สติปัญญาและการคิดเจริญก้าวหน้ากว้างขวางออกไป
5. เริ่มรู้จักรับผิดชอบ และต้องการอิสระ
6. อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่ายและรุนแรง
7. จินตนาการมีมากขึ้น
8. ความเชื่อมั่นต่างๆเป็นไปอย่างรุนแรง
9. ความสนใจในการสมาคมมีมากขึ้น
10. ประสาทส่วนต่างๆและความรู้สึกด้านสัมผัสตื่นตัวขึ้นมา

2.1.7 พัฒนาการของวัยรุ่น

2.1.7.1 พัฒนาการทางด้านร่างกาย

แคทเทินบูม (Kastenbaum. 1979:495) กล่าวถึงพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นไว้ว่า เมื่อเด็กเข้าสู่วัยหนุ่มสาวหรือเข้าสู่วัยแรกรุ่นจะมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายทุก

ด้าน และระยะนี้มีความสามารถทางเพศเกิดขึ้น นั่นคือสามารถให้กำเนิดบุตรได้ สัญลักษณ์แห่งความเป็นหนุ่มสาวโดยสมบูรณ์ของทั้งสองเพศนั้นได้แก่การมีประจำเดือนในเพศหญิง และการหลั่งน้ำอสุจิในเพศชาย ซึ่งลักษณะนี้จัดเป็นการเปลี่ยนแปลงทางเพศประการหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า Primary Sex Characteristics ในขณะที่เดียวกันจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศในขั้นที่สองควบคู่ไปด้วย ซึ่งเรียกว่า Secondary Sex Characteristics ลักษณะนี้คือการเปลี่ยนแปลงทางรูปร่างและทรวดทรง เช่นผู้หญิงเริ่มมีหน้าอก ตะโพกผายมีขนขึ้นตามรักแร้และอวัยวะเพศ ส่วนเพศชายมีไหล่กว้าง เสียงแตกมีหนวดเครา มีกล้ามเนื้อ มีขนตามรักแร้และอวัยวะเพศเช่นเดียวกัน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายดังกล่าว จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และทางสังคมอย่างมากนั่นคือ วันรุ่นจะเริ่มสนใจเพศตรงข้าม ในบางครั้งจะพบว่า เด็กในวันนี้จะเริ่มหลงรักผู้หญิงที่ใกล้ชิดกับตนหรือผู้ที่ตนนิยม หญิงก็เริ่มสนใจและสนใจวัยรุ่นชายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับบิดาของตน และวัยรุ่นชายมักสนใจใจวัยรุ่นหญิงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับมารดาของตน

2.1.7.2 การพัฒนาด้านอารมณ์

โรเจอร์ (Roger. 1972:111) ได้กล่าวถึงลักษณะทางอารมณ์ของวัยรุ่นไว้ว่า เด็กเต็มเปี่ยมไปด้วยความเชื่อมั่น ชอบสนุกสนาน การแสดงความรู้สึกเป็นไปอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา อารมณ์ต่างๆเกิดง่ายและเปลี่ยนแปลงได้ง่าย โดยจะเห็นได้จากการที่วัยรุ่นมักจะแสดงออกถึงความชอบไม่ชอบอย่างรุนแรง มีความต้องการเป็นอิสระชอบพึ่งตนเอง จึงมักขัดแย้งกับผู้ใหญ่และฝ่าฝืนกฎที่พ่อแม่วางไว้ วัยรุ่นยังต้องการการตัดสินใจด้วยตัวเอง ยอมรับจากเพื่อนกลุ่มเดียวกัน และมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตาของตนเอง และจากการแปรปรวนของอารมณ์ทำให้วัยรุ่นพบปัญหาเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น โดยทั่วไปวัยรุ่นมักได้รับคำตำหนิตติเตียนจากผู้ใหญ่อยู่เสมอ อารมณ์ที่สำคัญของวัยรุ่นได้แก่ อารมณ์กลัว อารมณ์วิตกกังวล อารมณ์โกรธ อารมณ์รัก อารมณ์อิจฉาริษยา อารมณ์อยากรู้ อยากเห็น อารมณ์เศร้า ผิดหวัง อารมณ์ดีใจ

2.1.7.3 พัฒนาการทางด้านสติปัญญา

วัยรุ่นเป็นช่วงที่มีการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาอย่างเต็มที่ มีพัฒนาการถึงขีดสูงสุด มีความคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลและนามธรรม มีความเข้าใจเร็ว ความจำที่แม่นยำมีความคิด และจินตนาการสูง เป็นวัยแห่งการแสวงหาประสบการณ์และความอยากรู้อยากลองในทุกสิ่ง อยากมีกิจกรรม ปรารถนา รามสูตร (2528:69) กล่าวว่า นอกจากวัยรุ่นจะคิดแบบมีเหตุผลและนามธรรมแล้ว ยังสามารถคิดวิเคราะห์จำแนกเปรียบเทียบทฤษฎี กฎเกณฑ์ หรือคิดค้นแนวคิดใหม่ๆ และยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) พยายามรู้จักตัวเองและขัดเกลาพฤติกรรมให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เข้าใจสังคมดีขึ้น พยายามที่จะพึ่งตนเองและเรามีความคิดส่วนตัวที่เก็บไว้เป็นความในใจเฉพาะตนไม่เปิดเผยให้ใครรู้ สติปัญญาจะพัฒนาเต็มที่ สมองมี

ความจำดี การมีเหตุผลก็พัฒนามากขึ้น สนใจทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัว อยากรู้ อยากเห็น มีความคิดที่จะแก้ไข คิดได้หลายแง่มุม แต่ยังขาดประสบการณ์ ขาดการรับผิดชอบ ขาดการไตร่ตรองที่ดีจึงทำให้พฤติกรรมบางอย่างของวัยรุ่นผิดพลาดไปได้

2.1.7.4 การพัฒนาทางสังคม

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ วรวรรณ (2530:58-59) กล่าวว่าเด็กวัยรุ่นจะให้ความสำคัญกับเพื่อนร่วมวัย รู้สึกผูกพันกับเพื่อนในกลุ่มมากขึ้น วัยรุ่นจะมีทั้งเพื่อนหญิงและเพื่อนชายเข้ามาสมทบด้วย เด็กเริ่มมีกลุ่มในระยะวัยเด็กตอนกลางและมีชีวิตทางสังคมที่สนุกสนาน เด็กเริ่มลดความเอาใจใส่กับบุคคลต่างวัยไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่หรือเด็กกว่า ระยะนี้เริ่มเป็นกลุ่มที่แท้จริง (Gang Age) ทำให้เกิดการเรียนรู้ทางสังคมเพิ่มมากขึ้น ให้ความสำคัญของบุคคลรอบข้างเป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลมากในการพัฒนาบุคลิกภาพของวัยรุ่น และพัฒนาการทางสังคมของวัยรุ่นดังกล่าวคือ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนเพศเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ

2.1.8 ความต้องการของวัยรุ่น

สุพัทธา สุภาพ (2536:17-18) กล่าวว่า ความต้องการและลักษณะของวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมที่แต่ละคนยึดถือ และส่วนใหญ่มักยึดถือค่านิยมในกลุ่มที่ตนเข้าร่วมด้วย กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมากต่อความต้องการของวัยรุ่น ดังนั้นความต้องการของวัยรุ่นก็คือ ความต้องการของตนเองบวกกับความต้องการของสังคม และมีความเห็นเกี่ยวกับความต้องการของวัยรุ่น คือ ต้องการความรักจากพ่อแม่ ต้องการอยากรู้อยากทดลองเรื่องเพศ ต้องการความอิสระ ต้องการรวมกลุ่มกับเพื่อน ต้องการประสบการณ์ใหม่ ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลินและต้องการคบเพื่อนต่างเพศ

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง

2.1.1 งานวิจัยต่างประเทศ

วอกเกอร์ (Walker, et al 1995 : 203) ศึกษาพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงในด้านต่างๆเหล่านี้ เช่น ความก้าวร้าว มีความรู้สึกไม่สบายใจ คับข้องใจ มีความยุ่งยากลำบากในการจัดการกับความไม่แน่นอน และมักใช้วิธีในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่เหมาะสม

แอนเดรียส (Andreas. 1989, : 162-C) ศึกษาปัญหาประจำวันของวัยรุ่น สังคมสิ่งแวดล้อม และบทบาทของแอลกอฮอล์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นที่มีปัญหาครอบครัวแตกแยก และวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์ อายุ 15-20 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และแบบทดสอบ ผลการทดสอบพบว่า วัยรุ่นที่มาจากครอบครัวแตกแยกมีปัจจัยหลายประการที่ทำให้เกิดปัญหาด้านการศึกษา มากกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์ วัยรุ่น

ที่มีครอบครัวแตกแยก มีสังคมสิ่งแวดล้อมที่ไม่ดีตั้งแต่อายุ 8-13 ปี มีเพื่อนเป็นแบบอย่างแทนพ่อแม่ มีความต้องการอิสระมาก มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและมีการดื่มสุร่าบ่อยมากกว่าวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวที่สมบูรณ์

จิรพรรณ อินทา (2542: 84) กล่าวว่า จากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในสถาบัน National Institute Of Child Health Development พบว่า จากปี 1988 วัยรุ่นมีปัญหาพฤติกรรมทางเพศร้อยละ 37.7 และเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆเป็นร้อยละ 54 ในปี ค.ศ. 1990 และปัจจัยที่ทําให้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นมีจำนวนสูงขึ้นอาจจะเนื่องจากการมีเพศสัมพันธ์ในอายุที่เร็วขึ้น

2.1.2 งานวิจัยในประเทศ

นิภารัตน์ จำสมบูรณ์ (2540 : 63) ศึกษาถึงความรู้และพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 590 คน พบว่าส่วนใหญ่หรือเกือบทั้งหมดของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนี้มีความรู้ ความเข้าใจในอันตรายและพิษภัยของยาเสพติดที่มีต่อสุขภาพเป็นอย่างดี รวมทั้งทราบถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเป็นอย่างดีด้วยเช่นกัน จากครอบครัว โรงเรียนและสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น และยังพบว่า เพศ การศึกษาของมารดา รายได้ของนักเรียน และลักษณะของชุมชน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีผลทำให้ความแตกต่างในระดับ ความรู้เรื่องยาเสพติดของนักเรียนในขณะที่ยังอยู่ในเรื่องเพศ อายุ การศึกษาของมารดา รายได้ครอบครัว กลุ่มเพื่อนอาศัยของบิดา รายได้ครอบครัว และลักษณะที่พักอาศัย ที่มีต่อความแตกต่างในพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียน

ฐิติพร ศรศณี (2541 : 73) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่นที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 349 คน พบว่าวัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการรับประทานอาหาร และการออกกำลังกาย อยู่ในระดับเสี่ยงมากร้อยละ 69.6 และ 64.8 ตามลำดับ ส่วนด้านการบาดเจ็บของร่างกายอยู่ในระดับเสี่ยงน้อย ร้อยละ 90.8วัยรุ่นที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพด้านการสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 22.4 และ 62.2 และ 9.7ตามลำดับ ส่วนการสูบกัญชา การสูดดมสารระเหยและการใช้ยาเสพติดมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ4 และมีพฤติกรรมเสี่ยงที่ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ในเรื่องขับซี้รถภายหลังการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ร้อยละ 6.9 และเคยพยายามฆ่าตัวตาย ร้อยละ 5.1 และยังพบว่าวัยรุ่นที่มี เพศ อายุ ผลการเรียน ที่พักอาศัยขณะศึกษา และลักษณะของครอบครัวที่ต่างกันมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ด้านการบาดเจ็บของร่างกาย การออกกำลังกาย การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การสูบกัญชา การสูดดมสารระเหย การใช้ยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ ต่างกันอย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการรับประทานอาหารพบว่า วัยรุ่นที่รายได้ของครอบครัว สถานภาพการสมรสของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพทุกด้านไม่ต่างกัน

ประพิมพ์พร อัมพาพรหม (2543 : 69) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาค่านิยมทางเพศ และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน พบว่า ค่านิยมทางเพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทุกพฤติกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เลิศลักษณ์ บุญรอด (2543 : 84) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน พบว่า นักเรียนพฤติกรรมเสี่ยงโดยรวม อยู่ในระดับที่น้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการบริโภคอาหารสูงในเรื่องการรับประทานอาหารไม่เป็นเวลา การรับประทานอาหารจุบจิบไม่เป็นเวลา การดื่มน้ำอัดลม หรือน้ำชาหรือกาแฟ นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการใช้สารเสพติดสูงในเรื่องการคบค้าสมาคมกับคนที่ติดยาหรือและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านความปลอดภัยสูงในเรื่องการวิ่งขึ้นลงบันได การไม่สวมหมวกนิรภัย การหยอกล้อกันบนถนน การข้ามถนนได้สะพานลอย นักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงในเรื่องการใช้สื่อ (ได้แก่ หนังสือการ์ตูน นวนิยาย นิตยสาร วีดีโอ ภาพยนตร์) ที่มีรูปโป๊ เปลือย หรือมีฉากการร่วมเพศ การจับกลุ่มคุยเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ การอยู่ลำพังกับเพื่อนต่างเพศ การจับมือถือแขนกับเพื่อนต่างเพศ และการเดินคนเดียวในที่เปลี่ยวและมีด เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพโดยรวม พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครอง 1,000-2,000บาท และ 2,001-3,000บาทต่อเดือนมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงกว่านักเรียนที่ได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองน้อยกว่า 1,000 บาทต่อเดือน

นงลักษณ์ ยิ้มสรวล (2544 :72) ศึกษาวิเคราะห์สัญลักษณ์ทางเพศที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี พบว่าระบบสัญลักษณ์ในละครโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงการติดเชื้อเอชไอวี เป็นลักษณะสัญลักษณ์ทางเพศที่เกิดจากแบบแผนพฤติกรรม (Norm of Behavior). สิ่งแวดล้อมกำหนด (Environmental interpretation).และค่านิยมทางสังคม (Societal values). อันได้แก่ การร่วมเพศอย่างไม่ปลอดภัย การสำส่อนทางเพศ พฤติกรรมมากผิดหลายเมีย พฤติกรรมที่มีความวิปริตทางกามมารมณ์ การใช้ผู้หญิงเห็นวัสดุทางเพศของผู้ชาย การข่มขืน การเที่ยวกลางคืนของวัยรุ่น ความเจ้าชู้ การเที่ยวหญิงบริการ เป็นต้น

ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์ (2545 : 75) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 369 คนพบว่า 1. ความรู้เรื่องเพศศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการคบเพื่อนต่างเพศ และความสัมพันธ์ในครอบครัวอยู่ในระดับมาก สำหรับการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย 2. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เมื่อจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และค่าใช้จ่ายประจำเดือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับชั้น และสภาพครอบครัว พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3. การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ร้อยละ 54.0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคบเพื่อนต่างเพศ

3.1.1 การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

การคบเพื่อนต่างเพศ หมายถึง ความต้องการออกไปเกี่ยวข้องกับเพื่อนต่างเพศ ชอบทำกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเพื่อนต่างเพศที่ถูกต้อง ชอบอยู่ใกล้ชิดกับเพื่อนต่างเพศ อยากรักกับเพื่อนต่างเพศที่ถูกต้อง ชอบให้คนต่างเพศสนใจ เพราะเห็นว่ารูปร่างหน้าตาของตนเองชวนมอง ชอบคุยเกี่ยวกับเรื่องเพศ ชอบอ่านหนังสือ หรือบทละครเรื่องเพศเป็นส่วนใหญ่ ชอบพูดหรือฟัง สิ่งขบขันเกี่ยวกับเรื่องเพศและชอบเกิดความรู้สึกตื่นเต้นใจในเรื่องเพศ วิลาวรรณ ทวีศรี (2544:13)

สมชาย ธีบุญกุล (2526:98) กล่าวว่าเด็กที่มีอายุอยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกันมีอุดมคติและมักจะรวมตัวกันเป็นกลุ่มเด็กในวัยนี้จะรู้สึกว่าการคบเพื่อนเป็นสิ่งสำคัญ และกลุ่มเพื่อนก็จะมีอิทธิพลต่อตัวเองมาก เช่นเดียวกัน เมื่อเด็กวัยรุ่นเข้าร่วมกลุ่มกันได้ ก็จะมีการสร้างกิจกรรมร่วมกันขึ้นมา รวมทั้งการสร้างกฎเกณฑ์ร่วมกันของกลุ่มด้วย โดยทั่วไปเด็กวัยรุ่นมักจะมี ความเคารพและภักดีต่อกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ทำสิ่งต่างๆ เหมือนๆ กันเช่น การแต่งตัว การพูดและนิยมสิ่งต่างๆ เหมือนเพื่อนจะทำให้ตัวเขาเองสบายใจ แต่บางครั้งก็จะละเลยหน้าที่ เมื่อเด็กมีปัญหา ก็จะหันไปปรึกษาปรึกษาเหมือนขอความเห็นจากเพื่อนมากกว่าที่จะหันไปปรึกษาพ่อแม่ เพราะคิดว่าพ่อแม่ไม่เข้าใจเขาเพียงพอ เด็กจะเริ่มหัดเป็นตัวของตัวเอง ตัดสินใจเองและไม่ยอมให้ผู้ใหญ่มายุ่งเรื่องส่วนตัวของเขา โดยจะยึดความคิดเห็นของตัวเอง เด็กทั้งสองเพศจะเห็นความสำคัญของการที่จะพบปะรู้จักกับเพื่อนเพศตรงข้าม การคบเพื่อนในระยะแรกๆ เด็กจะคบเพื่อนในลักษณะเป็นกลุ่มใหญ่ก่อนแล้วระยะหลังจึงหันไปสนใจเป็นรายบุคคล สัมพันธภาพระหว่างเพศยังมาแน่นนอน เปลี่ยนเพื่อนอยู่เสมอเข้าทำนองรักเพื่อเลือก

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ ววรรณ (2531:58-59) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นส่วนมากจะมีความสนใจในเพศตรงข้าม และมักจะมี ความกังวลใจ ลำบากใจในการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนต่างเพศ สิ่งที่คุณใหญ่ควรคำนึงถึงคือ ไม่ควรขัดขวางการคบหาสมาคมกันระหว่างหญิงและชาย เพราะแทนที่จะทำให้เลิกคบกัน แต่เขาพยายามหาทางหลบซ่อนมาพบกันเองโดยไม่ให้คุณใหญ่ล่วงรู้ และความกดดันที่ถูกกีดกันอาจผลักดันให้เกิดความประทุพฏิกิที่ผิดได้ คุณใหญ่ควรเข้าใจว่าความรักของวัยรุ่นยังเป็นเรื่องไม่จริงจังนัก เป็นธรรมดาที่เด็กวัยรุ่นมักเกิดความฝันใฝ่ในเรื่องรักๆ ใคร่ๆ ซึ่งมักจะได้รับการกระตุ้นจากหนังสือ ภาพยนตร์ แรเงยจากเพื่อน เมื่อเกิดความรู้สึกเช่นนี้แล้ว สิ่งที่เขาต้องการมากที่สุดขณะนั้นคือ ต้องการได้เป็นที่รัก โดยจะเป็นที่รักของใครนั้นไม่สำคัญ ขอเพียงแต่ให้มีความรักเท่านั้น เพราะคิดว่าทำให้ตนเองสมบูรณ์ยิ่งเหมือนคนอื่น

จรรยา ทองถาวร (2530 :12) กล่าวว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นระยะต้นๆ แม้จะเริ่มคบกับเพศตรงข้าม แต่ส่วนใหญ่ก็จะสมาคมกับเพศเดียวกัน แต่พอเข้าสู่ระยะวัยรุ่นตอนปลาย ความสนใจเพศตรงข้ามจะค่อยๆเพิ่มมากขึ้น ทำให้วัยรุ่นคบเพื่อนเพศเดียวกันน้อยลง เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อแนวคิด และการกระทำของวัยรุ่น วัยรุ่นส่วนมากจะรู้สึกว่าเพื่อนเข้าใจเรามากกว่าพ่อแม่ คุณใหญ่ เพราะเป็นคนรุ่นเดียวกันมีสภาพปัญหาคล้ายคลึงกันจึงเข้าใจกันมากกว่า ดังนั้นอาจชักชวนไปในทางที่ผิด และได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสังคมของวัยรุ่นที่เด่นชัดที่สุดคือ การมีสัมพันธ์ภาพกับเพศตรงข้ามในวัยเด็กตอนปลาย โดยเฉพาะวัยรุ่นหญิงจะมีความสนใจเพศตรงข้ามเร็วกว่าวัยรุ่นชาย ซึ่งประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมต่างๆ ซึ่งวัยรุ่นชายมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงอายุเดียวกัน

ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม (2527 : 7) ได้กล่าวถึงวัยรุ่นกับเพศตรงข้ามว่า การเป็นเพื่อนต่างเพศเกิดจากความสัมพันธ์ในการร่วมกิจกรรมต่างๆของหมู่คณะ การร่วมกิจกรรมของหมู่คณะบ่อยๆ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรืออาจพัฒนาเป็นความสัมพันธ์อันดีกันได้ สำหรับวัยรุ่นบางคน การเลือกเพื่อนต่างเพศในระดับความเป็นเพื่อน โดยทั่วไปจากหมู่คณะนั้นเกิดจากการคาดหมายคุณสมบัติของเพื่อนเพศตรงข้ามในหมู่คณะที่เข้าร่วมกิจกรรมหรือเป็นสมาชิกอยู่เป็นสำคัญ โดยอยู่บนพื้นฐานของความชอบหรือไม่ชอบเป็นเกณฑ์

3.1.2 แนวทางการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศ

เต็มสิริ บุญสิงห์ (2526:93-95) กล่าวว่า การคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น ต้องอยู่ภายในขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมและศาสนา ซึ่งสังคมได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้เพื่อให้สังคมมีระเบียบเรียบร้อย ไว้ดังนี้

1. มารยาททางสังคม ผู้ชายต้องถือว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ จะต้องช่วยเหลือให้ความสะดวก และให้เกียรติ ทั้งนี้เพื่อความเป็นสุภาพบุรุษของตนเอง

2. มารยาททางสังคมระหว่างเพศจะต้องปฏิบัติตามมารยาทสากล แต่จะต้องเป็นไปตามขอบเขตของวัฒนธรรมไทย

2.1 การคบหาระหว่างหญิงชาย ในขอบเขตของวัฒนธรรมไทยนั้น จะต้องไม่สัมผัสร่างกายกันโดยไม่จำเป็น

2.2 การใช้ภาษาและถ้อยคำ ถ้อยคำที่ใช้ในกลุ่มผู้ชายที่เป็นเพื่อนและสนิทสนมกัน ไม่ควรนำไปใช้กับเพื่อนหญิง หรือต่อหน้าผู้หญิง

2.3 ไม่พกแรมโดยไม่ระมัดระวังร่วมกัน

2.4 วางตัวเช่นสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี สุภาพบุรุษนั้นก็คือลูกผู้ชายที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างดี จนเกิดบุคลิกภาพที่น่าไว้วางใจ และมอบความรับผิดชอบให้ สุภาพสตรีนั้นก็คือ ลูกผู้หญิงที่ได้รับการอบรมสั่งสอนมาอย่างถูกต้อง จนเกิดเป็นบุคลิกภาพที่เป็นเสน่ห์ และทำให้ผู้ชายไม่กล้าล่วงเกิน แต่นิยม

3. มารยาทสังคมนั้นเป็นเรื่องที่คนไทยรับเข้ามานาน และปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย เช่น

3.1 การเรียกชื่อจริงหรือชื่อเล่น การใช้คำว่าคุณ และสรรพนามให้สอดคล้องกับความสนิทสนมชอบพอกันเป็นส่วนตัว

3.2 การพูดคุยเป็นสิ่งที่ทำได้ กำจัดความเหนียมอาย คิดก่อนพูด การใช้อารมณ์ขันเป็นการเพิ่มความน่าสนใจให้กับตนเอง เรื่องที่จะพูดคุยต้องฟังได้ทั้งสองเพศ คำถามส่วนตัวควรจะละเว้น

3.3 ไม่พูดเรื่องของตนหรือเรื่องของคนอื่นหากหลีกเลี่ยงได้

3.4 เรื่องที่แสดงรสนิยมต่ำคือเรื่องไม่สุภาพเกี่ยวกับเรื่องเพศ พูดเรื่องข่าลืออื้อฉาวต่างๆ ฝ่ายชายจะต้องแสดงตนเป็นผู้พิทักษ์ผู้หญิงในโอกาสต่างๆ

นภาพร มัชฌิมามกุล (2539:134-135) กล่าวถึง การที่จะทำให้อยู่ร่วมกันสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดสัมพันธ์อันดีต่อกัน ควรปฏิบัติดังนี้

วัยรุ่นหญิง ควรปฏิบัติดังนี้

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่รู้จักฟังอย่างตั้งใจ ไม่คุยเรื่องส่วนตัว ควบคุมอารมณ์ของตนได้ รู้จักถอยเมื่อทำผิด

2. มีกิริยามารยาทที่ดี รู้จักอดทนอดกลั้น ใช้เหตุผลในการพิจารณา ลดความเพ้อฝัน ความหวั่นไหว

3. ตรงต่อเวลา ไม่ควรเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา

4. ไม่ควรตามใจผู้ชายให้เขาล่วงเกิน ไม่ควรไปตามสถานที่ที่ไม่สมควร

วัยรุ่นชาย ควรปฏิบัติดังนี้

1. เป็นผู้พูดและผู้ฟังที่ดี ไม่คุยโอ้อวด ยกตนข่มท่าน มีอารมณ์ขัน ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมไม่หยาบคาย
2. สำรวมกิริยามารยาท ลดความเห็นแก่ตัว อดทนต่อความจุกจิกและหุ้มหมิ่มของผู้หญิงบ้าง
3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ถ่วงเวลาผู้หญิงให้เกินเวลาอันสมควร
4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ล่วงเกินให้ผู้หญิงเสียหาย

สุชา จันทรโสม (2527 :42) กล่าวถึงการทำให้เด็กวัยรุ่นสามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ควรปฏิบัติดังนี้

เด็กผู้หญิง

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี เป็นผู้พูดผู้ฟังที่ดีในการสนทนากับเด็กผู้ชาย ควรเริ่มต้นด้วยสิ่งที่ผู้ชายสนใจ ภูมิใจ ได้ถามเรื่องที่เขาทำสำเร็จ
2. หลีกเลี่ยงเรื่องที่เป็นปมด้อยของเขา มาจุกจิกนินทา เป็นผู้มีความมารยาทดี มีความอดทนอดกลั้น
3. ตรงเวลา ไม่ควรไปเที่ยวกับผู้ชายให้เกินเวลา
4. วางตัวต่อกันเยี่ยงสุภาพบุรุษและสุภาพสตรี ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ไม่ควรตามใจผู้ชายให้เขาล่วงเกินให้เสียหายเป็นที่ครหานินทา ไม่ควรตามไปในที่ไม่ควร หรือที่ที่เป็นโอกาสให้เกิดความเสียหายได้ง่าย แม้เขารักจริง

เด็กผู้ชาย

1. เป็นคู่สนทนาที่ดี ธรรมชาติหญิงชอบพูดเรื่องส่วนตัวทั้งของตนและของผู้อื่น ต้องพยายามอดทนฟังบ้าง ลดความคุยโอ้อวดเรื่องความสำเร็จของตนเองบ้าง ไม่ใช่ถ้อยคำที่หยาบคาย เป็นคนมีอารมณ์ขัน และใจเย็น
2. ผู้ชายส่วนมากเป็นคนก้าวร้าว ขาดความอดทน ชอบเป็นผู้นำ จึงควรระมัดระวังการแสดงออกให้สุภาพเรียบร้อยขึ้น รู้จักการเปลี่ยนแปลงอารมณ์ของผู้หญิง เพื่อจะได้ผ่อนปรนให้เหมาะสม
3. รักษาเวลานัดหมาย ไม่ควรถ่วงเวลาผู้หญิงไว้เกินเวลาอันควร
4. ให้เกียรติยกย่อง ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามซึ่งกันและกัน เพราะผู้หญิงเป็นผู้เสียหาย ไม่ควรพาผู้หญิงไปในที่ซึ่งไม่สมควร อันจะก่อให้เกิดการครหานินทาได้

3.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

3.1.3.1 ครอบครัว

ครอบครัวเป็นแหล่งให้ความรู้ทั้งทางตรงและทางอ้อม (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535:19) อยู่ในรูปสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกตัวกันภายในครอบครัว โดยมี พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองเป็นผู้ที่ให้ความรู้ เป็นผู้กล่อมเกลาพฤติกรรมให้เป็นไปตามบทบาทและความคาดหวังของสังคม โดยเฉพาะเรื่องเพศ พ่อแม่หรือผู้ปกครองพึงให้โอกาสได้พูดคุยกับวัยรุ่นบ้างตามสมควร เด็กชายควรได้ปรึกษาพ่อ และเด็กหญิงควรได้ปรึกษาแม่ นักจิตวิทยาให้ความสำคัญเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ และวัยรุ่นเมื่อครั้งเป็นเด็ก เพราะความสัมพันธ์ในระยะดังกล่าวมีผลสืบทอดมายังวัยรุ่นในการคบเพื่อนต่างเพศอย่างมาก แต่ถ้ามีความรู้สึกกลบต่อพ่อ (พ่อเป็นคนเกเร ขี้เมา ไม่ได้เรื่อง หรือทุบตีแม่) เธออาจจะเกลียดผู้ชาย สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนชายย่อมเสื่อมทรามลงไปด้วย ในทำนองเดียวกัน เด็กชายที่มีความรู้สึกอย่างไรต่อแม่ เขาย่อมมีความรู้สึกอย่างนั้นต่อผู้หญิงเช่นเดียวกัน

3.1.3.2 กลุ่มเพื่อน

วัยรุ่นมีการสังคมที่กว้างขวางมากขึ้น มีการติดต่อกับบุคคลอื่นนอกเหนือจากผู้ใกล้ชิดที่คุ้นเคยกันมาก่อน และวัยนี้ให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก พร้องเสมอที่จะอุทิศตนให้กับกลุ่มของตน (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535:19; อ้างอิงจาก สุชา จันทรโสม. 2529) ทั้งนี้เพราะต้องการการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม มีความสำคัญในกลุ่ม วัยรุ่นมักใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนวัยเดียวกันมากกว่าคนวัยอื่นๆ ดังนั้นความรู้สึกนึกคิดที่พอกัน รสนิยมความสนใจคล้ายๆกัน พูดกันรู้เรื่อง แม้เรื่องเล็กจนถึงเรื่องใหญ่ เช่น เรื่องเพศ วัยรุ่นก็จะคุยและปรึกษากันเอง ซึ่งความรู้ความคิดที่ได้แลกเปลี่ยนกันเรื่องเพศในกลุ่มเพื่อน อาจเป็นความรู้ที่ผิดๆ อันเนื่องจากขาดความรู้ ขาดประสบการณ์ที่แท้จริง และถ้ากลุ่มเพื่อนที่เป็นแหล่งยั่วยุให้เห็นผิดเป็นชอบ อาจชักชวนกันไปกระทำในสิ่งที่สังคมไม่พึงปรารถนา เช่น การหนีโรงเรียน การลักขโมย การสูบบุหรี่ การเที่ยวเตร่ในสถานเริงรมย์ เป็นต้น อันจะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา

3.1.3.3 โรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษอย่างเป็นทางการ (Formal Education) และถือว่าเป็นสถาบันที่สำคัญที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ คุณค่า และแนวความคิด ความเชื่อของบุคคล นักสังคมวิทยากล่าวว่า ประสบการณ์ทางการศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถ ทัศนคติ และรูปแบบพฤติกรรมอื่นๆ ซึ่งมีคุณค่าทางบวกต่อสังคม ปัจจุบันได้มีการสอนวิชาเพศศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อสนองความต้องการของเยาวชนในด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย การพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีงาม และการปรับปรุงตัวที่เหมาะสมกับการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพื่อป้องกันไม่ให้นักเรียนต้องไปแสวงหาความรู้ที่ไม่ถูกต้องจากแหล่ง

อื่นๆ อันเป็นผลทำให้เกิดปัญหาทางเพศได้(จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535:20 ; อ้างอิงจาก จวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม.2527)

3.1.3.4 สื่อมวลชน

โทรทัศน์หรือหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลต่อชีวิตวัยรุ่นอย่างมาก การที่วัยรุ่นใช้เวลาอยู่หน้าจอโทรทัศน์วันหนึ่งเป็นเวลานาน วัยรุ่นย่อมเรียนรู้และรับเอาสิ่งต่างๆ ที่เห็น เป็นรูปแบบพฤติกรรมไม่มากนักน้อย ภาพยนตร์ โทรทัศน์และรายการบันเทิงต่างๆ สื่อให้ค่านิยมในเรื่องบทบาททางเพศมีทั้งทางบวกและทางลบ และการรับรู้ข่าวสารในด้านไหนมากจะโน้มมาด้านความคิดความรู้สึกไปทางนั้นได้ และในที่สุดจะรับไว้เป็นเอกลักษณ์และบทบาททางเพศของตน (จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535:20)

3.1.3.5 วัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดวิธีการเรียนรู้ทางสังคมได้อย่างกว้างวัฒนธรรมเป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ปัจจุบันสังคมไทยได้รับวัฒนธรรมตะวันตกไว้มากทั้งทางตรงและทางอ้อม วัยรุ่นมักจะเลียนแบบสิ่งต่างๆ จากชาวตะวันตก เช่น การแต่งกาย การแสดงออกต่างๆ รวมทั้งการแสดงพฤติกรรมทั้งที่ควรและไม่ควร และแม้แต่การแสดงออกเรื่องพฤติกรรมทางเพศ สังคมวัยรุ่นไทยก็จะมีอิสระมากขึ้น และในบางรายมีการแสดงออกทางเพศอย่างเปิดเผย(จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2535:21; อ้างอิงจาก สุพัตรา สุภาพ.2535)

3.1.5.6 สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจ

สุชา จันทรเฒ.(2532:19) กล่าวว่าสถานภาพบางประการของสิ่งแวดล้อม เช่น ท้องถิ่นยากจน แหล่งเสื่อมโทรมแออัด มีสวัสดิภาพสังคมต่ำ พ่อแม่เป็นคนหาเช้ากินค่ำ เด็กขาดสถานที่พักผ่อนหย่อนใจที่สร้างสรรค์ ต้องแสวงหาทางออกกันเองตามประสาเด็ก การเล่นทางเพศ (Sex Play) จึงพบเห็นเป็นกิจวัตรประจำวันของแหล่งดังกล่าว และการที่ผู้ใหญ่แสดงบทรักทางเพศในที่ที่เปิดเผย จึงเป็นตัวอย่งให้เด็กเล่นทางเพศกันเองโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

3.1.4 การนัดหมายกับเพื่อนต่างเพศ

เต็มสิริ บุญสิงห์ (2526: 95-96) กล่าวถึง การคบเพื่อนต่างเพศ โดยเฉพาะการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศนั้น เด็กหญิงจะมีพฤติกรรมการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศเร็วกว่าเด็กชาย เนื่องจากเด็กหญิงมีการเจริญเติบโตเร็วกว่าเด็กชาย จากขนบธรรมเนียมประเพณีไทยกำหนดให้ผู้หญิงรักษาวลสงวนตัว ไม่ควรมีเพศสัมพันธ์กันก่อนแต่งงาน สังคมไม่ยอมรับการไปไหนมาไหนกันสองต่อสองในเวลากลางคืนด้วยกัน เพราะอาจเป็นสาเหตุให้มีเพศสัมพันธ์เกิดขึ้น ดังนั้นการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศขณะที่เรียนหนังสือจึงต้องเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เช่น การไปห้องสมุด การดูกีฬา เป็นต้น สถานที่ที่ไม่ควรไปกันสองต่อสองคือ โรงภาพยนตร์ สถานเริงรมย์

และสถานที่ลับตาคน เพราะบรรยากาศหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่อาจทำให้ผู้ที่น่าไว้วางใจได้กลายเป็นผู้ที่ และได้เสนอแนะการมีนัดพบเพื่อนต่างเพศ ไว้ดังนี้

1. การมีนัดต้องมีเจตนาบริสุทธิ์ เพื่อรู้จักกันให้มากขึ้น ในระยะต้นความนัดหมายกันเป็นกลุ่ม
2. สถานที่ที่ไม่ควรจะไปได้แก่ สถานที่ที่ไกลเกินไปจนต้องพักแรม ไม่ควรไปสองต่อสอง
3. ในระยะทำความรู้จักเพื่อจะมักคุ่น จะไปไหนกับเพศตรงข้ามฝ่ายหญิง ควรปรึกษาและขออนุญาตผู้ใหญ่ก่อน
4. เมื่อแน่ใจว่าทางฝ่ายชายเป็นที่น่าไว้วางใจจึงควรให้ความสนิทสนมมากขึ้น จึงไปนัดพบการด้วยกันได้
5. หากเป็นนักเรียน นักศึกษาที่ยังไม่มีอาชีพ ไม่ควรเลือกนัดหมายสถานที่ที่มีราคาแพง เช่น สถานที่ที่มีการเต้นรำร่อนแรง เพราะอาจทำให้มีการเร้าทางเพศสูง
6. ไม่นัดหมายกันในที่ที่ประกอบธุรกิจหากำไรจากเยาวชนโดยขาดความรับผิดชอบทางศีลธรรม มีการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ทางเพศได้ง่าย

3.1.5 การมีคู่รักในวัยเรียน

เต็มสิริ บุญสิงห์ (2526: 95-96) กล่าวถึง เรื่องรักต่างเพศในวัยเรียนที่มักพบเห็นในโรงเรียนทั่วไป ได้แก่การให้ความสนิทสนมใกล้ชิด ติดต่อกับเพศตรงข้ามคนใดคนหนึ่งเป็นประจำระยะเวลาหนึ่ง ฝ่ายหญิงจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีความรักในวัยเรียน เป็นเด็กที่ทำอะไรล้ำสมัยมาสำรวจ รักในวัยเรียนจึงเป็นสิ่งที่ต้องห้ามในสมัยก่อน แต่พฤติกรรมเหล่านี้เป็นปกติวิสัยในเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นช่วงที่จะจัดรูปตัวเองว่าเป็นผู้ใหญ่หรือยัง การมีเพศตรงข้ามเข้ามาสนใจ ทำให้วัยรุ่นแน่ใจว่าเป็นหนุ่มเป็นสาว ฉะนั้นการมีคู่จึงเป็นการกระทำที่เด็กเองมีความบริสุทธิ์ใจ โดยเป็นการประกาศว่า ฉันเป็นหนุ่มรุ่นสาวแล้วเท่านั้น ผู้ใหญ่จึงไม่ควรบังคับให้เลิกสนใจ หรือห้ามไม่ให้เด็กทำกิจกรรมร่วมกัน เพราะถ้าบังคับให้เด็กทำกิจกรรมเฉพาะเพศเดียวกัน อาจทำให้กลายเป็นลักเพศหรือรักร่วมเพศได้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าอะไรจะปล่อยเลยทีเดียว หากต้องเตรียมเด็กให้เข้าใจขอบเขตของการวางตัว ให้เข้าใจธรรมชาติของอารมณ์เพศของตนและเพศตรงข้าม คำนึงเรื่องรักษาพรหมจรรย์เพื่อให้ชายที่ตกลงปลงใจที่จะแต่งงานด้วย การคบหาสนิทสนมกันมากปล่อยให้มีการจับมือถือแขน อาจจะเลยไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายในโอกาสที่ลับตาคน หากเป็นช่วงเวลาที่ฝ่ายชายมีความต้องการทางเพศ จะเร้าใจให้เด็กหญิงเกิดอารมณ์ทางเพศตามมา เกิดการสมยอมและเสียสาวได้ การคบหาจึงควรอยู่ในข้อจำกัด เช่น ไม่อยู่ในที่ลับตาคนสองต่อสอง ละเว้นการถูกเนื้อต้องตัวถ้าไม่จำเป็น เด็กวัยรุ่นผู้นั้นก็จะพัฒนาไปเต็มที่ เป็นชายหญิงที่แท้จริงประนะประณอมถนอมจิตใจผู้ใหญ่ การบังคับของผู้ใหญ่ทำให้เกิดการต่อต้านในทำนองที่ว่า

ยิ่งว่าเหมือนยิ่งๆ ทำให้เกิดปัญหามากขึ้น จนอาจลงเอยด้วยปัญหา การตั้งครม. หนีออกจากบ้าน หรือสอบตก ถูกไล่ออกจากโรงเรียน เป็นต้น

3.2งานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมคบเพื่อนต่างเพศ

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ออฟเฟอร์ (Offer. 1971 :40-48) ศึกษาพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศโดยศึกษาระยะยาวกับนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีอายุระหว่าง 14-21 ปี จำนวน 83 คน เป็นชาย 73 คน เป็นหญิง 10 คน เริ่มศึกษาตั้งแต่กลุ่มตัวอย่างเริ่มเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจนถึงปีที่สามในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ในเรื่องการมีนัดกับเพื่อนต่างเพศนั้น เริ่มต้นเมื่อนักเรียนเรียนชั้นมัธยมศึกษาได้หนึ่งปี ร้อยละ 15 ไม่เคยมีนัดกับเพื่อนต่างเพศจนกระทั่งจบชั้นปีที่ 1 แต่การมีนัดมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เป็นร้อยละ 77 เมื่อนักเรียนเหล่านี้เรียนอยู่ชั้นปีสามในมหาวิทยาลัย และร้อยละ 23 ของกลุ่มตัวอย่างซึ่งไม่เคยมีนัดเลย ก็ไม่รู้สึกรู้ว่าทำไมไม่มีนัดเป็นสิ่งที่ผิดปกติ สำหรับการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานนั้นกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 เห็นว่าเป็นสิ่งที่สามารถทำได้แต่ควรจะจบชั้นมัธยมก่อน เพราะเกรงว่าจะตั้งครม. และเป็นอุปสรรคในการศึกษา และร้อยละ 10 เคยมีเพศสัมพันธ์เมื่อศึกษาอยู่ในปลายปีที่สาม และจะมีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 30 เมื่อเข้ามหาวิทยาลัยปีที่ 1 และเพิ่มเป็นร้อยละ 50 เมื่อขึ้นชั้นปีที่ 3

3.2.2 งานวิจัยภายในประเทศ

จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา (2535:140-141) ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2534 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าลักษณะเพื่อนต่างเพศที่วัยรุ่นเลือกคบคือ

1. วัยรุ่นเพศชายและเพศหญิง มีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศคล้ายคลึงกัน โดยพิจารณาผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีเป็นอันดับแรก มีบุคลิกภาพดี และผู้ที่ช่วยเหลือผู้อื่นเป็นอันดับต่อไป

2. วัยรุ่นทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกันจะมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกัน โดยเพศชายที่บิดามารดาหย่าและแยกกันอยู่ จะให้ความสำคัญกับเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นและช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนเพศหญิงจะให้ความสำคัญกับเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น และช่วยเหลือผู้อื่น และฉลาด

3. วัยรุ่นทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาแตกต่างกันจะมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกัน โดยเฉพาะเพศชายที่ฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาต่ำ จะให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดีและชอบ

ช่วยเหลือผู้อื่น ส่วนเพศหญิงจะให้ความสำคัญกับเพื่อนต่างเพศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ฐานะทางเศรษฐกิจดี และสังคมดี

4. วัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกัน โดยวัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นปีที่1-2 ให้ความสำคัญที่จะเลือกคบเพื่อนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และส่วนวัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นปีที่3-4 จะให้ความสำคัญกับเพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

5. วัยรุ่นที่มีผลการเรียนต่างกัน มีเกณฑ์ในการเลือกคบเพื่อนต่างเพศต่างกัน โดยที่วัยรุ่นที่มีผลการเรียนต่ำและบิดามารดาหย่าและแยกกันอยู่ จะเลือกคบเพื่อนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อนที่มีบุคลิกดี และมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดี เป็นอันดับต่อไป ส่วนวัยรุ่นที่มีผลการเรียนปานกลางและสูง ที่มีบิดามารดาหย่าและแยกกันอยู่ จะเลือกคบเพื่อนที่มีมนุษยสัมพันธ์เป็นอันดับแรก เพื่อนที่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และการศึกษาดีเป็นอันดับต่อมา

รัชนี วิเศษสังข์ (2518 : 70-72) ได้ศึกษาเจตคติของนักเรียนวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-5 จาก4 โรงเรียน จำนวน 418 คน วิธีศึกษาโดยสร้างสถานการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงขึ้น 18 ประการ ได้แก่ รักกันไม่เคยถูกเนื้อต้องตัวกัน การไปเที่ยวสองต่อสองตอนกลางคืนบ่อยๆ การนัดพบอย่างลับๆและอย่างเปิดเผย นอนหนุนตักกันในสวนสาธารณะ และที่ลับตาคน กอดจูบกันในที่ลับตาคน และได้เสียกันโดยหมายมั่นว่าจะแต่งงานกัน และได้เสียกันโดยไม่คิดจะแต่งงานกัน และได้กำหนดฐานะของชายหญิงผู้กระทำในแต่ละสถานการณ์มี 5 แบบ คือเป็นนักเรียนทั้งชายและหญิง ชายหนุ่มกับหญิงสาว ชายหนุ่มกับหญิงแต่งงานแล้ว และชายแต่งงานแล้วกับหญิงแต่งงานแล้ว และให้กลุ่มตัวอย่างประเมินค่าว่าถูกต้องชอบ และกระทำได้เพียงใดในช่วงของการประเมิน 5 ช่วง ผลการศึกษาพบว่า เด็กวัยรุ่นชายมีเจตคติต่อพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงแตกต่างกันในทุกสถานการณ์ โดยเด็กวัยรุ่นชายมีเจตคติต่อพฤติกรรมต่างๆถูกต้อง สูงกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงในทุกสถานการณ์ และวัยรุ่นทั้งชายและหญิงพูดถึงพฤติกรรมดังกล่าวว่า ถ้าเป็นชายหนุ่มกับหญิงสาวแล้วจะมีความถูกต้องมากกว่าผู้กระทำคนอื่นๆ และความถูกต้องจะลดน้อยลงเมื่อผู้กระทำเป็นนักเรียนชายและหญิง

จิระ จีงเจริญศิลป์ (2523 : 31-41) ศึกษาค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย พบว่า โดยส่วนรวมการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย เมื่อคบกับในฐานะเพื่อนทั่วไป การมีนัดกับเพื่อนต่างเพศ การสนิทสนมกันถึงขั้นยอมเป็นคนรักกันนั้น เด็กวัยรุ่นรู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนน้อยเรื่องพรมจรรย์ ความบริสุทธิ์นี้ เด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย เห็นด้วยน้อยกับความคิดที่ไม่อยู่ในกรอบประเพณีไทย เด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตยจำนวนน้อยที่มีความสัมพันธ์ทางเพศอย่างลึกซึ้ง และเห็นด้วย

น้อยกับการได้เสียกันในระหว่างการศึกษา แต่เมื่อตั้งครรภ์แล้วจะทำแท้งเพื่อเห็นแก่อนาคตของทั้งสองฝ่ายและป้องกันปัญหาต่างๆที่จะตามมา วัยรุ่นเห็นด้วยปานกลาง และพบว่า เด็กนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถานศึกษาและเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการศึกษา มีค่านิยมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยเด็กวัยรุ่นที่ไม่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษา รู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศ มากกว่าเด็กวัยรุ่นที่กำลังศึกษาในสถานศึกษา และพบว่าเด็กวัยรุ่นที่ปรับตัวดี และเด็กวัยรุ่นที่ปรับตัวไม่ดีมีค่านิยมเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 จากคะแนนเฉลี่ยวัยรุ่นที่ปรับตัวไม่ดี รู้สึกเสรีในการปฏิบัติตนในการคบเพื่อนต่างเพศมากกว่าวัยรุ่นที่มีการปรับตัวดี

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม

4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม

4.1.1 ความหมายของกิจกรรมกลุ่ม

คำว่า กิจกรรมกลุ่ม (Group Activity) ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

แฮร์โรล (Harrold. 1952 : 504) ได้ให้ความหมายว่า กิจกรรมกลุ่มเป็นกระบวนการที่ให้ทุกคนมีโอกาสรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาหรือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน

คมเพชร จัตรศุภกุล (2530:16) ให้ความหมายว่า กิจกรรมกลุ่มหมายถึงการเอาประสบการณ์มาวางแผนแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามที่ต้องการในสมาชิกแต่ละคน และการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มโดยส่วนรวม มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ประสบการณ์ในกลุ่มจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านตัวบุคคลทุกคน

ทิศนา ขำมณี (2522 :20) กล่าวถึงกลุ่มสัมพันธ์ไว้ว่า เป็นวิทยาการที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ของคนในกลุ่ม และกระบวนการกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงองค์ประกอบที่สำคัญต่างๆเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมมนุษย์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ ตลอดจนการพัฒนาตนเอง

ศุภวดี บุญญวงศ์ (2527 : 2) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่ม หมายถึงการร่วมกันวางแผนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มหรือสมาชิกต่อกลุ่ม โดยมีผู้นำซึ่งได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกได้พัฒนาบุคลิกภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานกลุ่ม ได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม และประสบผลสำเร็จในการทำงานครั้งนั้นด้วย

ประนอม เดชชัย (2531 : 100-101) อธิบายว่า กิจกรรมกลุ่มหมายถึง กิจกรรมต่างๆที่ดำเนินการโดยกลุ่ม ทำเป็นกลุ่ม กิจกรรมประเภทนี้จะช่วยฝึกประสบการณ์ต่างๆของผู้เรียนให้พัฒนาขึ้น เช่น ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกทักษะทางสังคม ฝึกให้ผู้เรียนยอมรับมติของกลุ่ม เพื่อพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยของนักเรียน

ถวิลวัลย์ อัมรินทร์ (2543 :18) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่ม หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่ทำให้สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกัน และปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นในกลุ่ม ทำให้สมาชิกทุกคนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากกลุ่มไปพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า กิจกรรมกลุ่ม หมายถึง การจัดกิจกรรมและการจัดประสบการณ์ต่างๆมาวางแผนโดยผู้มีผู้นำกลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดี เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม โดยที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะ และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการปฏิสัมพันธ์ต่อกัน โดยวิเคราะห์พฤติกรรมของสมาชิกเอง และผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาตนเอง

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยเลือกที่จะใช้กิจกรรมกลุ่มมาใช้เป็นโปรแกรมในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม และเลือกโดยใช้เทคนิคต่างๆเข้ามาใช้ในโปรแกรม เช่น การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้บทบาทสมมุติ เกม และการอภิปรายกลุ่ม เพราะกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาบุคคลในด้านต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง เกิดความร่วมมือร่วมใจ สร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การปรับตัว ทักษะคิด รวมถึงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ นอกจากนี้กิจกรรมกลุ่มยังช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมดีขึ้น

4.1.2 จุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่ม

แทรกซ์ และนอร์ท (Trax and North. 1957 : 320) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่มไว้ดังนี้

1. เพื่อให้การศึกษาอบรมแก่บุคคลที่ยังไม่คุ้นเคยกับสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ที่แตกต่างไปจากประสบการณ์ที่ได้รับ ได้แก่การจัดกิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการศึกษาเล่าเรียน
3. เพื่อเป็นรากฐานในการศึกษาเล่าเรียน
4. เพื่อการปรับตัว บำบัด รักษาความเจริญงอกงามของบุคคลและกลุ่ม

เบนเนท (Bennet.1974: 1-2) ได้สรุปจุดมุ่งหมายโดยทั่วไปไปของกิจกรรมกลุ่มในการแนะแนว ไว้ดังนี้

1. เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้การศึกษาอาชีพ สังคมและส่วนตัว จากการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น
2. กิจกรรมกลุ่มก่อให้เกิดผลทางการบำบัดรักษา จากการที่ได้ปลดปล่อยความเครียดทางอารมณ์ ได้มีความเข้าใจ และได้ข้อคิดจากปัญหาต่างๆของบุคคลมากขึ้น ทั้งศึกษาจากปัญหาของบุคคลที่คล้ายคลึงกันในบรรยากาศที่โอนอ่อนผ่อนตามและนำมาแก้ไขปรับปรุงบุคลิกภาพและวิถีทางชีวิต กิจกรรมกลุ่มเปิดโอกาสให้บุคคลได้วินิจฉัยตนเองและผู้อื่น
3. กิจกรรมช่วยให้บุคคลบรรลุความมุ่งหมายของการแนะแนวอย่างมีประสิทธิภาพ
4. กิจกรรมช่วยให้การให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพราะกลุ่มช่วยให้เข้าใจภูมิหลังและลักษณะปัญหาทั่วไปของปัญหาต่างๆ

บัตตัน (Button. 1974: 1-2) กล่าวว่า กิจกรรมกลุ่มเป็นสิ่งที่จัดขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยส่งเสริมให้มนุษย์ได้เติบโตและพัฒนา โดยเฉพาะทักษะด้านสังคม และด้านความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ดังนั้นการจัดกิจกรรมกลุ่มจึงเปิดโอกาสให้มนุษย์ได้รู้จักการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ในบรรยากาศที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน โดยใช้เทคนิคต่างๆ เช่น การสวมบทบาท ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มจะพยายามช่วยกลุ่มและบุคคลแต่ละคนเพื่อทำงานไปสู่จุดมุ่งหมาย

วินิจ เกตุคำ และคมเพชร ชัตรศุภกุล (2522 :170-172) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่มไว้ว่า เพื่อนำมาพัฒนาบุคคลโดยอาศัยผู้จัดกิจกรรมกลุ่ม ที่มีความสามารถตลอดจนรู้กระบวนการของการจัดกิจกรรมกลุ่มเป็นอย่างดี สาเหตุที่เราใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาบุคคลนั้น ก็เพราะการเรียนรู้โดยการทำกิจกรรมต่างๆ จะทำให้บุคคลได้รับประสบการณ์ตรง นอกจากจะได้ปฏิบัติแล้วยังเกิดความรู้สึกต่าง ๆ ขึ้นด้วย ผลจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มจะทำให้บุคคลซาบซึ้งประทับใจ มากกว่าที่จะสอนบุคคลให้มีการพัฒนาตนเองโดยใช้วาจาเพียงอย่างเดียว จุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่มอาจแบ่งได้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจตนเอง การได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ หรืออยู่ร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม จะมีส่วนช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น
2. เพื่อให้เกิดความเข้าใจบุคคลอื่น เมื่อสมาชิกในกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ก็ย่อมจะทำให้เกิดการเรียนรู้และรู้จักซึ่งกันและกันได้ดีขึ้น
3. เพื่อสามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ดีขึ้น
4. การจัดกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านใดแก่สมาชิก ขึ้นกับจุดมุ่งหมายว่า ต้องการจะให้เกิดการเรียนรู้ด้านใด ก็จัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น

ประนอม เดชชัย (2531 : 101-102) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของกิจกรรมกลุ่มไว้ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ คือเข้าใจตนเองและเข้าใจบุคคลอื่นภายในกลุ่ม ซึ่งจะทำให้บุคคลปรับตัวเองให้เข้ากับกลุ่มได้ เกิดการเรียนรู้เรื่องของตนเองได้ดีขึ้น เช่น รู้ข้อบกพร่องของตนเอง หรือรู้ว่าตนเป็นอย่างไรเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลภายในกลุ่ม เกิดความเข้าใจบุคคลอื่นในกลุ่ม โดยที่สมาชิกในกลุ่มได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ย่อมทำให้เกิดการเรียนรู้และรู้จักซึ่งกันและกันดี ทราบข้อดีข้อเสีย ข้อบกพร่องทั้งของตนเองและของบุคคลอื่น อันจะเป็นแนวทางให้เกิดความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกันคิดช่วยเหลือกัน ตลอดจนการปรับตัวเข้าหากันด้วย

2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจกระบวนการการทำงานหรือแก้ปัญหาต่างๆร่วมกัน ประสบการณ์ที่จัดในกิจกรรมกลุ่มจะช่วยให้สมาชิกเรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกัน เพราะไม่มีมนุษย์คนใดอยู่คนเดียวโดยไม่ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ฉะนั้นการฝึกกิจกรรมกลุ่มในการเรียนการสอนจะช่วยฝึกให้บุคคลเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานและการร่วมมือกันแก้ปัญหา

3. เพื่อให้ผู้เรียนฝึกความรู้สึกด้านคุณธรรม และจริยธรรมในระหว่างร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น ฝึกความรู้สึกอดทน ฝึกการยอมรับฟังความคิดเห็นของส่วนรวม เป็นต้น สิ่งที่ได้มาจากกิจกรรมกลุ่มเหล่านี้จะไปช่วยพัฒนาบุคคลและสังคมต่อไป

จากจุดมุ่งหมายข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บุคคลได้มีโอกาสที่จะปรับปรุง แก้ไข พัฒนา เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตลอดจนความคิดเห็นต่างๆ และสามารถทำความเข้าใจเกี่ยวกับตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้ปรับตัวอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

4.1.3 คุณค่าของกิจกรรมกลุ่ม

ศุภวดี บุญญวงษ์ (2524 :3-4) ได้กล่าวถึงคุณค่าของกิจกรรมกลุ่มไว้ดังนี้

1. คุณค่าด้านพัฒนาการ

1.1 กิจกรรมกลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของนักเรียนได้ ซึ่งความต้องการเหล่านั้น ได้แก่ ต้องการให้ผู้เรียนยอมรับ ยกย่อง เคารพในศักดิ์ศรีคุณค่าของตน ต้องการความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัย ถ้าหากกิจกรรมกลุ่มมีประสิทธิภาพ ก็จะสามารถให้นักเรียนมีความรู้สึกว่าคุณค่าประสบความสำเร็จ เคารพในคุณค่าของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเองและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมกลุ่มอย่างเต็มที่

1.2 พัฒนาด้านสังคม และอารมณ์ของนักเรียน ช่วยให้เกิดความเห็นอกเห็นใจ ยอมรับผู้อื่น เรียนรู้กระบวนการให้และรับ ซึ่งเป็นพื้นฐานความเข้าใจเบื้องต้นของการอยู่ร่วมกันในสังคม รู้จักวิธีการควบคุมอารมณ์ของตนเอง มีความอดทน มองโลกในแง่ดี มีน้ำใจเป็นนักกีฬาและสามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

1.3 พัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับค่านิยม ทศนคติและปทัสถานของสังคม จากการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มที่มีต่อตน ทั้งพฤติกรรมและทัศนคติ เพื่อเป็นแนวทางการตัดสินใจเลือกสิ่งที่ดี และเหมาะสมที่สุดเกี่ยวกับการตั้งกฎเกณฑ์ต่างๆของกลุ่ม ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาแสดงความคิดเห็นได้ด้วย

1.4 พัฒนาค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพ การที่นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม จะช่วยให้ทราบข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับอาชีพ มีการเตรียมวางแผนเกี่ยวกับอาชีพของตนในอนาคต ได้เรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคล ด้านความสามารถ ความสนใจ ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกอาชีพที่แตกต่างกันของบุคคล

1.5 พัฒนาความสามารถและทักษะต่างๆ ซึ่งนักเรียนได้ใช้และฝึกความสามารถ ตลอดจนทักษะต่างๆอย่างเต็มที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม เช่น การพูดในที่สาธารณะ การอภิปรายกลุ่มและการวางแผนงาน

2. คุณค่าด้านการวินิจัย ผู้นำกลุ่มสามารถสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ทำให้เข้าใจนักเรียนได้ลึกซึ้งขึ้น ทราบถึงพฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคในการเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อที่จะได้หาวิธีปรับปรุงแก้ไข และให้ความช่วยเหลือต่อไป สำหรับนักเรียนเองได้มีการได้มีโอกาสศึกษาตนเอง จากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มทำให้ทราบเกี่ยวกับขอบเขตความสามารถของตน เพื่อจะได้เข้าใจและยอมรับตนเองอย่างใกล้ชิดกับความเป็นจริงมากขึ้น

3. คุณค่าด้านการบำบัด การจัดกิจกรรมกลุ่มเป็นวิธีบำบัดอย่างหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเป็นกรณีพิเศษ และต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด การได้มีโอกาสการทำงานร่วมกับผู้อื่น เผชิญหน้ากับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจตนเอง เข้าใจผู้อื่นเพิ่มขึ้น และปรับปรุงลักษณะนิสัยของตน

4. คุณค่าต่อสถานศึกษาและชุมชน เมื่อนักเรียนพัฒนาในด้านต่างๆจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ย่อมส่งผลให้การทำงานกลุ่มในสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ลดปัญหาต่างๆได้มาก นักเรียนก็จะเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสถานศึกษา และนั่นคือการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนเช่นกัน

4.1.4 ลำดับขั้นของกิจกรรมกลุ่ม

เยาวภา เดชะคุปต์ (2522 : 228-231) กล่าวว่า ลำดับขั้นของกิจกรรมกลุ่ม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการมีส่วนร่วม (Participation หรือ Involvement Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและแสวงหาสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความเชื่อ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปอย่างกว้างขวางและเกิดผลดี

2. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะร่วมกัน วิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ หลังจากที่ได้ลงมือทำกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้อย่างกว้างขวาง สามารถประเมินความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม วิธีการเรียน ผลการเรียนรู้ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้น

3. ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ (Generalization and application Stage) เมื่อผู้เรียนพบสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเอง และผู้เรียนรวบรวมแนวความคิดที่ค้นพบ และแนวคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น สรุปเป็นหลักการของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองได้

4. ขั้นประเมินผล (Evaluation Stage) ผู้เรียนย่อมทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและกลุ่มได้เป็นอย่างดี โดยที่ผู้เรียนสามารถประเมินผลได้ด้วยตนเองจากการอภิปราย ให้ข้อเสนอแนะ และติชมร่วมกับสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่ม

วีณา วัฒนมะวิชัย (2530 : 252-253) กล่าวถึงลำดับขั้นของการเรียนการสอน วิชากลุ่มสัมพันธ์ ไว้ดังนี้

1. ขั้นลงมือปฏิบัติ (Participation) เป็นขั้นที่สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

2. ขั้นค้นพบ (Discovery) เมื่อนักเรียนได้มีส่วนร่วมมีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองแล้ว จะเกิดความรู้สึกและเกิดความเข้าใจตนเอง อันจะเป็นการนำไปสู่การค้นพบสิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเอง

3. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นที่สำคัญที่สุดคือ การที่ทำให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ถึงสิ่งที่ได้กระทำไป โดยที่ครูจะตั้งคำถามว่า อะไร ทำไม และอย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรวบรวมสิ่งต่างๆ ทั้งด้านความรู้ การมีส่วนร่วมทางอารมณ์ให้รวมเป็นจุดเดียว

4. ขั้นนำไปประยุกต์ใช้กับตนเองและผู้อื่น (Application) เป็นขั้นที่ผู้เรียนก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง คือสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับตนเองและผู้อื่นได้

4.1.5 ขนาดของกลุ่ม

สำหรับขนาดของกลุ่มนั้น มีผู้ให้ความคิดเห็นแตกต่างกันออกไป ดังนี้

ชอร์ (Shaw. 1971:3) กล่าวว่า กลุ่มย่อยควรมีสมาชิก 10 คน เป็นอย่างมาก ถ้าสมาชิกจำนวน 30 คนขึ้นไปก็จะเป็นกลุ่มใหญ่ แต่ก็อาจจะแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ และมีความเห็นว่า จำนวนสมาชิกมีไม่ปัญหาสำคัญ แต่องค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งได้แก่ ความสัมพันธ์ของสมาชิกและการร่วมมือในการทำงานของสมาชิกจะมีความสำคัญต่อการทำงานของกลุ่มมากกว่า

วัตสัน และแฮร์ (Deithon. 1971: 225 citing Watson and Hare. n.d.) กล่าวถึงขนาดของกลุ่มว่า กลุ่มย่อยควรมีขนาดไม่ใหญ่นักและควรมีจำนวน 5 คนเป็นอย่างน้อย แต่บางทีอาจกำหนดให้มีจำนวน 12-15คนก็ได้ เพื่อเหตุผลทางเศรษฐกิจ เพราะจะทำให้สิ้นเปลืองน้อยลง แต่ควรมีการแบ่งย่อยเป็น 2กลุ่ม เพื่อให้มีขนาดพอเหมาะ ถ้ามีกลุ่มขนาดใหญ่เกินไป โอกาสที่สมาชิกจะมีส่วนร่วมน้อยลง อาจทำให้กลุ่มแตกแยกกันง่ายขึ้น

จำเนียร ช่างโชติ (2521 : 5) กล่าวไว้ในวงจรการศึกษาว่า นักจิตวิทยามักจะศึกษากลุ่มขนาดเล็ก ซึ่งมีสมาชิกไม่เกิน 15 คน เพราะจะทำให้สมาชิกของกลุ่มมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดและในด้านการเรียนรู้ ก็จะมีการเรียนรู้ได้ผลดีกว่ากลุ่มขนาดใหญ่

วัชรีย์ ฐะคำ (2524 : 87) กล่าวว่ากลุ่มที่มีประสิทธิภาพได้แก่ กลุ่มที่มีสมาชิกตั้งแต่ จำนวน 6-8 คน อาจอนุโลมได้ถึง 10 คนถ้าจำเป็น เพราะว่า หากมีจำนวนสมาชิกมากเกินไปกลุ่มจะแยกเป็นกลุ่มย่อยๆ 2กลุ่มทันที

ประภักดี กันหาชิน (2544 : 16-18) ได้กล่าวว่า ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมในการทำกิจกรรมกลุ่ม ควรเป็นกลุ่มที่มีขนาดเล็ก ตั้งแต่ 6-12 คน และมากที่สุดไม่เกิน 15 คน เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมากเกินไป จะมีผลเสียต่อความสัมพันธ์และความร่วมมือในการทำงานของสมาชิก

4.1.6 เวลาและจำนวนครั้งในการเข้ากลุ่ม

การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มควรจัดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง แต่ถ้าเวลาในการจัดเข้าร่วมกิจกรรมมีน้อยอาจจัดสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ในการกำหนดระยะเวลาของการเข้ากลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับเป้าหมายของกลุ่มและธรรมชาติของสมาชิกกลุ่ม หากจัดกับสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาการจัดเวลาเรียน (คมเพชร ฉัตรศุภกุล. 2530: 26)

สำหรับจำนวนครั้งในการเข้ากลุ่มขึ้นอยู่กับเป้าหมายของกลุ่ม แต่อย่างน้อยที่สุดควรจะเข้ากลุ่มไม่น้อยกว่า 8 ครั้ง ถ้ามากกว่านี้ได้ก็ยิ่งเป็นการดี

(ประภักดี กันหาชิน (2544 : 16-18) ได้กล่าวว่า เวลาในการเข้ากิจกรรมกลุ่มในแต่ละครั้ง ควรคำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาและวัยของสมาชิกในกลุ่ม จำนวนครั้งในการเข้าร่วมกลุ่มควรจะไม่ต่ำกว่า 8 ครั้ง และควรจัดสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

4.1.7 คุณประโยชน์ของกิจกรรมกลุ่ม

โรเจอร์ (Roger. 1970 : 121-122) ได้กล่าวถึงคุณค่าของกิจกรรมกลุ่ม ดังนี้ คือ

1. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านการรับรู้ทางความรู้สึก
2. มีการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ตลอดจนเปิดเผยความรู้สึก มีความจริงใจและเป็นไปอย่างธรรมชาติ มีการเปลี่ยนแปลงทางความสามารถในการควบคุมความรู้สึกต่างๆ ของตนเอง มีการแสดงที่ตรงกับความรู้สึกของตน

3. เกิดแนวทางในการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง การเข้าใจตนเอง(Self Actualization) การรู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง

4. เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติทั้งต่อตนเองและผู้อื่น หมายความว่าบุคคลยอมรับตนเอง เข้าใจตนเอง และมีความมั่นคงยิ่งขึ้น ลดการสงสัยและควบคุมผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้น และมีความรู้สึกพึ่งพากันและกัน เชื่อในความสามารถของบุคคล มีการแก้ปัญหาโดยการทำงานเป็นกลุ่มและเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

พนม ลิ้มอารีย์ (ม.ป.ป. : 56-57) ได้กล่าวถึงประโยชน์อันเกิดจากการเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกมีดังนี้

1. กลุ่มจัดเป็นสนามทดลองเพื่อทดสอบความสามารถของสมาชิก เช่น เด็กวัยรุ่นต้องการคบเพื่อนต่างเพศ แต่มีความรู้สึกเคอะเขิน เด็กเหล่านั้นได้เข้ากลุ่มมีการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ปฏิกริยาเหล่านั้นจะค่อยๆ หายไปและเป็นปกติได้ หรือกรณีที่คนพูดเก่งแต่ไม่มีโอกาสพูดที่ไหน ก็จะอาศัยกลุ่มเป็นที่ทดลองหรือแสดงความสามารถให้คนอื่นเห็น

2. กลุ่มเป็นที่แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เจตคติ ความคิดเห็น และช่วยกันปรับปรุงเจตคติ ตลอดจนนิสัยใจคอของสมาชิก รวมทั้งให้สมาชิกเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน

3. กลุ่มช่วยเสริมสร้างควมมีวินัยให้กับตนเอง เมื่อสมาชิกเข้ากลุ่มจะต้องมีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ร่วมกันซึ่งจะทำให้สมาชิกมีความอดทนด้วย

4. กลุ่มช่วยให้เกิดความรู้สึกปลอดภัย ให้ความอบอุ่น กำลังใจ ความรัก และกลุ่มยังเป็นเครื่องบำรุงขวัญของสมาชิกด้วย การที่ทำให้เด็กมีความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม เป็นที่รักและได้รับการยกย่องจากกลุ่ม จะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจตนเองดีขึ้น เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น

พรณพิศ วาณิชการ (2528 : 87) กล่าวว่า กระบวนการกลุ่มที่ดำเนินไปตามหลักการจะสามารถตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย และความรู้สึกที่เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความต้องการเหล่านี้เมื่อได้รับการตอบสนอง ก็ส่งผลให้คนในกลุ่มสามารถรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง อันเป็นแรงผลักดันให้เกิดการพัฒนาตนเอง

4.1.8 กิจกรรมที่ใช้ในกิจกรรมกลุ่ม

ทิศนา ขัมณี (2522 : 27-28) ได้เสนอการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ไว้หลายวิธี

1. เกม (Game) คือ การที่ผู้เรียนลงเล่นด้วยตัวเองภายใต้ข้อตกลงหรือกติกาบางอย่างที่วางไว้ ซึ่งผู้เรียนต้องตัดสินใจทำอย่างใดอย่างหนึ่ง วิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดและพฤติกรรมต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

2. บทบาทสมมุติ (Role – Playing) วิธีนี้มีลักษณะเป็นสถานการณ์สมมุติ เช่นเดียวกับเกมแต่กำหนดบทบาทของผู้เล่น แล้วให้นักเรียนสวมบทบาทนั้นแล้วแสดงออกตามธรรมชาติ โดยอาศัยบุคลิกภาพ ประสบการณ์ และความรู้สึกนึกคิดของตนเป็นหลัก วิธีการนี้มีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษา วิเคราะห์ถึงความรู้สึก และพฤติกรรมของตนอย่างลึกซึ้ง และยังช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและน่าติดตามอีกด้วย ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การแจกแจงและกำหนดขอบเขตของปัญหา ครูจะต้องวิเคราะห์ แยกแยะสถานการณ์ออกมาให้ได้ว่าปัญหาคืออะไรหรือจุดที่ต้องการ ซึ่งให้ผู้เรียนเห็นและเรียนเพื่อความเข้าใจและกำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะสอน

2. การกำหนดสถานการณ์และบทบาทสมมุติ เมื่อได้ปัญหาที่ชัดเจนแล้ว ครูจะต้องกำหนดสถานการณ์ที่ง่ายและชัดเจนขึ้น พร้อมทั้งเขียนบทบาทสมมุติให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมุติที่เขียนขึ้น ควรให้ผู้เรียนประสบกับปัญหาและข้อขัดแย้ง เพื่อฝึกฝนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นแสดงแบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน

1. การอุ่นเครื่อง หมายถึง การนำผู้เรียนให้ไปสู่เรื่องที่จะศึกษา หรือปูพื้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจตรงกันที่จะเรียน ครูอาจจะเล่าเรื่องราว หรือเหตุการณ์สมมุติให้ผู้เรียนฟัง

2. การเลือกตัวผู้แสดง อาจจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ อาจจะเลือกตัวผู้แสดงที่มีลักษณะใกล้เคียงและลักษณะตรงกันข้ามกับลักษณะบทบาทที่มอบหมายให้ก็ได้ ในกรณีแรกการแสดงจะช่วยให้กลุ่มเข้าใจปัญหาได้ดี เพราะการแสดงเป็นไปโดยมาเคอะเขิน ในกรณีหลังการแสดงจะช่วยให้ผู้แสดงและผู้ชมเข้าใจถึงบทบาทของผู้มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ดังนั้นการเลือกตัวผู้แสดงขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของการแสดงและการสอนเป็นสำคัญ

3. การจัดฉากแสดง เป็นการ จัดฉากแบบสมมุติขึ้นมา เพื่อให้การแสดงนั้นดูใกล้เคียงกับความเป็นจริง การจัดฉากอาจแบ่งออกเป็นลักษณะแบบง่ายๆ โดยการเลียนเือนตัวเดียวไปจนถึงการจักฉากแบบหรูหรา

4. การเตรียมผู้สังเกตการณ์ ครูควรช่วยให้ผู้เรียนหัดสังเกต และวิเคราะห์ เหตุการณ์ การเตรียมผู้ชม หรือผู้สังเกตการณ์เป็นสิ่งจำเป็น ไม่เช่นนั้นการอธิบายและการ วิเคราะห์หลังการแสดงนั้น จะไม่ได้ผลเท่าที่ควร

5. การเตรียมความพร้อมก่อนการแสดง การที่ผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมติ ให้เป็นไปอย่างธรรมชาติสักน้อยเพียงไรนั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้แสดง ถ้าผู้แสดงมีความ สบายใจ การแสดงจะเป็นไปอย่างธรรมชาติ ดังนั้นครูจึงต้องช่วยจัดความตื่นเต้น ประหม่าและ ความวิตกกังวลของผู้แสดงออกได้ด้วยวิธีต่างๆ

6. การแสดง เมื่อผู้แสดงและผู้ชมพร้อมแล้วผู้แสดงก็เริ่มแสดงได้ การแสดง นี้ควรเป็นไปโดยธรรมชาติ ไม่มีการขัดกลางคัน นอกจากนี้กรณีผู้แสดงต้องการความช่วยเหลือครู อาจต้องเข้าไปช่วยได้ตามโอกาส

7. การตัดบท เมื่อผู้แสดงได้แสดงเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ครูควรตัดบทหรือ หยุดการแสดง ไม่ควรปล่อยให้แสดงให้เยิ่นเย้อไป จะทำให้เสียเวลาและผู้ชมเกิดการเบื่อหน่าย การตัดบททำได้ในกรณีดังนี้

7.1 เมื่อการแสดงนั้นได้ข้อมูลเพียงพอ

7.2 กลุ่มพอจะเดาได้ว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร

7.3 ผู้แสดงไม่อาจแสดงต่อไปได้เพราะเกิดความเข้าใจผิดบางประการ

7.4 การแสดงจบเรื่อง

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์การแสดง

การวิเคราะห์การแสดงจะเป็นในรูปแบบใดนั้น มักจะขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ ของการเรียน บางครั้งอาจจะมีการให้ผู้แสดงได้เปิดเผยความรู้สึกและเสนอความคิดก่อนแล้วจึงให้ ผู้สังเกตการณ์เสนอความคิดเห็น การอธิบายนี้จะต้องเป็นไปอย่างตรงไปตรงมา และเน้นที่ เหตุผลของการแสดงออกและพฤติกรรมที่บทแสดงออกมา โดยปกติการอธิบายจะมุ่งไปถึงว่าใคร แสดงดีหรือไม่ดีอย่างไร นอกจากวัตถุประสงค์ของการแสดงคือ การฝึกทักษะการแสดง การเรียนรู้ ทั้งหลาย จะอยู่ตรงนี้เป็นสำคัญ ครูจะต้องช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้คิดและหาคำตอบ โดยอาศัยวิธีการ ตั้งคำถามช่วย

ขั้นที่ 4 ขั้นแสดงเพิ่มเติม

หลังจากการวิเคราะห์และอธิบายผลการแสดงแล้ว กลุ่มอาจจะเสนอ แนวความคิดใหม่ในการแก้ปัญหาหรือการตัดสินใจ หรือถ้าหากแสดงครั้งแรกยังไม่ได้ผลเป็นที่น่า พึงพอใจ ครูอาจให้มีการแสดงซ้ำหรือเพิ่มเติมก็ได้ เพื่อดูผลอีกครั้งหนึ่ง หากการแสดงใหม่นี้ไม่ จำเป็น ครูสามารถข้ามไปขั้นที่ 5 ได้เลย

ขั้นที่ 5 ชั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสรุป

ครูควรกระตุ้นให้ผู้เรียนได้อภิปรายทุกๆ ไปซึ่งโดยมากจะเป็นการเล่าประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้องให้กันและกันฟัง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จะช่วยให้ผู้เรียนได้แนวคิดกว้างขวาง และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นว่า สิ่งที่ยืนยันเกี่ยวกับความเป็นจริง จะทำให้ผู้เรียนนั้นสามารถหาข้อสรุป หรือได้แนวความคิดรวบยอดที่ตนสามารถเข้าใจได้

3. กรณีตัวอย่าง (Case) คือ การนำกรณีหรือเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ๆ นำมาดัดแปลงและใช้เป็นตัวอย่างในการให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์และอภิปรายกันเพื่อสร้างความเข้าใจและฝึกฝนหาทางแก้ไขปัญหานั้น การอภิปรายช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน และหาสถานการณ์ต่างที่คล้ายคลึงกับชีวิตจริงมาใช้ ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้มีลักษณะใกล้เคียงกับความเป็นจริงและมีความหมายกับผู้เรียนมากขึ้น

4. สถานการณ์จำลอง (Simulation) คือ การจำลองสถานการณ์จริง หรือ สร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปในสถานการณ์นั้นและมีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนจะไม่กล้าแสดงออกเพราะจะเสี่ยงต่อผลที่ได้รับจนเกินไป

5. ละคร (Acting or Dramatization) คือการที่ผู้เรียนได้ทดลองแสดงบทบาทตามบทบาทที่เขียนหรือกำหนดไว้ โดยที่ผู้แสดงจะต้องพยายามแสดงบทบาทที่กำหนดไว้โดยไม่เอาบุคลิกภาพและความรู้สึกนึกคิดของตนเข้าไปเกี่ยวข้อง วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์ที่จะเข้าใจความรู้สึก เหตุผลและพฤติกรรมของผู้อื่น ทำให้เกิดความเห็นอกเห็นใจกัน นอกจากนี้การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงละครร่วมกัน จะช่วยให้ผู้เรียนฝึกความรับผิดชอบในการเรียนรู้ร่วมกันและได้ฝึกการทำงานร่วมกัน

6. กลุ่มย่อย (Small Group) เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการแสดงออกและช่วยให้ผู้เรียนได้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม

4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เล็กซ์ (Lex. 1973 : 6093-A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในมลรัฐอินเดียนา ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุมใช้วิธีสอนแบบเก่า กับกลุ่มทดลองใช้การสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม ผลการศึกษาปรากฏว่าการพัฒนาจิตใจของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ในระหว่างการทดสอบก่อนสอน และทดสอบหลังสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่จากการรายงานของกลุ่มทดลอง นักศึกษาพอใจกับประสบการณ์ที่ได้รับแรงกระตุ้นให้อภิปรายได้อย่างอิสระในเรื่องค่านิยม และทุกคนยินดีที่จะร่วมกิจกรรมกลุ่มต่อไป

เดอร์ชมิทท์ (Durschmidt. 1985: 3953-A) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเข้าใจในตนเองของนักศึกษา โดยการให้เข้าร่วมกลุ่มการสัมมนา ซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการใช้กระบวนการกลุ่มมีการยอมรับตนเองดีขึ้น

เบิร์คเฮาเซอร์ (BirkHauser. 1985 : 103) ศึกษาผลของกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่ออัตมโนทัศน์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม นักเรียนเกรด 3,4 และ5 จำนวน 77 คน ซึ่งมีอยู่ในชั้นเรียนตามปกติ และนักเรียนซึ่งอยู่ในชั้นเรียนไม่เกิน 6 สัปดาห์ จำนวน 75 คน พบว่าทั้งสองกลุ่มมีอัตมโนทัศน์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บอร์ดแมน (Boardman. 1988 : 1952) ศึกษาผลจากการนำกระบวนการกลุ่มไปใช้ในโปรแกรมการเลิกสูบบุหรี่ให้กับอาสาสมัคร 67 คน พบว่ากระบวนการกลุ่มช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของโปรแกรมดังกล่าวได้ โดยเฉพาะในเพศหญิง

4.2.2 งานวิจัยในประเทศ

ถวิลวัลย์ อัมรินทร์ (2543 :41-45) ได้นำกิจกรรมกลุ่มมาใช้ในการศึกษาความมีน้ำใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม จำนวน 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความมีน้ำใจเพิ่มขึ้นหลังการเข้าร่วมโครงการพัฒนาความมีน้ำใจโดยใช้กิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อรวรรณ แก้วผ่อง (2524 : 93-96) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนวัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร ที่มีอายุระหว่าง 13-14 ปี จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มๆละ 12คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแบบเผชิญความจริง มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วคินี มุกตอกไม้ (2541 : 83-86) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการฝึกการแสดงออกพฤติกรรมที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพระหว่างเพื่อน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 โรงเรียนชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2กลุ่ม และกลุ่มทดลอง 1กลุ่มๆละ 8 คน กลุ่มทดลองที่1 ได้รับการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม กลุ่มทดลองที่2 ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสม และกลุ่มควบคุมให้ได้รับข้อเสนอแนะ ผลจากการศึกษาพบว่านักเรียนมีสัมพันธภาพกับเพื่อนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและหลังการทดลอง นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

นักเรียนที่ได้รับการฝึกการแสดงออกพฤติกรรมที่เหมาะสม และนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะในสัมพันธภาพกับเพื่อนเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่มดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมกลุ่มสามารถนำมาพัฒนาจิตใจของบุคคล ความเข้าใจในตนเอง ความร่วมมือกับผู้อื่น สัมพันธภาพระหว่างบุคคล การปรับตัว ทักษะติดต่อการเรียน รวมทั้งพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ นอกจากนี้กิจกรรมกลุ่มยังช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการดำเนินงานแบ่งเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 121 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 166, 894 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2547 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 3 เขตการศึกษา เขตการศึกษาละ 3 โรงเรียน รวม 9 โรงเรียน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,296 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling Random) ดังนี้

1. จำแนกโรงเรียนแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาในกรุงเทพมหานครออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา ตามการแบ่งโรงเรียนของสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานออกเป็น 3 เขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

1.1 เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 ได้แก่ เขตวัฒนา เขตดินแดง เขตราชเทวี เขตพระโขนง เขตสาทร เขตบางนา เขตปทุมวัน เขตบางรัก เขตบางซื่อ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย เขตคลองเตย เขตดุสิต เขตพระนคร เขตสัมพันธวงศ์ เขตยานนาวา เขตพญาไท รวมจำนวนทั้งสิ้น 43 โรงเรียน

1.2 เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2 ได้แก่ เขตลาดกระบัง เขตประเวศ เขตจตุจักร เขตห้วยขวาง เขตมีนบุรี เขตบึงกุ่ม เขตสวนหลวง เขตสะพานสูง เขตหนองจอก เขตสายไหม เขตดอนเมือง เขตคลองสามวา เขตวังทองหลาง เขตบางเขน เขตบางกะปิ เขตหลักสี่ และเขตลาดพร้าว รวมจำนวนทั้งสิ้น 36 โรงเรียน

1.3 เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3 ได้แก่ เขตราชบุรีบูรณะ เขตบางขุนเทียน เขตหนองแขม เขตบางบอน เขตภาษีเจริญ เขตบางพลัด เขตทุ่งครุ เขตทวีพัฒนา เขตจอมทอง เขตบางแค เขตตลิ่งชัน เขตบางกอกน้อย เขตธนบุรี และเขตบางกอกใหญ่ รวมจำนวนทั้งสิ้น 42 โรงเรียน

2. สุ่มโรงเรียนที่จะทำการศึกษา โดยวิธีจับสลากรายชื่อโรงเรียน จากแต่ละเขตพื้นที่การศึกษาตามการแบ่งโรงเรียนของสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร (Stratified random sampling)

3. สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน โดยวิธีจับสลากห้องเรียนที่อยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ระดับชั้นละ 1 ห้องเรียน รวมจำนวนโรงเรียนละ 3 ห้องเรียน และให้นักเรียนทุกคนในห้องนั้นเป็นกลุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling)

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้น โรงเรียน และเขตพื้นที่

เขตพื้นที่	โรงเรียน	ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 1	มัธยมวัดธาตุทอง	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
	มักกะสันพิทยา	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50

ตาราง 2 (ต่อ)

เขตพื้นที่	โรงเรียน	ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
รวมเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1	กุนนทีรุทธวาราม	มัธยมศึกษาปีที่ 1	38
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	38
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
			396
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 2	จันทร์หุ่นบำเพ็ญ	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
	บางกะปิ	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
	เทพลีลา	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
รวมเขตพื้นที่การศึกษาที่ 2		450	
เขตพื้นที่การศึกษาที่ 3	วิมุตยารามพิทยากร	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
	ชินอรสวิทยาลัย	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50

ตาราง (2) ต่อ

เขตพื้นที่	โรงเรียน	ระดับชั้น	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
	มัธยมวัดดุสิตาราม	มัธยมศึกษาปีที่ 1	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 2	50
		มัธยมศึกษาปีที่ 3	50
รวมเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1			450
รวมทั้งสิ้น			1296

ตอนที่ 2 การสร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่มีสถิติของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมสูงสุด คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศจัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทด์ที่ 75 ขึ้นไป และสมัครใจเข้าโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 24 คนแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า มีดังนี้

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
2. โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น โดยใช้รูปแบบ

ของกิจกรรมกลุ่ม

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

ตอนที่1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมาย ในการสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

2. ศึกษา नियามจากทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบคัดกรอง

3. ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำราและเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับแบบคัดกรอง

4. เขียนข้อคำถามให้ครอบคลุมนิยามศัพท์เฉพาะพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม จำนวน 37 ข้อ

4.1 แบบคัดกรองที่สร้างมีลักษณะการแบบข้อความมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยให้ตอบตรงตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

4.2 สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ทั้ง 3 ด้าน คือ การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน การทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก

4.3 การให้คะแนนต่อข้อ ข้อความทางลบมีน้ำหนักคะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ข้อความทางบวก เกณฑ์การให้คะแนนจะเป็นไปในทางตรงกันข้าม

5. ให้ประธานกรรมการและกรรมการการควบคุมปริญญาบัตร ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และรองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรตรวจสอบคุณภาพของแบบคัดกรองเบื้องต้น และตรวจสอบแบบคัดกรอง ด้านความเที่ยงตรงเชิงพิณิจ (Face Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ ภาณุ โคตรพิลา พิจารณาข้อคำถามในแบบคัดกรอง ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรม (IOC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็ถูกตัดออกไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 117) ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ รวมทั้งสิ้น 31 ข้อ ซึ่งมีค่า IOC อยู่ 0.50-1.0 แล้วทำการปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

7. นำแบบคัดกรองไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มนักเรียน นำแบบคัดกรองซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่ม

ตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน ของโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ กรุงเทพมหานครแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ วิเคราะห์ค่า T-test เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ รวมทั้งสิ้น 31 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.22 ถึง 7.37 ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.74

8. นำไปทดสอบจริง นำแบบคัดกรองที่คัดเลือกได้จากข้อ 7. ไปทดสอบกับกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยแจกแบบคัดกรองไป จำนวน 1350 ชุด และได้รับคืนเป็นจำนวน 1302 ชุด ตรวจสอบความสมบูรณ์ได้ 1296 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96 แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ วิเคราะห์ค่า T-test เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ รวมทั้งสิ้น 27 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 4.24 ถึง 28.31 จากการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบร็ค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

9. สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) นำแบบวัดที่ได้จากข้อ 8. ไปสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบคัดกรอง โดยหาค่าคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-Score) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

10. จัดทำคู่มือการใช้แบบคัดกรองที่สร้างขึ้น

ตัวอย่าง แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
ตาราง 3 แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ข้อที่	พฤติกรรมประเมิน	เป็น ประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ครั้ง เดียว	ไม่ เคย
0	ฉันช่วยอธิบายบทเรียนที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ					
0	ฉันเก็บเอกสารให้เพื่อนต่างเพศไม่ได้เข้าชั้นเรียน					
0	ฉันหนีเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ					
0	ฉันไปเที่ยวบ้านของเพื่อนต่างเพศเมื่อไม่มี ผู้ปกครองอยู่บ้าน					
0	ฉันคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคูรักรึที่หลายๆคน					

เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เป็นประจำ	ให้	5	คะแนน
บ่อยครั้ง	ให้	4	คะแนน
นานๆครั้ง	ให้	3	คะแนน
ครั้งเดียว	ให้	2	คะแนน
ไม่เคย	ให้	1	คะแนน

ตอนที่2 การสร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม

ของวิทยุรุ่น

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและรูปแบบของโปรแกรมให้เหมาะสมกับลักษณะของสถานการณ์และปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวิทยุรุ่น
2. สร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวิทยุรุ่นให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่ใช้ในแต่ละครั้ง
3. นำโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวิทยุรุ่น ที่สร้างขึ้นไปให้ ประธานกรรมการและกรรมการควบคุมปริญญาพันธ์ ได้แก่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นันทนา วงษ์อินทร์ และรองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ เกษมเนตรตรวจสอบคุณภาพของโปรแกรมเบื้องต้น และ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ได้แก่อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ภาณุ โคตรพิลา ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะ กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการและการประเมินผล จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. นำไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มนักเรียน นำโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวิทยุรุ่น ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 12 คน เพื่อตรวจสอบปัญหาเบื้องต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมายกำหนดวัน เวลา เพื่อนำแบบคัดกรองไปทดสอบ
3. เตรียมแบบคัดกรองให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในแต่ละครั้ง วางแผนการดำเนินการล่วงหน้า และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
4. อธิบายให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างเข้าใจวัตถุประสงค์ และวิธีทำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น
5. นำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่นไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้
 - 5.1 นำไปทดลองใช้ (Tryout) ทดสอบกับกลุ่มนักเรียน นำแบบคัดกรองซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 100 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
 - 5.2 นำไปใช้จริง นำแบบคัดกรองที่คัดเลือกได้จากข้อ 4.1 ไปทดสอบกับกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1296 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น
 - 5.3 สร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) นำแบบวัดที่ได้จากข้อ 4.2 ไปสร้างเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบคัดกรอง โดยหาค่าคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized T-Score) จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์

ตอนที่ 2 การสร้างโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มเพื่อป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมายกำหนดวัน เวลา

3. นำโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1 นำไปทดลองใช้ (Tryout) นำโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Tryout) กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 12 คน เพื่อตรวจสอบปัญหาเบื้องต้น

3.2 นำไปใช้จริง ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่มีสถิติของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น สูงที่สุด คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนจันทร์หุ่นบำเพ็ญ ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศจัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรอง ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป และสมัครใจเข้าโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 24 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คนและใช้คะแนนดิบที่ได้จากแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่สร้างขึ้น

3.4 ภายหลังจากดำเนินการครั้งสุดท้าย ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นอีกครั้ง แล้วใช้คะแนนดิบที่ได้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส (SPSS FOR WINDOW) ดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 60)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ลัวิน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2543: 64)

$$S.D. = \frac{n \sum x^2 (\sum x^2)}{\sqrt{n(n-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X^2)$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

2. ค่าสถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าเพียงตรงเชิงพินิจ โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Consistency : IOC) โดยใช้สูตรของโรวินลลีและแฮมเบลตัน (บุญเขต ภิญโญนนต พงษ์.2526:169)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ของกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 305)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบคัดกรอง
	X_H	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	X_L	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
	n_L	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรอง โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบ์ค (Cronbach) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

2.4 หาค่าเกณฑ์ปกติของแบบคัดกรอง (Norms) โดยหาคะแนนที่ปกติ จากการหาตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile T-score) แล้วนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ได้ไปเปิดตารางสำหรับเปลี่ยนคะแนนที่ (Normalized T-score) ดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543: 309-310)

$$PR = \frac{100}{N} \left[cf + \frac{1f}{2} \right]$$

เมื่อ	PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
	f	แทน	ความถี่ของคะแนน
	cf	แทน	ความถี่สะสม
	N	แทน	จำนวนคนของกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

3.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น โดยใช้ t-test แบบ dependent samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 165)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนของการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลัง
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคู่
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคู่ยกกำลังสอง
	$(\sum D)^2$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนในแต่ละคู่ทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนคู่ของคะแนนจากการสอบครั้งแรกและครั้งหลัง

3.2 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ระหว่างสมาชิกที่เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่น และสมาชิกที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น โดยใช้ t-test แบบ independent samples (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540: 162)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{(n_1 - 1)S_1^2 + \frac{(n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง
	X_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
	X_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มควบคุม
	n_1	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลอง
	n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียน
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Max	แทน	ค่าคะแนนสูงสุด
Min	แทน	ค่าคะแนนต่ำสุด
K	แทน	จำนวนข้อคำถาม
t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกข้อคำถามเป็นรายข้อ
∞	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบคัดกรอง
PR	แทน	ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์
T	แทน	คะแนนที่ปกติ
		ต่างประเทศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
$\sum D$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบ ก่อนและหลังการทดลอง
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแตกต่างจากการทดสอบ ก่อนและหลังการทดลองแต่ละตัวยกกำลังสอง
t- test	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t – distribution

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่1 การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (OIC: Index of Concistency)

ตอนที่2 การหาคุณภาพของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ตอนที่3 การสร้างเกณฑ์ปกติของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ตอนที่4 เปรียบเทียบของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่1 การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (OIC: Index of Concistency)

นำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง และอาจารย์ภาณุ โคตรพิลา ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และภาษาที่ใช้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ จากนั้นคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5ขึ้นไป โดยมีการคัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งมีทั้งสิ้น 27 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.50-1.0

ตอนที่ 2 การหาคุณภาพของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยนำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองของนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 4

ตาราง 4 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (n=100)

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อน ต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน	2.22-3.58	0.73
ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ	2.42-7.37	0.75
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก	2.31-6.77	0.74
รวม	2.22-7.37	0.74

จากตาราง 4 พบว่า ผลการวิจัยแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 27 ข้อ โดยข้อคำถามทั้งหมดได้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25% แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) 2.22 ถึง 7.37 นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha-coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

ผู้วิจัยนำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (t) และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองกับกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 5

ตาราง 5 ค่าอำนาจจำแนก (t) และค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของกลุ่มตัวอย่าง (n=1296)

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อน ต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน	4.42-13.46	0.80
ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ	8.77-18.78	0.80
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก	8.08-28.31	0.79
รวม	4.42-28.31	0.80

จากตาราง 5 พบว่า ผลการวิจัยพบว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 27 ข้อ โดยข้อคำถามทั้งหมดได้นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและแบ่งเป็นกลุ่มสูงกลุ่มต่ำ เทคนิค 25% แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (t) 4.42 ถึง 28.31 นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Alpha-coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

ผู้วิจัยนำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นไปวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐาน เพื่อหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กับกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่าง (n=1296)

แบบคัดกรอง	K	Max	Min	$\bar{X}$	S.D.
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน	8	40	8	20.96	3.65
ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ	9	45	9	16.95	5.57
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก	10	50	10	16.74	8.44
รวม	27	135	27	54.64	13.52

จากตาราง 6 ผลการวิจัยพบว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น จำนวนทั้งสิ้น 27 ข้อ ซึ่งเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีคะแนนเต็มในแต่ละข้อ 5 คะแนน มีค่าคะแนนเต็ม 135 คะแนน ได้ผลคะแนนที่สูงสุด 135 คะแนน และผลคะแนนต่ำสุดที่ 27 คะแนน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รวม เท่ากับ 54.64 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 13.52

ผู้วิจัยนำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น รวม 31 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน เพื่อคัดข้อคำถามที่มีคุณภาพผ่านเกณฑ์ และหลังจากนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้งผลปรากฏว่ามีข้อคำถามผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 27 ข้อดังมีจำนวนข้อคำถาม ดังตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนข้อคำถามของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น	k ก่อน	k หลัง
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน	10	8
ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ	10	9
ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก	11	10
รวม	31	27

จากตาราง 7 ผลการวิจัยพบว่าแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์หลังจากตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น ได้ข้อคำถามจำนวนทั้งสิ้น 31 ข้อ (ในภาคผนวก) ซึ่งประกอบด้วย

ข้อคำถามด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน จำนวน 10 ข้อ

ข้อคำถามการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ จำนวน 10 ข้อ

ข้อคำถามด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก จำนวน 11 ข้อ

เมื่อนำมาทดสอบกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (Try out) จำนวน 100 คน และนำมาใช้อีกครั้งกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 1296 คน ได้ข้อคำถามที่ผ่านเกณฑ์ทั้งสิ้น 27 ข้อ ซึ่งประกอบด้วย

ข้อคำถามด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน จำนวน 8 ข้อ

ข้อคำถามการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ จำนวน 9 ข้อ

ข้อคำถามด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก จำนวน 10 ข้อ

เพื่อเป็นแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมต่อไป

ตอนที่ 3 การสร้างเกณฑ์ปกติของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยนำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ทั้งหมด 27 ข้อ ที่ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 1296 คน มาหาค่าเปอร์เซ็นต์และสร้างคะแนนมาตรฐานโดยใช้คะแนนที่ปกติ (Normalized T – Score) ดังตาราง 8

ตาราง 8 เกณฑ์ปกติ (Norms) ของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
ของวัยรุ่น จำนวน 27 ข้อ (n=1296)

T- Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
90	125-135	2	100.00
80	112-117	2	99.8
78	110	1	99.7
77	107	1	99.6
76	102-106	3	99.5
75	100	1	99.3
74	97-98	5	99.0
73	95-96	3	98.8
72	93-94	4	98.6
71	91-92	6	98.1
70	88-90	9	97.5
69	86-87	7	97.0
68	85	9	96.6
67	81-84	13	95.3
66	78-80	17	94.1
65	75-77	26	92.7
64	73-74	14	91.2
63	71-72	26	89.7
62	69-70	34	87.7
61	68	15	85.9
60	66-67	32	83.6
59	64-65	44	80.6
58	63	26	78.9
57	61-62	40	74.8
56	59-60	53	71.8

ตาราง 8 (ต่อ)

T- Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
55	57-58	76	67.4
54	56	26	63.8
53	55	58	61.8
52	54	38	57.3
51	53	44	54.4
50	52	44	51.0
49	51	55	47.6
48	49-50	78	43.4
47	48	30	37.3
46	47	51	35.0
45	46	48	31.1
44	45	52	27.5
43	44	42	23.5
42	43	44	20.3
40	42	51	16.9
39	41	38	13.0
37	40	27	10.0
36	39	29	7.90
34	38	19	5.70
33	37	21	4.20
31	36	11	2.60
29	35	10	1.80
27	34	4	1.00
25	33	2	0.70
24	32	3	0.50
23	31	1	0.30
21	27-29	1	0.20

จากตาราง 8 คะแนนเกณฑ์ปกติของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีคะแนนอยู่ระหว่าง 27-135 คะแนน คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21-T90 และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.20- 100.00

การแปลความหมายโดยแปลงคะแนนดิบของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score)

T – Score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ดังนี้ ใช้เกณฑ์การหาของ ชาวาล แพร์ตกุล (2520 : 53)

T – Score ตั้งแต่ T66 ขึ้นไป มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมสูง มาก

T – Score ตั้งแต่ T56-T65 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมสูง

T – Score ตั้งแต่ T36-T55 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมปานกลาง

T – Score ตั้งแต่ T26-T35 มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมต่ำ

T – Score ตั้งแต่ T25 ลงมา มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี ให้เลื่อนไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรม และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม

โดยผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ของนักเรียนกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม และกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ก่อนการทดลอง ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียน
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง (n=12)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อน ต่างเพศที่ไม่เหมาะสม	กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อน ต่างเพศในฐานะเพื่อน	กลุ่มทดลอง	22.25	4.33	0.96	0.17
	กลุ่มควบคุม	23.75	3.25		
2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนต่างเพศ	กลุ่มทดลอง	21.92	3.37	0.85	0.20
	กลุ่มควบคุม	23.08	3.37		
3. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อน ต่างเพศในฐานะคนรัก	กลุ่มทดลอง	24.17	4.63	1.03	0.16
	กลุ่มควบคุม	22.42	3.65		
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อน ต่างเพศที่ไม่เหมาะสม โดยรวม	กลุ่มทดลอง	67.50	3.83	1.12	0.14
	กลุ่มควบคุม	69.17	3.49		

จากตาราง 9 พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นของนักเรียนกลุ่มทดลอง และนักเรียนกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลอง ไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการเข้าโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง (n=12) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (n=12)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบ เพื่อน ต่างเพศที่ไม่เหมาะสม	กลุ่มควบคุม	n	$\bar{X}$	S.D.	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
1. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อน ต่างเพศในฐานะเพื่อน	ก่อนทดลอง	12	23.75	3.25	39	491	1.96	0.24
	หลังทดลอง	12	27.00	3.86				
2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆ กับเพื่อนต่างเพศ	ก่อนทดลอง	12	23.08	3.37	14	146	1.17	0.15
	หลังทดลอง	12	24.25	1.29				
3. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อน ต่างเพศในฐานะคนรัก	ก่อนทดลอง	12	22.42	3.65	9	313	0.49	0.08
	หลังทดลอง	12	23.17	4.51				
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบ เพื่อน ต่างเพศที่ไม่เหมาะสม โดยรวม	ก่อนทดลอง	12	69.17	3.49	51	593	2.52	0.33
	หลังทดลอง	12	73.42	5.19				

จากตาราง 10 พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ก่อนและหลังการทดลอง ไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ก่อนและหลัง การเข้าร่วมโปรแกรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง (n=12)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม	กลุ่มทดลอง	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t	p
1. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน	ก่อนทดลอง	22.25	4.33	108	1026	14.07**	.001
	หลังทดลอง	13.25	3.36				
2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ	ก่อนทดลอง	21.92	3.37	117	1181	17.66**	.001
	หลังทดลอง	12.17	2.33				
3. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก	ก่อนทดลอง	24.17	4.63	122	1328	12.48**	.001
	หลังทดลอง	14.00	3.52				
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมโดยรวม	ก่อนทดลอง	67.50	3.83	337	9675	22.22**	.001
	หลังทดลอง	33.42	2.87				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 11 พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ และด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนกลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม และนักเรียนกลุ่มควบคุม ซึ่งเป็นนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม หลังการทดลอง ผลการวิเคราะห์ในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลอง (n=12)

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม	กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{X}$	S.D.	t	p
1. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน	กลุ่มทดลอง	13.25	3.36	9.30**	.001
	กลุ่มควบคุม	27.00	3.86		
2. ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ	กลุ่มทดลอง	12.17	2.33	15.73**	.001
	กลุ่มควบคุม	24.25	1.29		
3. ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก	กลุ่มทดลอง	14.00	3.52	5.55**	.001
	กลุ่มควบคุม	23.17	4.51		
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมโดยรวม	กลุ่มทดลอง	39.42	2.87	19.84**	.001
	กลุ่มควบคุม	73.42	5.19		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

จากตาราง 12 พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมโดยรวมของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ และด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
2. เพื่อสร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของวัยรุ่น
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันและนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตอนที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาคุณภาพ และเกณฑ์ปกติของแบบคัดกรอง พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ใน ช่วงชั้นที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร จำนวน 3เขตการศึกษา เขตการศึกษาละ 3 โรงเรียน รวม จำนวนทั้งสิ้น 1,296 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling)

ตอนที่ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนจากโรงเรียนที่มีสถิติของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการ คบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมสูงที่สุด คือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนจันทรหุนบำเพ็ญ ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศ จัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรองตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่75 ขึ้นไป และสมัครใจ เข้าโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม จากนั้นทำการสุ่มอย่าง ง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 24 คนแล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
2. โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิต วิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
2. ติดต่อโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมายกำหนดวัน เวลา เพื่อนำแบบคัดกรองไปทดสอบ
3. เก็บข้อมูลเรื่องพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2548 ถึง มกราคม 2549 โดยผู้วิจัยนำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นไปทดลอง
4. เตรียมแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นให้เพียงพอแก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการเตรียมแบบคัดกรอง จำนวน 1350 ชุด สำหรับ 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 150 ชุด โดยแบ่งเป็นระดับชั้นละ 50 ชุด
5. นำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นให้นักเรียนทำ โดยผู้วิจัยอธิบายให้นักเรียนเข้าใจวิธีการตอบแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
6. ตรวจสอบแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่ได้รับคืน พบว่ามีความสมบูรณ์และสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งสิ้น 1296 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96 ของจำนวนแบบคัดกรองที่แจกไป
7. นำผลการตอบแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นมารวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ตอนที่ 2 การสร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ติดต่อโรงเรียนที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียน และนัดหมาย กำหนด วัน เวลา
3. ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง ที่เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นนักเรียนที่มีสถิติของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมสูงสุด คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง ในกรุงเทพมหานคร ที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศอยู่ในกลุ่มเสี่ยง ตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ที่ 75 ขึ้นไป และสมัครใจเข้าร่วมโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 24 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน และใช้คะแนนที่ได้จากแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นคะแนนก่อนการทดลอง (Pretest)
4. ดำเนินการทดลองโดยให้นักเรียนเข้าโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ในรูปแบบของกิจกรรมกลุ่ม จำนวน 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ในวันอังคาร และศุกร์ เวลา 14.00 น. ถึง 16.00 น. ในวันที่ 24 มกราคม 2549 ถึง วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2549
5. ภายหลังการดำเนินการครั้งสุดท้าย ผู้วิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นอีกครั้ง แล้วใช้คะแนนที่ได้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Posttest)
6. นำผลที่ได้จากข้อ 2 และข้อ 4 ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. วิเคราะห์เครื่องมือเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก โดยใช้ t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มที่ได้คะแนนพฤติกรรมเสี่ยงสูง และกลุ่มที่ได้พฤติกรรมเสี่ยงต่ำ
3. วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรอง โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ของแอลฟา
4. สร้างเกณฑ์ปกติในการตีความหมายของคะแนน (Normalized T-Score)

ตอนที่ 2 การสร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของนักเรียนก่อนและหลังเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของวัยรุ่น
2. เปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ของนักเรียนที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของวัยรุ่น และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency) ทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.50-1.0
2. หาคุณภาพเครื่องมือของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งมีลักษณะของแบบคัดกรองเป็นแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1 แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่ใช้กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ

กรุงเทพมหานคร มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 2.22-7.37 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

2.2 แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นที่ใช้กับนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1296 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 4.42-28.31 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

3. เกณฑ์ปกติของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 27-135 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21-T90 และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.20-100.00

ตอนที่ 2 การสร้างโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

1. ก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของกลุ่มทดลอง กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศโดยรวมลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ และด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรักลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. หลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมโดยรวมลดลง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ และด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรักลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ตอนที่ 1 การสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผลการวิจัยเพื่อสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่สำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) อยู่ระหว่าง 0.50-1.0 ซึ่งสอดคล้องกับที่ พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์ (2524 : 115) ได้กล่าวไว้ว่า ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่า 0.5 ข้อคำถามนั้นก็เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะของกลุ่มพฤติกรรมนั้นได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ยัง

สอดคล้องกับ ทศนียา กาญจนโชติกรม (2548 : 77) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่า 0.5 ขึ้นไป และยังสอดคล้องกับของ พิรณัฐ กิจเจริญ (2548 : 82) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50-1.0 เช่นเดียวกัน จึงแสดงให้เห็นว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีความเที่ยงตรงอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

2. หากคุณภาพเครื่องมือของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งลักษณะของแบบคัดกรองเป็นแบบสอบถามโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.1 แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ที่ใช้กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 2.22-7.37 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

2.2 แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ที่ใช้กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1296 คน มีค่าอำนาจจำแนก (t) ทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 4.42-28.31 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.80

ทุกข้อคำถามที่ใช้ในแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นนี้ มีค่าอำนาจจำแนก (t) ที่มีค่ามากกว่า 1.75 ขึ้นไป สอดคล้องกับที่ ล้วน และอังคณา สายยศ (2541 : 306) ที่กล่าวไว้ว่า ค่าอำนาจจำแนก (t) ที่สมควรมีค่าตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป จึงจะแสดงให้เห็นว่า กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญจริง ซึ่งจากค่า t ดังกล่าว จากการวิเคราะห์ผลปรากฏว่า ค่าที่ได้หลังจากการคัดเลือกนั้น มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.22-7.37 จึงอาจกล่าวได้ว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นนั้น สามารถนำไปใช้ได้ และเมื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha- coefficient) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นมากกว่า 0.70 ทุกกลุ่มที่ใช้ทดสอบ ซึ่งสอดคล้องกับที่ เกเบิล (ล้วน และอังคณา สายยศ. 2543 อ้างอิงจาก Gable. 1986:187) เครื่องมือวัด ควรมีค่าความเชื่อมั่นอย่างต่ำ 0.70 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ทศนียา กาญจนโชติกรม (2548 : 81) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 3.72-9.55 และมีค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ 0.79 และยังสอดคล้องกับของ นันทรัตน์ สวัสดิกุล (2546: 92) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นนักกฎหมาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีค่า

อำนาจจำแนกตั้งแต่ 2.71-11.00 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.73 ซึ่งกล่าวได้ว่า แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง

3. เกณฑ์ปกติของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยแปลงคะแนนพฤติกรรมให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ T-Score ซึ่งมีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 27-135 คะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21-T90 และตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) อยู่ระหว่าง 0.20-100.00

เกณฑ์ปกติของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น จำนวน 1296 คนนั้น มีการกระจายของคะแนนครอบคลุมทุกค่าที่อยู่ระหว่างคะแนนสูงสุดและต่ำสุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างมีขนาดใหญ่ ดังที่ ล้วน และอังคณา สายยศ (2541 : 215-216) กล่าวว่าเกณฑ์ปกติคะแนนที่ นิยมใช้กันมากเพราะเป็นคะแนนมาตรฐานสามารถนำมา บวก ลบและเฉลี่ยได้ มีความเหมาะสมในการแปลความหมาย จากการวิจัยในครั้งนี้เมื่อได้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ผู้วิจัยได้หาคะแนนปกติในรูปคะแนนที่ปกติ (Normalized T-score) เพราะแบบทดสอบหรือแบบวัดควรมีเกณฑ์ปกติทุกฉบับ เนื่องจากไม่นิยมใช้คะแนนดิบในการแปลความหมายของคะแนน เช่นเดียวกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยในการวิจัยในครั้งนี้ มีค่าเกณฑ์ปกติใกล้เคียงกับของ พิรณัฐ กิจเจริญ ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โดยมีคะแนนเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านสังคมศึกษาในช่วง T20-T83 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับของ ทศนียา กาญจนโชติภมร (2548:81) ที่ทำการวิจัยเรื่องแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคณิตศาสตร์ โดยได้ค่าเกณฑ์ปกติของแบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคณิตศาสตร์ ในช่วง T20-T81

ตอนที่ 2 การเข้าร่วมโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมกิจกรรมกลุ่ม เพื่อลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในช่วงชั้นที่3 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. นักเรียนกลุ่มทดลอง มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมทั้งโดยรวม และรายด้านลดลงหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา และสามารถนำประสบการณ์ต่างๆมาแลกเปลี่ยนกัน และสุดท้ายยังให้ข้อคิดที่นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยโปรแกรมได้ใช้เทคนิคที่สำคัญ คือ การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง และเกม

นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรม จึงเกิดการเรียนรู้ และรู้จักตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้โดยมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมลดลง ซึ่งสอดคล้องกับที่ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2530: 15-19) กล่าวว่า การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เป็นวิธีการที่ช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีการพัฒนาทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรม เพราะกิจกรรมกลุ่มเป็นกิจกรรมที่นำไปสู่การวิเคราะห์โดยได้ปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักตนเองและ (อื่นมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นผู้เรียนยังยอมรับตนเองและพร้อมที่จะแก้ไข ซึ่งผลกสนวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑานุช บุษปวนิช (2547:57-59) ที่ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่5 โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 15 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกด้วยกิจกรรมกลุ่ม มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เปรมใจ บุญประสพ (2545:48-49) ที่ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ ด้านการตระหนักรู้ตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนบ้านบางกะปิ สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ15 คน ผลวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ มีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

และเมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการคบเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ และด้านการปฏิบัติกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทั้งนี้เป็นเพราะนักเรียนมีความตระหนักรู้ในตนเองและผู้อื่น และสามารถเปิดเผยความรู้สึกของตนเองได้ และเกิดการเรียนรู้ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของตนเอง และสามารถเรียนรู้วิธีควบคุมความรู้สึกของตนเองได้อย่างเหมาะสม และมีความรู้สึกว่าจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับ โรเจอร์ส (มณฑนา อึ้งตระกูล. 2524 : 45 ; อ้างอิงจาก Roger. 1970: 121-122) ที่ได้กล่าวว่า การมีประสบการณ์ทางกลุ่มจะมีผลในทางพัฒนาพฤติกรรมบางอย่างได้ และได้อ้างถึงผลการศึกษาของกิปปี้ (Gibb) พบว่า กิจกรรมกลุ่มจะให้ผลส่งเสริมสร้างสรรค์ทางด้านจิตวิทยา กล่าวคือ มีการเปลี่ยนแปลงด้านการรับรู้ทางความรู้สึก มีการตระหนักรู้ความรู้สึกของตนและผู้อื่นมากขึ้น ตลอดจนมีการเปิดเผยความรู้สึก มีความจริงใจและเป็นไปตามธรรมชาติ มีการเปลี่ยนแปลงทางความสามารถในการควบคุมความรู้สึกต่างๆของตนเอง และมีพฤติกรรมที่ตรงกับความรู้สึกของตน

2. หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ลดลงกว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ทั้งโดยรวมและรายด้าน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะโปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา และสามารถนำประสบการณ์ต่าง ๆ มาแลกเปลี่ยนกัน และสุดท้ายยังให้ข้อคิดที่นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยโปรแกรมได้ใช้เทคนิคที่สำคัญ คือ การอภิปรายกลุ่ม บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง และเกม นักเรียนกลุ่มทดลองที่เข้าร่วมโปรแกรม จึงเกิดการเรียนรู้ และรู้จักตนเอง รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และสามารถที่จะพัฒนาตนเองได้ โดยมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมโดยรวมลดลงกว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่ม ดังแนวคิดของวินิจ เกตุขำ และคมเพชร ฉัตรสุภากุล (2522: 172) ที่กล่าวว่าการฝึกกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาได้ดีกว่าการให้ข้อสนเทศเพียงอย่างเดียว เพราะบุคคลจะได้ประสบการณ์ตรง ทำให้บุคคลเกิดความทราบซึ่ง ประทับใจ มากกว่าจะมุ่งให้พัฒนาโดยใช้ความรู้เพียงอย่างเดียว และดังที่ พนม ลีมาอารีย์(2522:56-57) กล่าวว่า การเข้าร่วมกลุ่มจะทำให้สมาชิกได้ทดสอบความสามารถของตนเองได้แลกเปลี่ยนเจตคติ เป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน ช่วยเสริมสร้างควมมีวินัยในตนเอง เกิดความรู้สึกปลอดภัย อบอุ่น ให้กำลังใจ ให้ความรัก การทำให้สมาชิกรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม จะช่วยให้สมาชิกมีความเข้าใจตนเองดีขึ้น เกิดความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัยและเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับราตรี ทาผัด (2532:61) ที่ได้ศึกษาผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่า นักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับสุวรรณดี จิตวิริยะเจริญยิ่ง (2540: 81) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเองเพิ่มมากขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มัณฑนา อึ้งตระกูล (2524 : 45-49) ที่ได้ทดลองใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนามโนภาพแห่งตน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 จังหวัดขอนแก่น โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้โปรแกรมการฝึกกิจกรรมกลุ่มกับกลุ่มทดลอง ส่วนกลาควบคุมเรียนรู้โดยการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตนต่างกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกกิจกรรมกลุ่ม และหลังจากทดลอง นักเรียนได้ประเมินผลกิจกรรมกลุ่มว่า กิจกรรมได้ช่วยให้เขาพัฒนาตนเอง เกิด

การยอมรับตนเองและผู้อื่น เข้าใจผู้อื่นมากขึ้น เกิดความสามัคคีในกลุ่มมากขึ้น มีความรับผิดชอบ มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกในทางที่เหมาะสมดีขึ้น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฤทัยรัตน์ ธรรมนา (2535:100) ที่ได้ศึกษาพัฒนาอัตมโนทัศน์หลายมิติ ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลอุดรธาณี จังหวัดอุดรธาณี โดยใช้กิจกรรมกลุ่มผลวิจัยพบว่า การที่นักศึกษาพยาบาลได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและความสามารถของตน ประสานความคิดเห็นของตนเองและกลุ่ม ทำให้นักศึกษากล้าคิดกล้าทำมากยิ่งขึ้น เกิดความเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความมั่นใจในตนเอง รวมทั้งตระหนักถึงคุณค่า เกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นิสรว คำมณี (2544: 48) ที่ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ ด้านการจูงใจตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่านักเรียนที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม มีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ ด้านการจูงใจตนเอง สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการสังเกตของผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการทดลองในการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มของนักเรียน พบว่า นักเรียนให้ความสนใจ เอาใจใส่ และมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมโปรแกรมเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพราะว่าในการดำเนินกิจกรรมผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมที่มีลักษณะหลากหลาย ทั้งเกม บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง และให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และนักเรียนจะมีความภูมิใจที่ผู้อื่นรับฟังความคิดเห็นของตนเอง และได้มีการสรุปให้นักเรียนได้ซักถาม และยังช่วยกันสรุปในการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง ที่นักเรียนจะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้ตระหนักรู้ในตนเอง และพร้อมที่จะพัฒนาตนเอง มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น และมีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ในการใช้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ผู้ตรวจให้คะแนนควรศึกษาคู่มืออย่างละเอียดก่อนการดำเนินการเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นการป้องกันความผิดพลาด

1.2 ในการใช้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม และการนำไปโปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น ผู้นำไปใช้ควรคำนึงถึงความพร้อมของเครื่องมือ และอุปกรณ์ในการดำเนินงาน เพื่อให้เครื่องมือที่ใช้นั้นเกิดประโยชน์สูงสุด

1.3 ผู้ดำเนินการควรคำนึงถึงความพร้อมของนักเรียนก่อนใช้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมและโปรแกรมพัฒนาการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม

1.4 ในการใช้โปรแกรมเพื่อพัฒนาการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนสามารถหาเหตุการณ์ต่างๆในปัจจุบันที่น่าสนใจ แล้วแต่ความเหมาะสม

1.5 ในการใช้แบบคัดกรองการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมและโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ควรมีความร่วมมือกัน หลากหลายทั้งครูแนะแนว และครูที่ปรึกษา เพื่อการช่วยเหลือนักเรียนจะได้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.6 สำหรับโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น สื่อที่นำมาใช้นั้นควรเป็นภาพที่น่าสนใจ เป็นภาพเหตุการณ์ในปัจจุบันที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ผู้ที่สนใจสามารถนำแบบคัดกรองการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมและโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมไปพัฒนาเพื่อให้เกิดประโยชน์

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรที่มีความเกี่ยวข้อง หรือส่งผลต่อ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมในรูปแบบอื่นๆ

2.3 ในขั้นตอนการสร้างแบบคัดกรอง ควรสร้างแบบคัดกรองให้มากกว่าจำนวนที่ต้องการ เพื่อไว้สำหรับพิจารณาคัดเลือกได้ตามจำนวนเท่าที่ต้องการและครอบคลุมสิ่งที่ต้องการศึกษา เพื่อเป็นการลดขั้นตอนการพัฒนาและปรับปรุง

2.4 สำหรับโปรแกรมการพัฒนาพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น สามารถใช้วิธีอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้กิจกรรมกลุ่ม อาจจะเป็นการให้คำปรึกษากลุ่ม หรือให้ความหลากหลายมากขึ้น

2.5 ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากรเป็นนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ดังนั้น ในการใช้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมไปใช้กับนักเรียนนอกเขตกรุงเทพมหานคร หรือ นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร ควรหาเกณฑ์ปกติใหม่

2.6 ศึกษาในด้านอื่นๆ เช่นสภาพปัญหาที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยง เพื่อหาแนวทางในการป้องกันเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ พงษ์สมุทร. (2537) การศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา สุตะบุตร. (2540). แบบคัดกรองภาวะปัญญาอ่อนระดับชุมชน ฉบับร่าง. กรุงเทพฯ :
โรงพยาบาลราชานุกุล กรมสุขภาพจิต.
- กรมวิชาการ. (2545). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการบริหารการจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2530). คู่มือการปกครองนักเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ:
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฯ.
- . (2544). เอกสารคู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมฯ.
กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาแบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ:
กระทรวงสาธารณสุข.
- . (2545ก). แบบคัดกรองสุขภาพจิต เล่มดัชนี. กรุงเทพฯ : กรมสุขภาพจิต กระทรวง
สาธารณสุข.
- . (2545ข). รายการวิจัยเรื่องการสร้างแบบประเมินทักษะชีวิตและผลการส่งเสริมทักษะ
ชีวิตโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.
- . (2547). แบบทดสอบทางสุขภาพจิต. สืบค้นเมื่อ 5 ตุลาคม 2547,จาก<http://dmh.go.th>
- กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์. (2537). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการปฏิบัติตน
กับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวง
วิทยาคม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา หลวงจอก. (2536). การฝึกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่าง
บุคคลแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบางแพปฐมวิทยา จังหวัดราชบุรี.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร

- คมคาย อนุจันทร์. (2538). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการเสริมแรงพฤติกรรมที่ขัดกันเพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คมเพชร ฉัตรสุภากุล. (2530). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จารุลักษณ์ พินพรหมราช. (2529). ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปทุมคงคา กรุงเทพมหานคร. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิระ จีงเจริญศิลป์. (2523). ค่านิยมในการคบเพื่อนต่างเพศของเด็กวัยรุ่นในแหล่งเสื่อมโทรมคลองเตย. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิราพร เขียวอยู่. (2540). การวิเคราะห์องค์ประกอบหลักและการวิเคราะห์ปัจจัย. ขอนแก่น: ภาควิชาชีวสถิติและประชากรศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราพร เขียวอยู่. (2543). การสร้างมาตรวัดสำหรับงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ. ขอนแก่น: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิราพรธณ อินทา. (2542). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อ HIV ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การส่งเสริมสุขภาพ). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- จิราพร เชาวประยูร. (2530). วัยรุ่นกับดิสโก้เทค: ทศนคติของกลุ่มผู้ปกครองที่เกี่ยวข้อง. วิทยานิพนธ์ สส.ม. (สังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิราพร อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2535). ทศนคติและพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาการปรึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จันทิศา พุกษานานนท์. (2537, กรกฎาคม-กันยายน). พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. *สงขลานครินทร์เวชศาสตร์*. 12 (37) : 141-144

- จุฑานุช บุษปวนิช. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดเทวราชกุญชร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์. กศ.ม.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา ทองถาวร. (2530). จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- จำเนียร ช่างโชติ. (2521). ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑารม. (2527). พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู. กรุงเทพฯ :
มิตรนราการพิมพ์.
- ชวาล แพทย์กุล. (2517). ความหมายของความถนัดในพัฒนาวัดผลฉบับที่ 5. กรุงเทพฯ:
สำนักงานทดสอบวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.
- ชฎานิน อรุณมาศ. (2548). แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ปรินิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ฐิติพร ศรศรี. (2541). การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียน
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์. วท.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- ณัฐนันท์ วิชัยรัมย์. (2545). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์.
ปรินิพนธ์ วท.ม. (จิตวิทยาชุมชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ดุชนี วินิจัย. (2544). ทักษะคิดต่อการบริจาคโลหิตและพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายในส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคโลหิต. วิทยานิพนธ์. วท.ม.
(เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เต็มศิริ บุญยสิงห์. (2526). “วัยรุ่นและการปรับตัว,” เพศวัยรุ่น. สมาคมวางแผนครอบครัว
แห่งประเทศไทย, กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- ถวิลวัลย์ อัมรินทร์. (2543). การศึกษาความมีน้ำใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ จังหวัดนครปฐม. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยา
การแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

- ทิตินา แคมณีและคนอื่นๆ. (2522). *กลุ่มสัมพันธ์*. (เอกสารประกอบการสอนวิชาทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์). กรุงเทพฯ: ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2520). *คำบรรยายวิชาแนะแนว 321: เทคนิคเบื้องต้นในการให้คำปรึกษา*. พิษณุโลก: แผนกเอกสารและการพิมพ์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- ทองชุบ ศรีแก้ว. (2545). *คู่มืออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นัยนา นิยมโชค. (2539). *ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติตนกับเพื่อนของนักเรียนชายเข้าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นภาพร มัธยากร. (2539). *เพศศึกษา*. เอกสารการสอนวิชา สข 461. ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นาฏสุนันท์ อุเงิน. (2543). *เจตนาในการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดพะเยา*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล เมืองโสม. (2543). *วัฒนธรรมทางเพศ การรับรู้ ความเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นหญิงเขตเมือง.: กรณีศึกษาจังหวัดหนึ่ง* ของภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ดุขุฎิบัณฑิต (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- นิตดา อุดยุพิเชษฐ. (2542). *ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาเชาว์อารมณ์ที่มีต่อระดับเชาว์อารมณ์ของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลกมลทัฬหเรือ*. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นิสรา คำมณี. (2544). *ผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ด้านการจูงใจตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิภา นิธยาน. (2520). *การปรับตัวและบุคลิกภาพจิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. ถ่ายเอกสาร.

- นิภารัตน์ จำสมนุญ. (2540). *ความรู้และพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย: กรณีศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (ประชากรศาสตร์).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นงลักษณ์ ยิ้มสรวล. (2544). *ระบบสัญลักษณ์ทางเพศในละครโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อกี๊ดเชื้อ HIV*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การสื่อสารมวลชน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประดับ เรืองมาลัย. (2519). *จิตวิทยาวัยรุ่นศึกษา 323*. วิทยาลัยครูสมเด็จเจ้าพระยา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ประนอม เดชชัย. (2531). *นวัตกรรมการเรียนการสอนและแนวปฏิบัติสังคมศึกษา*. เชียงใหม่: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประพิมพ์พร อันพาพรหม. (2543). *การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพ มหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ประภักดิ์ กันหาชิน. (2544). *ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการปฏิบัติตนต่อเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุวิทย์เสรีอนุสรณ์ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาชนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนม ลิ้มอารีย์. (ม.ป.ป.). *กลุ่มสัมพันธ์*. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- พรณพิศ วาณิชการ. (2530). *กลวิธีและการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา*. เชียงใหม่ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.
- เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. (2527). *การฝึกพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในการเผชิญความขัดแย้งระหว่างบุคคลแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท*. ปริญญาชนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังวานิช. (2547). *เอกสารประกอบการสอนวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- มัทนา อึ้งตระกูล. การใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาอรรถภาพแห่งตนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 โรงเรียนหนองเรือวิทยา จังหวัดขอนแก่น. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มัสยา วงเสนา. (2548). แบบวัดลักษณะที่พึงประสงค์ด้านศิลปะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาลินี อยู่โพธิ์. (2525). การทดลองใช้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาการปรับตัวทางสังคมด้านสัมพันธภาพกับเพื่อน. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวภา เดชะคุปต์. (2517). ทฤษฎีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษาวิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนี วิเศษสังข์. (2518). พฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่นในกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ราตรี ทาด้. (2532). ผลการใช้กลุ่มสัมพันธ์สำหรับการสอนในระดับประถมศึกษาปีที่6. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ฤทัยรัตน์ ธรเสนา. (2535). การพัฒนาอรรถภาพในทัศนหลายมิติของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อทัศนคติต่อวิชาชีพแตกต่างกันโดยใช้กลุ่มสัมพันธ์. ปรินิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน และอังคณา สายยศ. (2540). สถิติวิทยาทางการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่3. สุวีริยาสาสน์.
- เลิศลักษณ์ บุญรอด. (2543). การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ ค.ม. (สุขศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัชร ทรัพย์มี. (2533). ทฤษฎีและกระบวนการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ: สภาพิมพ์.
- วัชร ฐะคำ. (2524). จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศ กรมการฝึกหัดครู.

- วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2547). พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีปัญหของเด็กรุ่น. วิทยานิพนธ์.กศม.
ชลบุรี(จิตวิทยาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา).บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาวรรณ ทวีศรี.(2547). การศึกษาเจตคติต่อการคบเพื่อนต่างเพศและการเปลี่ยนเจตคติต่อการ
คบเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรียาภัย จังหวัดชุมพร.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วสินี มุกดอกไม้. (2541). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการฝึกพฤติกรรมการแสดงออก
ที่เหมาะสมที่มีต่อสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
ชุมชนบึงเบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- วินิจ เกตุคำและคมเพชร จัตรศุภกุล. (2522). กระบวนการกลุ่ม. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วีณา วโรดม��าวิชย์. (2530). กลวิธีการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา. เชียงใหม่,
ภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภวดี บุญญวงศ์. (2527). กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน. สงขลา: ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- สายสุรี อุดมณา. (2541). ค่านิยมต่อพฤติกรรมทางเพศของนิสิตปริญญาตรี คณะพลศึกษา.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย ธีรณกุล. (2526). จิตวิทยาวัยรุ่น. ม.ป.พ.
- สุชา จันทรเฒ. (2527). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2529). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาติ โสมประยูรและวรรณ โสมประยูร. (2541). เพศศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุวัชย์ อินทรประเสริฐ. (2534). “การตั้งครรภในวัยรุ่น,” สติศาสตร์รามานิบัติ. กรุงเทพฯ:
หจก.ปิ่นปัก.

- สุวรรณดี จิตวิริยะยังยง. (2540). การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่2 โรงเรียนวิสุทธิกษัตรี จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สหภาพ พูลเกษร. การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร. วิทยานิพนธ์. ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
กำแพงเพชร. บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ศาสนา ประเพณี. พิมพ์ครั้งที่ 17.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน. (2526). ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพล ชัดเชื้อ. (2535). การเปรียบเทียบผลของการควบคุมตนเองและการวางเงื่อนไขเป็นกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมก่อนนอนในห้องสมุดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดใหม่ช่องลม กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.(จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาวดี มั่นจิระ. (2547). การศึกษาทัศนคติของเพื่อนวัยรุ่นต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและบทบาทของสถาบันทางสังคมในการแก้ปัญหาพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่น. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โสภา สปีลมัน. (2543, มีนาคม). “วัยรุ่นวัยจิ๊บ,” วารสารราชบัณฑิตยสถาน”4(25) : 109.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). จำนวนสถานศึกษา นักเรียนและครูสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546. สืบค้นเมื่อ 9 กรกฎาคม 2547. จาก [http://: www. obec.go.th](http://www.obec.go.th)
- หลุย จำปาเทศ. (2533). จิตวิทยาสัมพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- อรรวรรณ แก้วผ่อง. (2524). *การเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ที่มีต่อความให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อนตนเอง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดน้อยใน กรุงเทพมหานคร.ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถ่ายเอกสาร.*
- อรอุษา จันทรวีรุจ.(2544). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษา ตอนปลาย จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สุขศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.*
- อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม และสุวรรณ อรรวรรณ. (2530). *คู่มือการสอนเรื่องครอบครัวศึกษา. กรุงเทพฯ: หจก.สไตส์.*
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. (2540, กรกฎาคม). การใช้ CES-D ในการคัดกรองภาวะซึมเศร้าในวัยรุ่น. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 12 (ฉบับที่40) : 42*
- อำไพ ทองเงินและคนอื่นๆ. (2544). *รายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบคัดกรองโรคในกลุ่ม พัฒนาความผิดปกติอย่างรอบคอบ. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข.*
- Andreas, Parrot. (1989). *Pornography and Sex Law*. n.p. 1997.
- Bennett, Margaret E. (1963). *Guidance and Counseling in Group*. New York : McGraw-Hill.
- Benson, Peter L. (1993). *The troubled journey: A social cognitive*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-hall.
- Birkhauser, Jhon Charles. (1985, January). "The Effects of Group Dynamics on Self Concept in The Elementary School Classroom," *Dissertation Abstracts Internation*. 46 (1) : 103 – A
- Boardman, J.A. (1988 January). *"The effectiveness of Structured Group Interactions to Enhance Group Process in A Smoking Cessation Program Dissertation Abstracts International*. 50(10) : 1952 – A
- Button, Leslie" (1974). *Development Group Work with Adolescents*. London : University Of London Press.
- Deithon, Lee.(1982). *"Small Group Instruction, "in the Encyclopedia of Education*. New York: The Mcmillan ana Freepress.

- Durschmidt, Barbara. J. (1997, January.). "Self-Actualization and the Human Potential Group Process in A Community College," *Dissertation Abstracts International*. 38 (3) :3953 – A
- Dworetzky, P. John (1999). *Psychology*. Westren Washington University. Mishican : Brooks/Cole Publishing Company.
- Eillis, Albert and John M. Whiteley. (1979). *The Theorelical and Empirical Foundations of Ration – Emotive Theory*. California : Brooks/Cole Publishing Company.
- John, David W. (1986). *Reaching Out ; Interpersonal Effectiveness And Self Actualization*. 3rd ed New York : Prentice-Hall.
- Harrold, Kenneth, F. (1952). "Evaluation and Research in Group Dynamics, "Educational and Psychological Measurement. pp. 492 – 504.
- Holden, susan. (1981). *Drama in Languge Teaching* London: Long man Group Jones.
- Jone, Ken" (1982). *Simulation in Languge Teaching*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Kastenbaum, Robert. (1979). *Human Development*. Boston: Allyn and Bacon. Inc.
- Lex, J.J. (1973, May). "Attitude Change to Seminary Students Associated with a Course in Group Dynamics," *Dissertation Abstracts International*. 33 (12) : 6093 – A
- Ohlsen, Merly M. (1974). *Group*. New York: Halt Rinchart and Winston, Inc.
- Offer, Danial. (1979). *Sexual Behavior of a group of Normal Adolescents Medical Aspects of Human Sexuality*. New York : Megrow Hill.
- Rice,F Phillip. (1952). *The Adolescents : Development Relationship and culture*. 8th ed. Boston : Allyn And Bacon.
- Rogers, Carl R. (1970). *Encounter Groups*. New York : Harper and Row.
- Sansbury, David L. (1974). "Assertive in Group," *The personal and Guidance Journal*.
- Shaw, Marvin E. (1971). *Group Dynamics : The Psychology of Small Group Behavior*. New York : McGraw – Hill.
- Shore, W.B. ; & Brareman. P.A.; & Millin, T. (1993). Health maintenance for adolescent. Ln T.B. Tatler eds, *Family Medicine principle and practice*. pp.162-172
New York : Springer-Verled.
- Traxler, A.E. and North, (1957). *Techniques of Guidance*. New York : Harper& Row.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
2. แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
3. คู่มือดำเนินการสอบแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
4. โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

- | | |
|-------------------------------|--|
| 1. อาจารย์มณฑิรา จารุเพ็ง | อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 2. อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา | อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนวและ
จิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ |
| 3. อาจารย์ภาณุ โคตรพิลา | อาจารย์แนะแนว โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย |

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

แบบสอบถามการแสดงผลพฤติกรรมในการคบเพื่อนต่างเพศ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างหลังข้อความที่ตรงกับความคิด ความรู้สึก และแนวโน้มของการกระทำต่อการคบเพื่อนต่างเพศของนักเรียน

- เป็นประจำ หมายถึง ภายในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนมีพฤติกรรม การปฏิบัติมากกว่าหรือเท่ากับ 5 ครั้งต่อสัปดาห์
- บ่อยครั้ง หมายถึง ภายในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนมีพฤติกรรม การปฏิบัติ 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์
- นานๆครั้ง หมายถึง ภายในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนมีพฤติกรรม การปฏิบัติ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์
- ครั้งเดียว หมายถึง ภายในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนมีพฤติกรรม การปฏิบัติเพียงครั้งเดียว
- ไม่เคย หมายถึง ภายในระยะเวลา 3 เดือนที่ผ่านมา นักเรียนไม่เคยมี พฤติกรรมการปฏิบัติในข้อนี้เลย

ข้อที่	ข้อความ	เป็น ประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ครั้ง เดียว	ไม่เคย
การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน						
1	ฉันเดินโอบไหล่กอดกับเพื่อนต่างเพศเพื่อแสดงความสนิทสนม					
2	ฉันตั้งใจฟังเมื่อเพื่อนต่างเพศต้องการเล่าเรื่องที่ไม่สบายใจ					
3	ฉันช่วยอธิบายบทเรียนที่เพื่อนต่างเพศไม่เข้าใจ					
4	ฉันเก็บเอกสารไว้ให้เพื่อนต่างเพศที่ไม่ได้เข้าชั้นเรียน					
5	ฉันไม่พอใจเมื่อเห็นเพื่อนต่างเพศให้ความสนิทสนมกับเพื่อนคนอื่น					

	มากกว่าตนเอง					
--	--------------	--	--	--	--	--

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ครั้งเดียว	ไม่เคย
6	ฉันแสดงความเป็นเจ้าของเมื่อเห็นเพื่อนต่างเพศคุยกับบุคคลอื่น					
7	ฉันฉุนเฉียวคุยกับเพื่อนต่างเพศด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย					
8	ฉันตักเตือนเมื่อเพื่อนต่างเพศหนีเรียน					
การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนต่างเพศ						
9	ฉันหนีเรียนไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ					
10	ฉันปฏิเสธเมื่อเพื่อนต่างเพศชวนหนีเรียน					
11	ฉันไปเที่ยวสังสรรค์กันตามสถานบันเทิงกับเพื่อนต่างเพศ					
12	ฉันไปเที่ยวบ้านของเพื่อนต่างเพศเมื่อไม่มีผู้ปกครองอยู่บ้าน					
13	ฉันไปเที่ยวสังสรรค์กันตามสถานบันเทิงกับเพื่อนต่างเพศสองต่อสอง					
14	ฉันขออนุญาตผู้ปกครองเมื่อไปเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ					
15	ฉันไปเที่ยวกันตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ					
16	ฉันปฏิเสธเมื่อเพื่อนต่างเพศชวนเสพยาของมึนเมา					
17	ฉันชอบปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ กับเพื่อนต่างเพศมากกว่าเพื่อนเพศเดียวกัน					

ข้อที่	ข้อความ	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	นานๆ ครั้ง	ครั้ง เดียว	ไม่เคย
ถ้าหากมีคู่รักจะปฏิบัติตนในฐานะคู่รักอย่างไร						
18	ฉันจับมือ โอบไหล่คู่รักของฉันต่อหน้าบุคคลอื่น					
19	ฉันต้องการมีคู่รักขณะที่อยู่ในวัยเรียน					
20	ฉันเคยติดตามคู่รักของฉันไปทุกที่					
21	ฉันแสดงความเป็นเจ้าของคู่รักของฉันอย่างเปิดเผย					
22	ฉันคบเพื่อนต่างเพศในฐานะคู่รักที่ละหลายๆ คน					
23	ฉันไม่พอใจเมื่อมีคนเข้ามาใกล้ชิดคู่รักของฉัน					
24	ฉันเที่ยวเตร่กับคู่รักในเวลากลางคืน					
25	ฉันพักค้างแรมเมื่อไปสถานที่ไกลๆ กับคู่รัก					
26	ฉันอยู่ตามลำพังกับคนรักในที่ลับตาคน					
27	ฉันแสดงความหึงหวงคู่รักอย่างเปิดเผย					

คู่มือดำเนินการสอบแบบคัดกรอง
พฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

คู่มือดำเนินการสอบ แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม หมายถึง แบบวัดซึ่งเป็นข้อคำถามที่มีเกณฑ์ปกติ เพื่อให้ได้มาซึ่งการจัดแยกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มปกติ คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมจัดอยู่ในเกณฑ์ปกติตามเกณฑ์การคัดกรอง

2. กลุ่มเสี่ยง คือ นักเรียนที่มีพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมจัดอยู่ในเกณฑ์ของกลุ่มเสี่ยงตามเกณฑ์การคัดกรอง ซึ่งต้องให้การช่วยเหลือและป้องกัน

โดยพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม หมายถึง การกระทำที่มีแนวโน้มต่อการแสดงออก ที่แสดงถึงความไม่สมควรในการปฏิบัติตนกับเพื่อนที่ไม่ใช่เพศเดียวกันตนเอง แบ่งออกเป็น 3 ด้าน

3.1 การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ได้แก่ การแสดงกิริยาก้าวร้าว การพูดคุยกับเพื่อนต่างเพศด้วยวาจาที่หยาบคาย การไม่ให้ความสนใจต่อสนใจการเรียน การแสดงความห่วงใยต่อเพื่อนต่างเพศเกินความเป็นเพื่อน การแสดงออกเพื่อให้ทราบว่าตนเองชื่นชอบมากเกินไป

3.2 การการทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ ได้แก่ การชักชวนกันเที่ยวหรือสังสรรค์กันตามสถานบันเทิง การเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศตามลำพังสองต่อสองในที่ที่ไม่เหมาะสม การชักชวนกันหนีเรียน และการชักชวนไปมั่วสุมเสพสิ่งเสพติด การอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ชอบหนีเรียนและอยู่ในกลุ่มที่ชอบมั่วสุมกัน การไม่รู้จักการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวน

3.3 การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก ได้แก่ การแสดงออกให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นคู่รัก การคบหาเพื่อนต่างเพศในฐานะที่เป็นคนรักหลายคนพร้อมกัน ชอบอยู่กับเพื่อนต่างเพศมากกว่าเพื่อนเพศเดียวกับตน การแสดงความเป็นเจ้าของกันและกัน

โครงสร้างของแบบคัดกรอง

แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น สร้างให้ครอบคลุมพฤติกรรมการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน ด้านการการทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ และด้านการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ “เป็นประจำ”

“บ่อยครั้ง” “นานๆครั้ง” “ครั้งเดียว” และ “ไม่เคย” ซึ่งข้อคำถามเป็นข้อความสั้นๆ ให้นักเรียนเลือกตอบตามพฤติกรรมการปฏิบัติ มีข้อคำถามทั้งหมด จำนวน 27 ข้อ

การพัฒนาแบบคัดกรอง

ในการสร้างแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ได้ดำเนินการสร้าง ทดลองและปรับปรุงแก้ไขตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2548 ถึงเดือนมกราคม 2549 จึงสำเร็จตามความต้องการ ซึ่งการดำเนินการทดลองและปรับปรุง มีรายละเอียดดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพฤติกรรมของวัยรุ่นและจิตวิทยาการแนะแนว จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะจำนวน 31 ข้อ แล้วนำผลการพิจารณามาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.50 – 1.00 และได้นำข้อคำถามที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ จำนวน 27 ข้อ เพื่อใช้ในการทดสอบครั้งต่อไป

2. การทดสอบกับกลุ่มนักเรียน

2.1 ผู้วิจัยได้นำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบกับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน และได้นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำและใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีค่าระหว่าง 2.22 ถึง 6.64 ผลจากการคัดเลือกทำให้ได้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น จำนวน 27 ข้อ

2.2 นำไปทดสอบกับนักเรียนในช่วงชั้นที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1296 คน และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 25% ในการแบ่งกลุ่มสูงกลุ่มต่ำและใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มที่มีคะแนนสูงกับกลุ่มที่มีคะแนนต่ำ แล้วคัดเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกครั้ง ซึ่งมีค่าระหว่าง 8.76 ถึง 28.31 ผลจากการคัดเลือกทำให้ได้แบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น จำนวน 27 ข้อ

3. ความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

3.1 ค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการทดสอบกับกลุ่มนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3.2 ค่าความเชื่อมั่นที่ได้จากการทดสอบกับกลุ่มนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1296 คน โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบรัค (Cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.80

4.การหาเกณฑ์ปกติ (Norms) ของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ผู้วิจัยได้นำแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ที่ได้จากการนำไปใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1296 คน มาสร้างเกณฑ์ปกติ โดยแปลงคะแนนดิบของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ

T- Score (Normalized Standard Score)

วิธีดำเนินการสอบ

วิธีการดำเนินการสอบ ดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ การเตรียมตัวก่อนสอบ วิธีปฏิบัติขณะสอบ และวิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ ดังนี้

1. การเตรียมตัวก่อนสอบ ดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนดวัน เวลา สถานที่ล่วงหน้า และแจ้งให้ผู้สอบทราบวัตถุประสงค์ของการสอบ

1.2 เตรียมแบบคัดกรองให้พร้อม โดยเตรียมแบบคัดกรองให้มากกว่าจำนวนผู้เข้าสอบประมาณ 5 เปอร์เซ็นต์

1.3 การเตรียมตัวสำหรับผู้ดำเนินการสอบ ผู้ดำเนินการสอบต้องศึกษาคำชี้แจงในการทำแบบคัดกรองนี้ล่วงหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สามารถดำเนินการสอบได้อย่างคล่องแคล่ว

2. วิธีดำเนินการสอบ ดำเนินการดังนี้

2.1 แจ้งวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการทำแบบคัดกรองให้ผู้สอบเข้าใจ

2.2 ผู้ดำเนินการสอบต้องชี้แจงรายละเอียดของแบบคัดกรองให้ผู้สอบเข้าใจทุกคน

3. วิธีปฏิบัติเมื่อสอบเสร็จ

3.1 ผู้ดำเนินการสอบเก็บแบบคัดกรองเมื่อผู้สอบทำเสร็จ

วิธีการตรวจให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

คำตอบ	ข้อความทางลบ	ข้อความทางบวก
เป็นประจำ	5	1
บ่อยครั้ง	4	2
นานๆครั้ง	3	3
ครั้งเดียว	2	4
ไม่เคย	1	5

ข้อความทางบวก ได้แก่ ข้อ 2,3,4,10,14,16

เกณฑ์ปกติของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

คะแนนปกติของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เป็นเกณฑ์ระดับท้องถิ่น (Local Norm) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 1296 คน หาโดยการแปลงคะแนนดิบของแบบคัดกรองให้อยู่รูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T-score คะแนนเกณฑ์ปกติของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น มีคะแนนดิบอยู่ระหว่าง 135 ถึง 27 และคะแนนที่ปกติอยู่ระหว่าง T21ถึงT90

ตาราง เกณฑ์ปกติของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม

T- Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
90	125-135	2	100.00
80	112-117	2	99.8
78	110	1	99.7
77	107	1	99.6
76	102-106	3	99.5
75	100	1	99.3
74	97-98	5	99.0
73	95-96	3	98.8
72	93-94	4	98.6
71	91-92	6	98.1
70	88-90	9	97.5
69	86-87	7	97.0
68	85	9	96.6
67	81-84	13	95.3
66	78-80	17	94.1
65	75-77	26	92.7
64	73-74	14	91.2
63	71-72	26	89.7
62	69-70	34	87.7
61	68	15	85.9
60	66-67	32	83.6
59	64-65	44	80.6
58	63	26	78.9
57	61-62	40	74.8
56	59-60	53	71.8

T- Score	คะแนน	ความถี่ (f)	เปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR)
55	57-58	76	67.4
54	56	26	63.8
53	55	58	61.8
52	54	38	57.3
51	53	44	54.4
50	52	44	51.0
49	51	55	47.6
48	49-50	78	43.4
47	48	30	37.3
46	47	51	35.0
45	46	48	31.1
44	45	52	27.5
43	44	42	23.5
42	43	44	20.3
40	42	51	16.9
39	41	38	13.0
37	40	27	10.0
36	39	29	7.90
34	38	19	5.70
33	37	21	4.20
31	36	11	2.60
29	35	10	1.80
27	34	4	1.00
25	33	2	0.70
24	32	3	0.50
23	31	1	0.30
21	27-29	1	0.20

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น

ผู้วิจัยแปลงคะแนนดิบของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ให้อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐานปกติ (Normalized Standard Score) T – Score และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น ดังนี้

คะแนนมาตรฐานปกติ T – Score	การแปลความหมาย
T – Score ตั้งแต่ T66 ขึ้นไป	มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม สูงมาก
T – Score ตั้งแต่ T56-T65	มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม สูง
T – Score ตั้งแต่ T36-T55	มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ปานกลาง
T – Score ตั้งแต่ T26-T35	มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ต่ำ
T – Score ตั้งแต่ T25 ลงมา	มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ต่ำมาก

ถ้าผู้สอบได้คะแนนตรงจุดแบ่งพอดี ให้เลื่อนไปอยู่ในกลุ่มสูงถัดไปเสมอ

โปรแกรมป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศ
ที่ไม่เหมาะสม

โปรแกรมการพัฒนาการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศ

ครั้งที่ 1

หัวข้อเรื่อง การปฐมนิเทศ ความหมาย วิธีการและวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการฝึกปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศให้เหมาะสมโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อแนะนำตนเองกับสมาชิกและรู้จักสมาชิก และสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิก และระหว่างเพื่อนสมาชิกที่เข้าร่วมการทดลอง
2. เพื่อให้สมาชิกทราบความหมายและการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม
3. เพื่อให้สมาชิกทราบวัตถุประสงค์ วิธีการ และหน้าที่ของผู้วิจัย และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการเข้าร่วมโปรแกรมการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศ

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้

1. บัตรคำ
2. กระดาษ A4 เท่ากับจำนวนสมาชิก
3. ดินสอ เท่ากับจำนวนสมาชิก
4. นกหวีด

วิธีการดำเนินการ

1. ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกและแนะนำตนเองต่อสมาชิก
2. ผู้วิจัยให้สมาชิกแนะนำตนเองทีละคน
3. ผู้วิจัยให้สมาชิกเล่นเกม “หาคู่” โดยมีขั้นตอน ดังนี้
 - 3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิหนึ่งเป็นวงกลม โดยหันหน้าเข้าหากัน
 - 3.2 ผู้วิจัยชี้แจงให้สมาชิกทราบถึงกติกาและวิธีการเล่นเกมจากบัตรคำ

ที่ผู้วิจัยแจกให้กับสมาชิกทุกคน เมื่อสมาชิกได้รับบัตรคำแล้ว และผู้วิจัยจะให้สัญญาณจากการเป่านกหวีด หลังจากได้ยินเสียงนกหวีดให้นำบัตรคำของตนเองไปหาคู่ให้ได้คู่กับบัตรคำที่ตนเองได้รับ ตามคำดังต่อไปนี้ ช้อน ส้อม

โต๊ะ แก้ว

ผู้หญิง ผู้ชาย

กระถาง ต้นไม้

ยาสีฟัน แปรงสีฟัน

3.3 หลังจากที่สามารถหาคู่ของตนเองได้แล้วผู้วิจัยแจกกระดาษกับดินสอ และให้นักเรียนผลัดกันซักถามข้อมูลส่วนตัวของคู่ตนเอง เช่น ชื่อเล่น งานอดิเรก อาหารที่ชอบ สีที่ชอบ วิชาที่ชอบมากที่สุด เป็นต้น โดยใช้เวลา 15 นาที

3.4 เมื่อหมดเวลาที่กำหนด ให้นักเรียนแต่ละคู่ออกมาแนะนำคู่ของตนเอง ให้เพื่อนๆ สมาชิกคนอื่นได้รู้จัก ให้ออกมาแนะนำจนครบทุกคู่

3.5 ผู้วิจัยให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นและสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมนี้

3.5.1 ความรู้สึกที่มีต่อกิจกรรม “หาคู่”

3.5.2 ข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรม “หาคู่”

3.6 ผู้วิจัยสรุปข้อคิดเห็นของสมาชิก และชี้แจงเกี่ยวกับโครงการการพัฒนาการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศดังนี้

3.6.1 ผู้วิจัยอธิบายความหมายและลักษณะการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสม

3.6.2 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการ บทบาท หน้าที่ของผู้วิจัย และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกที่ต้องปฏิบัติในการเข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศให้เหมาะสมขึ้น

4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับรายรายละเอียดต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงไปแล้ว และนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

5. ผู้วิจัยและสมาชิกร่วมกันสรุปความหมาย และวิธีการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศอีกครั้ง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือของสมาชิกในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความคิดเห็น และจากการสรุปของสมาชิก

ครั้งที่ 2

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก : การเห็นความสำคัญของการคบเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม การประเมินสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในภายหลัง หากปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศไม่เหมาะสม

ชื่อกิจกรรม จะเกิดอะไรต่อไป?

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการคบเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม
 2. สมาชิกสามารถบอกผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
 3. เพื่อให้สมาชิกสามารถประเมินสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นหากปฏิบัติตนไม่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศ
 4. เพื่อให้สมาชิกสามารถบอกถึงการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในการคบเพื่อนต่างเพศ

เวลา 50 นาที

- สื่อที่ใช้**
1. ภาพสถานการณ์ข่าวที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นที่มีวุ่นวายกัน จำนวน 1 ภาพ
 2. กระดาษ A4 เท่ากับจำนวนกลุ่ม

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นการมีส่วนร่วม**
 - 1.1 ผู้วิจัยเล่าเหตุการณ์ที่ปรากฏอยู่บนภาพเหตุการณ์ให้สมาชิกฟัง
 - 1.2 ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มสมาชิกออกเป็น 4 กลุ่ม
 - 1.3 แจกภาพเหตุการณ์ที่กำหนดให้สมาชิกแต่ละกลุ่ม
2. **ขั้นวิเคราะห์**
 - 2.1 ให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์ภาพเหตุการณ์ว่าเป็นเหตุการณ์อะไร และคิดว่าเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปจะเป็นอย่างไร
 - 2.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอสิ่งที่ได้ช่วยกันวิเคราะห์ภาพเหตุการณ์
 - 2.3 ผู้วิจัยให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นว่าสิ่งที่เห็นในภาพเป็นสิ่งที่เหมาะสมหรือไม่อย่างไร และสิ่งที่เห็นในภาพจะส่งผลกระทบต่อผู้ที่อยู่ในภาพอย่างไรบ้าง

3. **ขั้นสรุปและประยุกต์**

3.1 ผู้วิจัยละสมาชิกช่วยกันสรุปผลเสียอีกครั้งและช่วยกันหาวิธีปฏิบัติ
ตนที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังภาพ

3.2 ผู้วิจัยชี้ให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตัวต่อเพื่อนต่างเพศ
ที่เหมาะสม

4. **ขั้นประเมินผล**

4.1 สังเกตจากความสนใจ และความร่วมมือของสมาชิกขณะที่ปฏิบัติ
กิจกรรม

4.2 สมาชิกสามารถประเมินสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้และสามารถบอก
ผลเสียที่จะตามมาได้

ครั้งที่ 3

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน :ด้านการสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ การพูดคุยด้วยวาจาที่สุภาพ น้ำเสียงไพเราะ ไม่แสดงกิริยาที่ก้าวร้าว

ชื่อกิจกรรม คนใหม่

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ โดยการพูดคุยด้วยวาจาที่สุภาพ น้ำเสียงไพเราะ ไม่แสดงกิริยาที่ก้าวร้าวกับเพื่อนต่างเพศ

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้ เอกสารที่ใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “คนใหม่”

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมโดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นการมีส่วนร่วม

- 1 1 ผู้วิจัยสนทนากับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลอง
- 1 2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลองเรื่อง “คนใหม่” พร้อมแจกบทสนทนาให้กับสมาชิก
- 1 3 ผู้วิจัยขออาสาสมัคร เพื่อออกมาแสดง และส่วนที่เหลือให้เป็นผู้สังเกตการณ์
- 1 4 ผู้วิจัยอธิบายเนื้อเรื่องอีกครั้ง และให้ผู้แสดงได้มีโอกาสซักซ้อมก่อนการแสดง
- 1 5 ผู้วิจัยและผู้สังเกตการณ์ช่วยกันจัดสถานที่ให้เหมือนสถานการณ์จริง
- 1 6 อาสาสมัครแสดงบทบาทที่ได้รับมอบหมาย

2. ขั้นวิเคราะห์

- 2 1 ภายหลังที่สมาชิกแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองแล้ว ผู้วิจัยแบ่งสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่มย่อยแล้วให้สมาชิกช่วยกันวิเคราะห์และทบทวนประสบการณ์ที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “คนใหม่” ตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1.1 คิดว่าเบิ้มเป็นคนอย่างไร

2.1.2 คิดอย่างไรกับการกระทำของเบิ้ม

2.1.3 ให้สมาชิกช่วยกันคิดตอนจบของเรื่องว่าหากเบิ้มยังมีนิสัยแบบเดิมไม่เปลี่ยนสุดท้ายแล้วเบิ้มจะเป็นอย่างไร

2.1.4 ผู้วิจัยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดว่า เบิ้มคนใหม่นั้นควรจะแสดงออกอย่างไรและมีวิธีพูดใหม่อย่างไรโดยใช้สถานการณ์ในเนื้อเรื่องเดิม และส่งตัวแทนออกมาแสดงเป็นเบิ้มคนใหม่ที่สมาชิกได้ช่วยกันคิดบทสนทนาใหม่

3. ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ

3.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอโดยการสรุปว่าได้ประโยชน์อะไรจากกิจกรรมในครั้งนี้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

3.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมอีกครั้งโดยเน้นให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการใช้คำพูดที่สุภาพอ่อนโยน และใช้กิริยาที่สุภาพกับเพื่อนต่างเพศ

4. ขั้นการประเมินผล

4.1 สังเกตจากความสนใจของสมาชิกในการปฏิบัติกิจกรรม

4.2 สังเกตจากการมีส่วนร่วม

ในการอภิปราย และนักเรียนสามารถบอกประโยชน์ที่ได้รับและจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

เอกสารประกอบการใช้บทบาทสมมติ เรื่อง “คนใหม่”

- บรรยาย** เบิ้มเป็นนักเรียนชายที่มีนิสัยก้าวร้าว ชอบรังแกเพื่อนผู้หญิง และเกเร มักใช้ถ้อยคำที่หยาบคาย และมักจะทำร้ายร่างกายเพื่อนผู้หญิงและมักจะพูดว่าถ้าใครฟ้องครูจะต้องเจ็บตัว
- สถานการณ์** ห้องเรียน ครูให้เวลานักเรียนทำแบบฝึกหัดวิชาภาษาไทยและต้องให้เสร็จทันก่อนที่จะหมดเวลา ทุกคนตั้งใจทำงานที่ครูสั่ง ยกเว้นเบิ้มเพราะเบิ้มไม่มีอุปกรณ์การเรียนเลยเพราะเป็นคนไม่สนใจการเรียน
- เบิ้ม** ไม่มีดินสอใช้เลยเว้ย! แต่ไม่เป็นไร เบิ้มซะอย่าง (เบิ้มเดินไปที่โต๊ะของหญิง แล้วก็หยิบดินสอของหญิงโดยที่ไม่ได้รับอนุญาต แล้วก็เดินกลับไปโต๊ะของตัวเอง)
- หญิง** เอาดินสอของฉันคืนมานะเบิ้มเธอเอาดินสอของฉันไปแล้วฉันจะทำงานยังไง
- เบิ้ม** ก็เรื่องของแกสิ ไม่เกี่ยวกับฉันซักหน่อย ฉันรู้แต่ว่าตอนนี้ดินสอเป็นของฉัน
- หญิง** คืนดินสอให้ฉันนะเบิ้ม ฉันขอร้อง
- เบิ้ม** เอ๊ะยัยนี่หนิ บอกว่าไม่ให้ก็ไม่ให้สิวะ รำคาญ!!!
- หญิง** ถ้าเธอไม่คืนฉันจะไปฟ้องครูนะ
- เบิ้ม** จะไปฟ้องครูเหรอ? อยากเจ็บตัวมากไ่มั้ย ได้เลย นี่แนะ (เขกหัวหญิง)
- หญิง** กลับไปนั่งร้องไห้ที่โต๊ะ
- ต้อง** หญิง นี่เธอร้องให้ทำไม ใครแก้งเธอ
- หญิง** เบิ้มจ่ะ เขาเอาดินสอของฉันไปและฉันก็ไม่มีดินสอแล้วด้วย
- ต้อง** นายเบิ้มอีกแล้วหรือ? ไม่เป็นไรนะเธอเอาของชั้นไปใช้ก่อนก็ได้ พอดีชั้นมี 2 แท่งอย่าร้องไห้เลยนะ ฉันว่าสักวันนายเบิ้มต้องได้รับผลจากการกระทำของเขาอย่างแน่นอน ไม่เชื่อก็รอดูนะ!!!!

ครั้งที่ 4

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน :ด้านการช่วยเหลือเพื่อนต่างเพศทางการเรียน

ชื่อกิจกรรม ก็เราเพื่อนกัน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกเห็นความสำคัญการเรียนและการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียน
2. ให้สมาชิกเรียนรู้วิธีการช่วยเหลือกันอย่างเหมาะสม

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้

1. เอกสารบทบาทสมมติเรื่อง “ก็เราเพื่อนกัน”
2. อุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดง เช่นโต๊ะ เก้าอี้ หนังสือเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นการมีส่วนร่วม

1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และบทบาทของสมาชิกเกี่ยวกับวิธีการให้ความช่วยเหลือเพื่อนต่างเพศในการเรียนที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเพื่อให้สมาชิกได้แสดง

1.2 ผู้วิจัยซักถามความเข้าใจของสมาชิกเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

1.3 ผู้วิจัยหาอาสาสมัครเป็นผู้แสดง 3 คน เป็นชาย 1 คนและเป็นหญิง

2 คน

1.4 ให้อาสาสมัครจัดฉากเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

1.5 ผู้วิจัยให้ผู้ที่ไม่ได้แสดงเป็นผู้สังเกตการณ์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการ

แสดง

2. ขั้นการวิเคราะห์

2.1 เมื่อการแสดงจบแล้ว ผู้วิจัยให้สมาชิกทั้งหมด อภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับบทบาทการแสดงของแต่ละคนว่าแสดงได้เป็นอย่างไร โดยมีประเด็นดังนี้

2.1.1 การกระทำของภาวิณีแสดงถึงอะไร

2.1.2 การกระทำของนพดล แสดงถึงอะไร

2.1.3 การกระทำของนพดลมีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร

2.1.4 การกระทำของสุภา แสดงถึงอะไร

2.1.5 การกระทำของสุภามีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะอะไร

2.1.6 การแสดงบทบาทสมมุติเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร

2.2 ผู้วิจัยกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อคิดที่ได้

จากการแสดงบทบาทสมมุติ โดยการซักถาม

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

ผู้วิจัยให้สมาชิกสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้รับจากการแสดงบทบาทสมมุติ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติมในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ขั้นการประเมินผล

4.1 สังเกตจากความสนใจในการปฏิบัติกิจกรรม

4.2 สังเกตจากการอภิปรายและการแสดงความคิดเห็นของสมาชิก

เอกสารการใช้บทบาทสมมติ เรื่อง “ก็เราเพื่อนกัน”

ในคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ นพดลนั่งคุยกับภาวิณี ถึงเรื่องที่เมื่อสักครู่อายุได้ประกาศคะแนนสอบกลางภาค และภาวิณีกำลังชมเชยที่นพดลได้คะแนนสูงสุดจากการสอบในครั้งนี้ ภาวิณีบอกกับนพดลว่า “นพดลเธอเก่งมาก ๆ เลยนะการสอบครั้งนี้มันยากมากแต่เธอก็ทำได้ดีมากเลย เราอยากได้คะแนนมาก ๆ อย่างเธอบ้าง เธอช่วยอธิบายให้เราฟังบ้างได้มั้ย เพราะในบางบทเรียนฉันไม่ค่อยเข้าใจเลย และถ้าเรายังไม่เข้าใจอยู่อย่างนี้นั้นจะทำให้เราได้คะแนนไม่ดีอีกและจะทำให้เราสอบตก” นพดลจึงบอกภาวิณีไปว่า “ขอบใจมาก ได้สิเธอไม่เข้าใจเรื่องอะไร และตรงไหนบ้างล่ะเราจะช่วยอธิบายให้ ก็เราเป็นเพื่อนกันนี่”

พอดีสุภาเดินเข้ามาพอดีและได้ยินเรื่องที่นพดลคุยกับภาวิณี จึงพูดขึ้นว่า “แค่นี้จะเก่ง ไม่เห็นจะเก่งเลย แน่จริงตอนสอบปลายภาคก็เอาให้ได้คะแนนเต็มสิ เรียนๆ ไปเถอะน่า เอาแค่ผ่านก็พอแล้ว” นพดลมองหน้ากันกับภาวิณีและชวนกันออกไปหาเพื่อนคนอื่นๆ ที่สนามกีฬา

บทบาทของภาวิณี

สมมุติว่าฉันชื่อภาวิณี เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแห่งนี้ กำลังพูดคุยอยู่กับนพดลในห้องเรียนซึ่งเป็นคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งนพดลทำคะแนนได้มากที่สุด จึงขอร้องให้นพดลช่วยอธิบายวิชาภาษาอังกฤษให้ “นพดลเธอเก่งมาก ๆ เลยนะการสอบครั้งนี้มันยากมากแต่เธอก็ทำได้ดีมากเลย เราอยากได้คะแนนมาก ๆ อย่างเธอบ้าง เธอช่วยอธิบายให้เราฟังบ้างได้มั้ย เพราะในบางบทเรียนฉันไม่ค่อยเข้าใจเลย และถ้าเรายังไม่เข้าใจอยู่อย่างนี้นั้นจะทำให้เราได้คะแนนไม่ดีอีกและจะทำให้เราสอบตก ”

บทบาทของนพดล

สมมุติฉันชื่อนพดล เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแห่งนี้ กำลังพูดคุยอยู่กับภาวิณีในห้องเรียนซึ่งเป็นคาบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งนพดลทำคะแนนได้มากที่สุดและได้รับคำขอร้องจากภาวิณีจึงตอบไปว่า “ขอบใจมาก ได้สิเธอไม่เข้าใจเรื่องอะไร และตรงไหนบ้างล่ะเราจะช่วยอธิบายให้ ก็เราเป็นเพื่อนกันนี่”

บทบาทของสุภา

สมมุติฉันชื่อสุภา เรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนแห่งนี้ เดินมาได้ยินนพดลคุยกับภาวิณี จึงพูดว่า “แค่นี้จะเก่ง ไม่เห็นจะเก่งเลย แน่จริงตอนสอบปลายภาคก็เอาให้ได้คะแนนเต็มสิ เรียนๆ ไปเถอะน่า เอาแค่ผ่านก็พอแล้ว”

ครั้งที่ 5

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะเพื่อน : ด้านการแสดงความห่วงใยกันในฐานะเพื่อน และการแสดงออกที่เหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ

ชื่อกิจกรรม ปลอบใจ

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้สมาชิกรู้จักแสดงออกถึงความห่วงใยต่อกันในฐานะเพื่อน
 2. เพื่อให้สมาชิกสามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมกับเพื่อนต่างเพศ

เวลา 50 นาที

- สื่อที่ใช้**
1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง “ปลอบใจ”
 2. อุปกรณ์ที่ใช้เพื่อประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นการมีส่วนร่วม**
 - 1.1 ผู้วิจัยนำเข้าสู่บทเรียนว่า คนเราต้องการความห่วงใยและ กำลังใจในยามที่ไม่สบายใจ
 - 1.2 ผู้วิจัยเล่าสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ปลอบใจ”
 - 1.3 ผู้วิจัยแจกเอกสาร สถานการณ์จำลอง เรื่อง “ปลอบใจ” ให้ผู้แสดงทำการศึกษา
 - 1.4 ให้สมาชิกแสดงบทบาทที่ได้รับมอบหมาย
2. **ขั้นวิเคราะห์**
 - 2.1 หลังจากที่สมาชิกแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองแล้ว ให้สมาชิกแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่มและให้ช่วยกันทบทวนและวิเคราะห์สิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลอง ตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้
 - 2.1.1 การกระทำของส้มโอ และแตงโม แสดงถึงอะไร
 - 2.1.2 ถ้าสมาชิกเป็นส้มโอหรือแตงโม สมาชิกจะกระทำเช่นนั้นหรือไม่ เพราะอะไร
 - 2.1.3 ถ้าเพื่อนของสมาชิกประสบปัญหาเช่นเดียวกับองุ่น สมาชิกจะทำอย่างไร

2.2 ผู้วิจัยให้หัวข้อเพิ่มเติม เพื่อให้สมาชิกร่วมกันอภิปราย คือ หากบุคคลในกรณีตัวอย่างเป็นบุคคลที่สมาชิกชื่นชอบมาก สมาชิกจะปฏิบัติตนอย่างไร แตกต่างกันอย่างไร ให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

3.1 ผู้วิจัยให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ปลอบใจ” และ สรุปประสบการณ์ที่สมาชิกได้แลกเปลี่ยนกัน

3.2 ผู้วิจัยเชื่อมโยงความคิดของสมาชิก และแสดงให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการให้กำลังใจ และการแสดงความห่วงใยต่อกันในฐานะเพื่อน

4. ขั้นประเมินผล

4.1 สังเกตจากความสนใจของสมาชิกขณะปฏิบัติกิจกรรม

4.2 สังเกตจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกในการอภิปรายและแสดงความ

คิดเห็น

เอกสารประกอบการใช้กรณีตัวอย่าง เรื่อง “ปลอบใจ”

อุงุ่นเป็นนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด เป็นเด็กกำพร้าพ่อและแม่ประสบอุบัติเหตุ ดังนั้นป้าจึงรับอุงุ่นมาเลี้ยงและให้มาเรียนหนังสือที่กรุงเทพฯ และเป็นครั้งแรกที่อุงุ่นต้องมาอยู่ในกรุงเทพฯ อุงุ่นเป็นคนที่เรียนหนังสือเก่งและมีน้ำใจ แต่ไม่ค่อยพูด ดังนั้นอุงุ่นจึงเป็นคนที่มิมีเพื่อนน้อย เขามีเพื่อนสนิทเพียง 2 คน คือ ส้มโอและแตงโม ซึ่งเป็นนักเรียนที่อยู่คนละห้องกับอุงุ่น

เย็นวันหนึ่งหลังจากเลิกเรียนแล้ว อุงุ่นแอบมานั่งคนเดียวที่ม้านั่งใต้ต้นไม้ อุงุ่นมีอาการซึมเศร้า และเหม่อลอย จึงเข้าไปถามด้วยความห่วงใย อุงุ่นจึงเล่าให้ฟังว่า เขาคิดถึงบ้าน และเหงา มากคิดถึงพ่อกับแม่ และยังปรับตัวให้เข้ากับคนอื่นไม่ได้ เพราะว่าเขามาจากต่างจังหวัดทำให้ รู้สึกว่าตนเองนั้นด้อยกว่าเพื่อนในห้องคนอื่นๆ ไม่มีเพื่อนสนิทที่อยู่ห้องเดียวกันเลย ส้มโอและแตงโมสงสารเพื่อนจึงช่วยกันปลอบใจว่า อย่าคิดมากและแนะนำว่า อุงุ่นต้องพยายามปรับตัวให้ เข้ากับเพื่อน อย่าคิดว่าเราด้อยกว่าคนอื่นเพราะเพื่อนๆ ที่อยู่ห้องเดียวกับอุงุ่นนั้นแต่ละคนก็นิสัยดี และอีกอย่างอุงุ่นก็เป็นคนที่เรียนเก่งและเป็นคนที่มิมีน้ำใจ และคิดว่าอุงุ่นต้องเป็นที่รักของเพื่อนใน ห้องได้ไม่ยาก หากมีปัญหาอะไรก็สามารถปรึกษาอาจารย์ ส้มโอและแตงโมยังบอกอีกว่า ถ้าอุงุ่นมี เรื่องที่ไม่สบายใจก็สามารถเล่าให้พวกเราฟังได้ตลอดเวลา พวกเรายินดีที่จะรับฟังปัญหา และยินดี ที่จะช่วยเหลือ อุงุ่นขอใบใจในความมิมีน้ำใจของเพื่อนทั้งสองที่พยายามปลอบใจตนเองในขณะที่มี เรื่องไม่สบายใจ

ครั้งที่ 6

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ :ด้านการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และรู้จักปฏิเสธกิจกรรมที่ไม่เป็นประโยชน์ และการเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศเพียงลำพังในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

ชื่อกิจกรรม จะทำอะไร.....เมื่อ

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้สมาชิกชักชวนกันปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์
 2. ให้สมาชิกเห็นผลเสียของการปฏิบัติกิจกรรมที่ไม่เป็นประโยชน์
 3. ให้สมาชิกสามารถใช้ทักษะการปฏิเสธได้เหมาะสมกับสถานการณ์
 4. ให้นักเรียนเห็นผลเสียของการไปเที่ยวกันตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ
สองต่อสองในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้ สถานการณ์จำลองเรื่อง “จะอย่างไรดี?”

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นการมีส่วนร่วม**
 - 1.1 ถ้ามเกี่ยวกับกิจกรรม “ปฏิเสธอย่างไร.....ไม่เสียเพื่อน” ว่านักเรียนได้ลองนำไปปฏิบัติหรือไม่
 - 1.2 ชักชวนให้สมาชิกช่วยกันวิเคราะห์สถานการณ์เรื่อง “จะอย่างไรดี”
 - 1.3 แบ่งสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่อให้ช่วยกันวิเคราะห์และหาทางเลือกสำหรับสถานการณ์จำลองที่ให้
 - 1.4 ให้สมาชิกตอบคำถามที่ให้ไว้ในเรื่อง “จะอย่างไรดี”
2. **ขั้นวิเคราะห์**
 - 2.1 ให้สมาชิกช่วยกันอภิปรายข้อคำถามที่ให้
 - 2.2 ให้สมาชิกนำเสนอกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ที่กลุ่มสามารถปฏิบัติร่วมกันได้ มากกลุ่มละ 1 กิจกรรม พร้อมให้เหตุผลที่เลือก
 - 2.3 ให้สมาชิกทั้งหมดช่วยกันอภิปราย และแสดงความคิดเห็น

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

- 3.1 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปข้อคำถามที่ให้ และเสนอความคิดเห็น
- 3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปผลดีของการปฏิบัติในสถานการณ์ที่ควรจะปฏิบัติ และผลเสียของการที่ไม่รู้จักปฏิบัติกับสถานการณ์ที่ควรจะปฏิบัติ
- 3.3 ให้สมาชิกยกตัวอย่างกิจกรรมที่ควรจะปฏิบัติ และกิจกรรมที่ควรจะไม่ปฏิบัติ

4. ขั้นการประเมินผล

- 4.1 สังเกตจากความสนใจของสมาชิกในการปฏิบัติกิจกรรม
- 4.2 สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย และนักเรียนสามารถบอกผลดีของการปฏิบัติในบางสถานการณ์ และผลเสียของการไม่รู้จักการปฏิบัติ

สถานการณ์จำลอง

เรื่อง “จะอย่างไรดี?”

สมชายเป็นนักเรียนที่เรียนดี เชื้อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ และเป็นคนที่มีเพื่อนสนิทมาก ทั้งผู้หญิงและผู้ชาย และสมชายเป็นคนที่ชอบเที่ยวเตร่อยู่เสมอ หลังเลิกเรียนมักจะชวนเพื่อนเที่ยวห้างสรรพสินค้าหรือสถานบันเทิงเป็นประจำ โดยที่เวลาที่เขาเบื่อ ก็มักจะชวนเพื่อนไปเที่ยว แต่บางครั้งเพื่อนชวนเขาก็ไม่เคยปฏิเสธ สมชายเป็นคนที่รักเพื่อน เพื่อนมักขอลอการบ้านจากสมชายเป็นประจำ ซึ่งสมชายก็เต็มใจที่จะให้ลอก แต่ก็อดเป็นห่วงเพื่อนไม่ได้ว่าถ้าเพื่อนเอาแต่ลอกการบ้าน พวกเขาก็จะไม่เข้าใจในบทเรียน และจะติดเป็นนิสัย ไม่สนใจที่จะทำความเข้าใจในบทเรียนเลย รวมทั้งช่วงนี้ใกล้สอบแล้วแต่เขาและเพื่อนๆ ก็ยังชวนกันไปเที่ยวห้างสรรพสินค้าบ่อยๆ บางครั้งก็ทำให้เขาต้องกลับบ้านผิดเวลา แรกๆ สมชายก็รู้สึกสนุกแต่นานๆ เข้า เขาเริ่มโดนคุณพ่อคุณแม่ดุ และเขาก็เริ่มเบื่อแล้ว สมชายเริ่มกลัวพ่อแม่จะคิดว่าเขาเป็นคนเหลวไหลมาสนใจการเรียน แต่สมชายก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร ทั้งเรื่องการลอกการบ้าน และการชวนกันไปเที่ยวเตร่ตามห้างสรรพสินค้า

คำถาม?(1)

1. หากสมาชิกเป็นสมชายสมาชิกจะทำอย่างไร
2. เหตุผลที่ทำเช่นนั้นเพราะอะไร
3. หากสมชายและเพื่อนๆ ยังปฏิบัติตนเช่นนี้ คิดว่าผลที่จะตามมาจะเป็นอย่างไร

คำถาม?(2)

1. หากในเหตุการณ์นี้มีตัวละครเพียง 2 คน คือสมาชิกกับเพื่อนต่างเพศ สมาชิกจะทำอย่างไร
2. สมาชิกคิดว่า หากนักเรียนไปเที่ยวตามห้างสรรพสินค้า หรือสถานบันเทิงกับเพื่อนต่างเพศเพียงลำพังผลเสียที่จะตามมาคืออะไร

ครั้งที่ 7

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ :ทักษะการปฏิเสธ ฝึกการปฏิเสธให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่ต้องเผชิญ

ชื่อกิจกรรม ปฏิเสธอย่างไร.....ไม่เสียเพื่อน

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกสามารถใช้ทักษะการปฏิเสธได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้

1. ใบความรู้หลักการปฏิเสธ
2. ใบงานสถานการณ์ ปฏิเสธอย่างไร.....ไม่เสียเพื่อน

วิธีดำเนินการ

1. **ขั้นการมีส่วนร่วม**

1.1 ครูให้สมาชิกอภิปรายถึงเหตุผล ความจำเป็นของการปฏิเสธ และบรรยายถึงหลักการปฏิเสธสั้นๆ

1.2 แบ่งกลุ่มสมาชิกออกเป็น 4 กลุ่ม และแจกใบงาน ปฏิเสธอย่างไร....ไม่ให้เสียเพื่อน

1.3 ให้สมาชิกอ่านใบงานปฏิเสธอย่างไร.....ไม่ให้เสียเพื่อน และแจกใบความรู้เรื่องทักษะการปฏิเสธ และให้นักเรียนในกลุ่มผลัดกันคิดคำพูดที่จะปฏิเสธตามทักษะการปฏิเสธ

1.4 ผู้วิจัยบรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับทักษะการแสดงออกเมื่อถูกเพื่อนเข้าขี้

2. **ขั้นวิเคราะห์**

2 1 ให้สมาชิกออกมาอภิปรายหน้าชั้น เป็นกลุ่มว่าแต่ละคนการปฏิเสธอย่างไร

2 2 ผู้วิจัยสุ่มถามความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับการฝึกทักษะการปฏิเสธ

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

3.1 ผู้วิจัยสรุปทักษะการปฏิเสธและทักษะการแสดงออกเมื่อถูกเพื่อน
เข้าชี้ให้สมาชิกฟังอีกครั้ง

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปประโยชน์ที่ได้กิจกรรมและจะนำไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตประจำวันอย่างไร

4. ขั้นการประเมินผล

4.1 สังเกตจากความสนใจของสมาชิกในการปฏิบัติกิจกรรม

4.2 สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย และสมาชิกสามารถบอก
ประโยชน์ที่ได้รับและจะนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ใบงาน

ปฏิเสธอย่างไร.....ไม่เสียเพื่อน

- เป๊ยก : คีนนี้ไปเที่ยวร้านคาราโอเกะเปิดใหม่กัน
- ต้อง : แต่พรุ่งนี้วันศุกร์นะ ต้องตื่นมาเรียนแต่เช้า
- เป๊ยก : ไปเถอะ เพื่อนๆไปกันเยอะเลย รับรองถึงบ้านไม่เกิน 4 ทุ่ม มีอะไรสนุกๆ
ให้ทำเพียบเลย มีทั้งเหล้า ทั้งบุหรี่ยะ
- ต้อง :
- (ต้องไม่อยากไป แต่จะปฏิเสธอย่างไร.....ไม่เสียเพื่อน)

ใบความรู้ ทักษะการปฏิเสธ

การปฏิเสธ เป็นสิทธิส่วนบุคคลที่ทุกคนควรเคารพซึ่งกันและกัน ในความต้องการซึ่งแตกต่างกัน การปฏิเสธที่ได้ผลมักเป็นสิ่งที่ปฏิบัติแล้วไม่เกิดประโยชน์ หรือเกิดผลในแง่ลบตามมา และมักเป็นการชักชวนในหมู่เพื่อน

ขั้นตอนการปฏิเสธ

1. **การใช้ความรู้สึกเป็นข้ออ้างประกอบเหตุผล** เพราะการใช้เหตุผลอย่างเดียวมักถูกโต้แย้งด้วยเหตุผลอื่น การอ้างความรู้สึกจะทำให้โต้แย้งได้ยากขึ้น
2. **การขอปฏิเสธ** เป็นการปฏิเสธอย่างชัดเจนด้วยคำพูด
3. **การขอความเห็นชอบ** โดยการถามความเห็นของผู้ชวน เพื่อรักษาน้ำใจของผู้ชวน และกล่าวขอบคุณเมื่อผู้ชวนยอมรับการปฏิเสธ

เมื่อถูกเข้าชี้

เมื่อถูกเข้าชี้ไม่ควรหวั่นไหวไปกับคำพูดเหล่านั้น เพราะจะทำให้ขาดสมาธิในการหาทางออก ควรยืนยันการปฏิเสธและหาทางออกโดยเลือกวิธีต่อไปนี้

1. **ปฏิเสธซ้ำโดยไม่ต้องใช้ข้ออ้าง** พร้อมทั้งบอกสาเหตุทางเลียงจากเหตุการณ์ไป
2. **การต่อรอง** โดยการชวนไปทำกิจกรรมอื่นที่ดีกว่าเพื่อทดแทน
3. **การผัดผ่อน** โดยเป็นการยืดระยะเวลาออกไปเพื่อให้ผู้ชวนเปลี่ยนความตั้งใจ

ข้อควรระวัง

ในการปฏิเสธโดยใช้คำพูด ท่าทางและน้ำเสียงที่จริงจัง หรือการเดินออกจากสถานการณ์ไป อาจทำให้สัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อนเสียได้ สิ่งที่สำคัญควรระวังความโกรธหรือรำคาญ อาจใช้การต่อรองด้วยถ้อยคำที่สุภาพ พร้อมทั้งกล่าวคำขอโทษที่ต้องมีการปฏิเสธ ที่สำคัญคือ ต้องมีการควบคุมตนเอง ความรู้สึก ในการรักษาความตั้งใจที่ไม่อาจทำตามคำชวนได้

ตัวอย่างขั้นตอนการปฏิเสธและตัวอย่างคำพูดปฏิเสธ

ขั้นตอน	ตัวอย่างคำพูด
1. อธิบายความรู้สึกประกอบ เหตุผล	“ฉันกลัวคุณพ่อคุณแม่เป็นห่วงถ้ากลับบ้านช้า”
2. การขอปฏิเสธ	“ขอไม่ไปนะเพื่อน”
3. การขอความเห็นชอบ	“เธอคงไม่ว่าอะไรใช่ไหม.....ขอบคุณเธอมากเลย”
4. เมื่อถูกเข้าใจ เลือกวิธีต่อไปนี้	
4.1 ปฏิเสธซ้ำไม่ต้อง มีข้ออ้าง	“ไม่ไปดีกว่า เราขอกลับก่อนนะ” (เดินออกจากเหตุการณ์ไป)
4.2 การต่อรอง	“เอาอย่างนี้ดีไหม ไปร้องคาราโอเกะที่บ้านฉันก็ได้”
4.3 การผัดผ่อน	“วันนี้ฉันต้องรีบกลับบ้าน เอาไว้ค่อยไปวันหลังก็แล้วกันนะ” (เดินออกจากเหตุการณ์ไป)

ครั้งที่ 8

หัวข้อเรื่อง การทำกิจกรรมต่างๆกับเพื่อนต่างเพศ :ด้านการทำงานร่วมกัน และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ชื่อกิจกรรม มองไม่เห็น....เดินไม่ได้

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกสามารถทำงานร่วมกันกับเพื่อนต่างเพศได้
2. เพื่อให้สมาชิกฝึกการช่วยเหลือเพื่อนต่างเพศ

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้

1. ผ้าปิดตา
2. เชือกผูกขา

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นมีส่วนร่วม

- 1.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกทั้ง 12คน จับคู่ ชาย-หญิง
- 1.2 ให้ทั้งคู่ตกลงกันว่า ใครจะเป็นคนตาบอด และใครจะเป็นคนขาเสีย
- 1.3 ผู้วิจัยผูกตาผู้ที่เป็นคนตาบอด และผูกขาคนที่ขาเสียให้ขาทั้ง 2ข้าง

ติดกัน

1.4 กำหนดเส้นชัยโดยที่ให้ทั้งคู่พาตัวเองถึงเส้นชัยที่กำหนด โดยที่ให้คนตาดีเป็นคนพาคนตาบอดไปถึงเส้นชัยให้ได้

2. ขั้นวิเคราะห์

- 2.1 ให้สมาชิกที่ขาเสีย บอกความรู้สึกของตนเองให้เพื่อนฟังและรู้สึกอย่างไรกับการที่ต้องพาตัวเองถึงเส้นชัย และมีวิธีปฏิบัติกับคู่ของตนเองอย่างไร
- 2.2 และให้สมาชิกที่ตาบอดอธิบายว่ารู้สึกอย่างไรที่มองไม่เห็นและรู้สึกอย่างไรกับเพื่อนที่เป็นคู่ของเรา และมีวิธีปฏิบัติกับคู่ของตนเองอย่างไร

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

- 3.1 สมาชิกสรุปประโยชน์ที่ได้จากกิจกรรมนี้
- 3.2 ผู้วิจัยสรุปอีกครั้งและเพิ่มเติมสิ่งที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวกับเพื่อนต่างเพศและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

4. **ชั้นการประเมินผล**

- 4.1 **สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม**
- 4.2 **สังเกตจากความคิดเห็นของสมาชิก และสิ่งที่สมาชิกได้รับจาก**

กิจกรรม

ครั้งที่ 9

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก : การรู้จักแสดงความรู้สึกของตนเองต่อเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ชื่อกิจกรรม การแสดงความรู้สึกที่เหมาะสม

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกเรียนรู้วิธีการแสดงความรู้สึกต่อคนรักให้เหมาะสมกับสถานที่และเวลา

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้ กระดาษ A4 เท่ากับจำนวนสมาชิก

วิธีการดำเนินการ

1. ขั้นการมีส่วนร่วม

1.1 ผู้วิจัยทบทวนความรู้สึกและการแสดงออกของสมาชิก ต่อการมีเพื่อนต่างเพศ

1.2 ผู้วิจัยให้สมาชิกเขียนเล่าในสิ่งที่ตนเองปฏิบัติว่าเรามีการแสดงออกกับเพื่อนต่างเพศอย่างไร ในสถานที่ และสถานการณ์ดังต่อไปนี้

- การแสดงออกเมื่ออยู่บ้าน
- การแสดงออกเมื่ออยู่ที่โรงเรียน
- การแสดงออกกับคนที่สนิท

1.3 ให้สมาชิกแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของแต่ละคน ในการแสดงออกของตนเอง

2. ขั้นวิเคราะห์

2.1 แบ่งสมาชิกออกเป็น 3 กลุ่ม และให้แต่ละกลุ่มช่วยกันอภิปรายว่า พฤติกรรมที่แสดงออกตามสถานที่ต่าง ๆ นั้น พฤติกรรมที่เหมาะสมนั้น ควรจะแสดงออกอย่างไร

2.2 ให้สมาชิกในแต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมานำเสนอความคิดของแต่ละกลุ่ม

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

3.1 ผู้วิจัยและสมาชิกช่วยกันสรุปสิ่งว่าในแต่ละสถานที่ และสถานการณ์ต่างๆ พฤติกรรมที่แสดงกับเพื่อนต่างเพศ เราควรจะมีการแสดงออกอย่างไรจึงจะเหมาะสม

3.2 ผู้วิจัยและสมาชิกสรุปถึงข้อดี ของการแสดงออกต่อเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสม และการให้สมาชิกสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

4. ขั้นประเมินผล

4.1 สังเกตจากความสนใจ และความร่วมมือของสมาชิกขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม

4.2 สมาชิกสามารถสรุปถึงการแสดงออกต่อเพื่อนต่างเพศที่เหมาะสมในสถานที่และสถานการณ์ต่างๆได้

ครั้งที่ 10

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก : การแสดงออกกับคนรักให้เหมาะสม

ชื่อกิจกรรม “กิ๊ก”

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้สมาชิกสามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมหากมีคู่รักขณะที่อยู่ในวัยเรียน
 2. เพื่อให้สมาชิกเห็นผลเสียหากแสดงออกกับคนรักอย่างไม่เหมาะสม

เวลา 50 นาที

- สื่อที่ใช้
1. กระดาษ A4 เท่ากับจำนวนสมาชิก
 2. ภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน หรือบทความที่เป็นผลเสียมาจากการแสดงความหึงหวงต่อกัน

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นการมีส่วนร่วม

- 1.1 แบ่งสมาชิกออกเป็น 3 กลุ่ม
- 1.2 ให้นักเรียนช่วยกันเสนอความหมายของคำว่า “กิ๊ก” ที่ใช้ในปัจจุบันในความหมายของแต่ละคน และช่วยกันสรุปความหมายให้เห็นภาพที่ชัดเจนที่สุด
- 1.3 ผู้วิจัยสรุปอีกครั้ง
- 1.4 ผู้วิจัยนำเสนอภาพเหตุการณ์ หรือบทความที่เกี่ยวข้องกับผลเสียของการแสดงความหึงหวงต่อกัน เช่น ภาพข่าว หรือบทความ

2. ขั้นการวิเคราะห์

- 2.1 ให้สมาชิกช่วยกันอภิปรายว่าพฤติกรรมที่ได้ให้ความหมายไว้นั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร
 - 2.2 ให้สมาชิกช่วยกันอภิปรายถึงสาเหตุของภาพเหตุการณ์หรือบทความ ที่ผู้วิจัยได้นำเสนอ
 - 2.3 ให้สมาชิกบอกถึงผลเสียที่จะตามมา
- #### 3. ขั้นสรุปและประยุกต์

3.1 ให้สมาชิกช่วยกันสรุปว่าควรจะแสดงออกกับคนรักอย่างไรจึงจะเหมาะสม

3.2 ให้สมาชิกช่วยกันบอกประโยชน์ที่จะได้รับ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

4. ขั้นประเมินผล

4.1 สังเกตจากความสนใจ และความร่วมมือของสมาชิกขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม

4.2 สมาชิกสามารถบอกผลเสียของกสนแสดงออกต่อคนรักอย่างไม่เหมาะสม และสามารถ บอกประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรม

ครั้งที่ 11

หัวข้อเรื่อง การปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศในฐานะคนรัก : ความเข้าใจความรู้สึกนึกคิดที่แตกต่างกันระหว่างเพศหญิงและเพศชายในเรื่องเพศ

ชื่อกิจกรรม ข้างหลังภาพ

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจความคิดที่แตกต่างกันในเพศชายและเพศหญิงที่มีเกี่ยวกับเรื่องเพศ

เวลา 50 นาที

สื่อที่ใช้ ภาพชายหญิงโอบกอดกันภายใต้แสงจันทร์

วิธีการดำเนินการ

1. ขั้นการมีส่วนร่วม

1.1 แยกกลุ่มสมาชิกออกเป็น 2 กลุ่ม ชายและหญิงแจกภาพวัยรุ่นชายและหญิงซึ่งแสดงความสนิทสนมกันมาก

1.2 ให้สมาชิกเปิดเผยตนเองโดยแสดงความเห็นในประเด็นต่อไปนี้

1.2.1 สองคนที่เห็นในภาพมีความรู้สึกต่อกันอย่างไรในบรรยากาศเช่นนั้น

1.2.2 คิดว่าหลังจากนั้นความสัมพันธ์ของทั้ง 2 คนจำดำเนินต่อไปอย่างไร

2. ขั้นการวิเคราะห์

2.1 ผู้วิจัยให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันอภิปรายและส่งตัวแทนออกมานำเสนอ

2.2 หลังจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่ม สมาชิกเห็นว่า ชาย-หญิง มีความคิดและความรู้สึกแตกต่างกันอย่างไร

2.3 สมาชิกที่เป็นชาย และสมาชิกที่เป็นหญิงคาดหวังว่าความสัมพันธ์จะดำเนินไปอย่างไร ให้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างชาย-หญิง

2.4 ให้สมาชิกช่วยกันวิเคราะห์ว่าหากในภาพมีความคิดเห็นแตกต่างกันเกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่จะดำเนินต่อไป เหตุการณ์จะเป็นอย่างไร

3. ขั้นสรุปและประยุกต์

- 3.1 ผู้วิจัยเป็นผู้สรุปเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกทั้งชาย และหญิง
- 3.2 ครูให้แนวคิดเพิ่มเติมกับสมาชิก และสรุปข้อคิดที่ได้จากการอภิปราย

4. ขั้นการประเมินผล

- 4.1 สังเกตจากความสนใจและความร่วมมือของสมาชิก
- 4.2 สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น และ

การสรุปของสมาชิก

ครั้งที่ 12

หัวข้อเรื่อง ปัจฉิมนิเทศ : สรุปการเรียนรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ประโยชน์และข้อเสนอแนะ

- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อให้สมาชิกสามารถปฏิบัติกับเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม และเห็นความสำคัญกับการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศอย่างเหมาะสม
 2. เพื่อให้สมาชิกบอกประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
 3. เพื่อให้สมาชิกรู้วิธีการและสามารถปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศได้อย่างเหมาะสม

เวลา 50 นาที

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยและนักเรียนนั่งเป็นวงกลมหันหน้าเข้าหากัน
2. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญและคุณค่าของการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศได้อย่างเหมาะสม
3. ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์และข้อคิดที่ได้จากการเข้าร่วมโปรแกรมป้องกันการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ
4. ผู้วิจัยให้นักเรียนตอบแบบสอบถามการปฏิบัติตนกับเพื่อนต่างเพศ เพื่อนำคะแนนที่ได้เป็นคะแนนหลังการทดลอง (Post- test)
5. ผู้วิจัยกล่าวเพิ่มเติม แล้วกล่าวปิดโปรแกรมป้องกันการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม โดยใช้กิจกรรมกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการความสนใจและความร่วมมือในขณะปฏิบัติกิจกรรม
2. สังเกตจากการอภิปราย และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน

ภาคผนวก ข

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น
2. การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และผลการคัดเลือกข้อคำถามของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่นในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
ของวัยรุ่น

ตาราง14 ผลการประเมินแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของ
วัยรุ่น โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				ข้อ	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวมค่า IOC		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวมค่า IOC
1	1	1	1	1	26	1	1	0	0.68
2	1	1	1	0.68	27	1	1	1	0.68
3	1	1	1	1					
4	1	1	1	1					
5	1	1	1	1					
6	1	1	1	1					
7	1	1	1	1					
8	1	1	0	0.68					
9	1	1	1	1					
10	1	1	1	1					
11	1	1	1	1					
12	1	1	1	1					
13	1	1	1	1					
14	1	1	1	1					
15	1	1	1	1					
16	1	1	1	1					
17	1	1	1	1					
18	1	1	1	1					
19	1	1	1	1					
20	1	1	1	1					
21	1	1	1	1					
22	1	1	1	1					
23	1	1	1	1					
24	1	1	1	1					
25	1	1	1	1					

การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น
ของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม
ของวัยรุ่น ของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง15ค่าอำนาจจำแนก (t) รายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น จากการศึกษาทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง (n=1296)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ค่าความเชื่อมั่น
1	14.37	0.79
2	8.76	0.82
3	4.24	0.81
4	8.80	0.79
5	13.46	0.79
6	12.03	0.80
7	5.28	0.81
8	8.78	0.79
9	12.47	0.80
10	16.50	0.79
11	15.31	0.79
12	15.32	0.79
13	12.76	0.81
14	8.77	0.79
15	18.78	0.80
16	16.81	0.80
17	13.34	0.78
18	22.39	0.78
19	28.31	0.79
20	21.09	0.78
21	28.12	0.79
22	18.35	0.78
23	27.62	0.79
24	14.68	0.79
25	11.15	0.79
26	8.08	0.79
27	14.15	0.78

ภาคผนวก ค

- แสดงคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง
- แสดงคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม
- แสดงผลต่างของคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 16 แสดงคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของกลุ่มทดลอง

คนที่	คะแนนก่อนการทดลอง	คะแนนหลังการทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	62	43	19	361
2	69	39	30	900
3	70	40	30	900
4	73	42	31	961
5	68	36	32	1024
6	69	42	27	729
7	73	38	35	1225
8	62	34	28	748
9	65	36	29	841
10	63	40	23	529
11	63	41	22	484
12	67	42	25	625

ตาราง 17 แสดงคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ของกลุ่มควบคุม

คนที่	คะแนนก่อนการ ทดลอง	คะแนนหลังการ ทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	63	74	11	121
2	67	82	15	225
3	73	78	5	25
4	75	77	2	4
5	68	74	6	36
6	70	73	3	9
7	68	70	2	4
8	64	68	4	16
9	71	79	8	64
10	70	72	2	4
11	72	63	9	81
12	69	71	2	4

ตาราง 18 การเปรียบเทียบผลต่างของคะแนนพฤติกรรมเสี่ยงต่อการคบเพื่อนต่างเพศที่ไม่เหมาะสม ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง

คนที่	กลุ่มควบคุม			กลุ่มทดลอง		
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง(D)	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง(D)
1	63	74	11	62	43	19
2	67	82	15	69	39	30
3	73	78	5	70	40	30
4	75	77	2	73	42	31
5	68	74	6	68	36	32
6	70	73	3	69	42	27
7	68	70	2	73	38	35
8	64	68	4	62	34	28
9	71	79	8	65	36	29
10	70	72	2	63	40	23
11	72	63	9	63	41	22
12	69	71	2	67	42	25

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ — สกุล	นางสาวดลฤดี บุญชู
วัน/เดือน/ปีเกิด	20 มิถุนายน 2521
สถานที่เกิด	จังหวัด กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 143/13 หมู่ที่ 5 หมู่บ้านเสนาวีล่า ถนนรามอินทรา แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร 10220
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	สำเร็จการศึกษา ศีกษาศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2548	สำเร็จการศึกษา ศีกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ